

Escola Universitària d'Estudis
Empresarials de Sabadell

La guia de l'estudiant

1995-1996

Universitat Autònoma de Barcelona

Escola Universitària d'Estudis
Empresarials de Sabadell

La guia de l'estudiant

1995-1996

Universitat Autònoma de Barcelona

**Biblioteca Universitària
de Sabadell**

Editat per l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell

Imprès pel Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Barcelona)

Índex

1. Presentació del director	7
2. Objectius i dades generals	9
3. Els plans d'estudis vigents	
3.1 Pla d'estudis	11
3.2 Nou Pla d'estudis	12
3.3 Quadre d'adaptacions dels plans d'estudis de l'EUEE	15
3.4 Estudis de postgrau	18
4. Relació de professorat i personal d'administració	
4.1 Equip de direcció	21
4.2 Personal Docent	21
4.3 Personal d'administració i serveis	24
5. Calendari acadèmic del curs 1995-96	25
6. Calendari administratiu	27
7. Serveis de l'Escola	
7.1 Gestió Acadèmica - Secretaria	29
7.2 Biblioteca Universitària de Sabadell	30
7.3 Consergeria	32
7.4 Aula d'informàtica d'Empresarials	33
8. Programa Erasmus	35
9. Programa de les assignatures	37
10. Telèfons d'interès	149

Índex de les assignatures

20234	Macroeconomia Aplicada - Pol. Econòmica i Anàlisi de Conjuntura	115
20236	Introducció a l'Economia I.....	37
20237	Economia Mundial	38
20238	Matemàtiques Aplicades a l'Empresa.....	39
20239	Introducció a la Comptabilitat I	41
20240	Introducció a l'Economia de l'Empresa	42
20242	Introducció a l'Economia II	45
20243	Introducció al Dret i Dret Mercantil.....	46
20245	Estadística I - Introducció.....	51
20246	Introducció a la Comptabilitat II	54
20247	Comptabilitat de Costos	60
20248	Finances I - Cicle Curt i Introducció a la Selecció d'Inversions	89
20249	Economia Espanyola.....	55
20250	Matemàtica Financera.....	64
20251	Estadística II - Estadística Aplicada a l'Empresa.....	68
20252	Comptabilitat Financera	70
20253	Direcció d'Empresa I - Cicle Directiu i Negociació.....	91
20254	Fiscalitat de l'Empresa.....	72
20255	Història Econòmica.....	56
20256	Microeconomia	82
20257	Optimització i Investigació Operativa Aplicada a l'Empresa.....	83
20258	Comptabilitat de Societats.....	86
20259	Comptabilitat de Gestió.....	112
20260	Finances II - Inversions i Fonts de Finançament	93
20261	Direcció Comercial I - Anàlisi i Investigació Comercial	98
20262	Sociologia de l'Empresa.....	77
20265	Direcció d'Empresa II - Estratègia i Recursos Humans.....	95
20266	Macroeconomia	98
20267	Informàtica de Gestió I.....	101
20268	Dret Laboral.....	102
20269	Direcció Comercial II - Polítiques de Màrqueting	109
20271	Dret Mercantil - Propietat Industrial i Contractes	137
20274	Història de l'Empresa	142
20275	Empresa i Societat	144
20276	Metodologia i Tècniques d'investigació social	148
20278	Gestió de l'Empresa als Mercats Financers	116

20279	Tècniques d'Investigació Social - Anàlisi de Mercats	118
20280	Estratègies de Comunicació i Imatge Empresarial	120
20281	Fiscalitat Internacional	122
20282	Economia de l'Empresa Financera	125
20283	Tecnologia i Gestió de la Producció.....	128
20284	Anàlisi i Auditoria d'Estats Financers	130
20287	Creació d'Empreses.....	134
20288	Consolidació d'Estats Financers.....	133
20272-1	Idioma empresarial - Nivell avançat ANGLÈS.....	140
20272-2	Idioma empresarial - Nivell avançat FRANCÈS.....	141
20273-1	Idioma empresarial - Introducció ANGLÈS.....	138
20273-2	Idioma empresarial - Introducció FRANCÈS.....	139
22602	Informàtica de gestió II.....	114

1. Presentació del director

Distingits estudiants:

Benvinguda. Deixeu-me que comenci donant-vos la benvinguda a l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials. Estem molt honorats per la vostra decisió d'escollir aquests estudis. Ben aviat començarà el curs 1995-96 i segurament teniu la il·lusió habitual dels inicis de curs; esteu receptius, doncs. Ara és per tant un bon moment perquè us deixi anar una mica de prèdica.

Prèdica. Les relacions entre vosaltres, els estudiants, i la universitat reproduïen, massa sovint al meu entendre, les relacions comercials. Entre vosaltres mateixos hi ha una certa tendència a considerar-vos com a consumidors d'ensenyament i, en conseqüència, voleu signar amb la universitat una mena de contracte complet: un contracte que prevegi totes les possibles eventualitats que es poden produir al llarg dels estudis, amb drets i deures de les parts contractants. Tot plegat molt allunyat dels ideals universitaris. Però seria injust que jo ara us jutgés massa severament. A la universitat, en la mesura que és una organització administrativa força complexa, li agrada extraordinàriament el joc dels estudiants-consumidors, i edita guies com aquesta: un compendi de programes, normatives, calendaris, etc. Aquí hi trobareu tota la informació que un consumidor vol saber del producte que compra.

Permeteu-me que us demani que sigueu plenament universitaris i que renunciieu al mediocre estatus de consumidor d'universitat. Cal que no considereu la matrícula que pagueu com una contraprestació monetària dins d'aquest contracte que abans citava, sinó com una mena de taxa que us dóna dret a tenir un passaport per gaudir d'aquest conjunt d'idees, béns i serveis que és la universitat. Si el que voleu és estrictament un títol, feu d'aquesta guia el vostre llibre de capçalera. Si el que voleu és ser universitaris, (la qual cosa no impedeix guanyar un títol, és clar) canvieu de llibre i prepareu-vos per a treballar de valent.

També us demano que obriu el vostre cervell. A la diplomatura arribeu amb moltes idees preconcebudes de la realitat econòmica i social, la realitat en la qual es desenvolupa la gestió empresarial. Potser us sembla, ens sembla, que aquesta realitat és, i ja n'hi ha prou. La primera lliçó de l'universitari és no creure dogmàticament en cap realitat, perquè no sabem, amb independència d'unes teories, com interpretar i influir en aquesta realitat. De fet, no tenim un concepte de la realitat que sigui independent d'un conjunt de teories. Tot això és molt rellevant a les ciències socials, i especialment a les ciències que estudien la gestió empresarial. Les decisions empresarials es prenen en una realitat farcida de paràmetres i variables que interactuen, on, malgrat el que us pugui semblar i el que sentiïu a dir als mitjans de comunicació, les relacions de causalitat no són gens evidents ni tan sols estables. Per acabar-ho d'adobar, les decisions dels agents econòmics poden modificar significativament aquesta realitat. No us ha d'estranyar, per tant, que els equips directius de les empreses necessitin del rigor científic en la seva activitat. Un

rigor científic que és el *leit-motiv* de la labor docent que aquí a l'Escola desenvolupem. Podeu comprovar que no cal anar a Port Aventura per gaudir de fortes emocions, i que només cal matricular-se a la Diplomatura de Ciències Empresarials per tenir diversió assegurada. Com a director de l'Escola us convido que aporteu tot el vostre enginy i treball, molt de treball, per la causa.

Passatemps. Reflexió: When a man cannot choose he ceases to be a man [...]. Is a man who chooses the bad perhaps in some way better than a man who has the good imposed upon him? (Anthony Burgess *A Clockwork Orange*.)

No us hi capfiqueu gaire.

Rebeu una salutació ben cordial.

Dr. Santiago Guerrero Boned
Director

2. Objectius i dades generals

L'Escola Universitària d'Estudis Empresarials va ser fundada per ordre ministerial de 22 de setembre de 1941. Fins al 1971, i amb la denominació d'Escola de Comerç, va impartir la docència de peritatge i professorat mercantil. A partir de la modificació dels estudis universitaris el 1971, va passar a ser Escola Universitària d'Estudis Empresarials i va formar diplomats en Ciències Empresarials, i es va integrar el 1973, i com a resultat d'aquest procés, a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Aquest curs acadèmic 1995-96, és el segon en el qual s'imparteixen els tres cursos del nou pla d'estudis, iniciat el curs 1992-93, que modifica el fins llavors vigent, i que s'emmarca en el procés general de renovació de les titulacions en què es troba immersa en aquests moments tota la Universitat.

L'objectiu dels diferents plans d'estudis ha estat sempre formar professionals capacitats per realitzar tasques de direcció i administració d'empreses. Aquesta línia es manté, també, en el disseny del nou pla d'estudis, que pretén donar una formació adient per a la immediata incorporació del titulat al mercat de treball.

El centre ofereix tres menes de matèries per configurar el currículum dels seus alumnes. D'una banda, aquelles que caracteritzen els nostres estudis i que li donen la seva especialitat, que en constitueixen l'espina dorsal. A aquestes matèries, cal afegir-hi les que podríem denominar instrumentals i que s'utilitzen com a eines de les anteriors. Per últim, s'ofereixen, també, matèries que, sense ser específiques de la titulació, proporcionen coneixements indispensables per a la formació general dels nostres titulats.

Amb el nou pla d'estudis es pretén tant incorporar al currículum dels nostres estudiants els nous enfocaments i tècniques d'anàlisi empresarial, com actualitzar els instruments utilitzats.

Amb tot això el diplomant en Ciències Empresarials i segons quina hagi estat l'especialització per la qual hagi optat en triar matèries no troncal, estarà capacitat per realitzar diverses funcions dins l'empresa i l'administració. No és possible una enumeració exhaustiva de les possibles orientacions professionals, però en són camps propis les àrees de direcció, administració, comptabilitat, finances, mercadotècnia, dins la gestió de l'empresa, com també les places de funcionari de l'administració pública que requereixen la titulació de diplomant.

La diplomatura en Ciències Empresarials està pensada per ser cursada en tres anys acadèmics, i actualment l'escola ofereix docència de quatre grups de cada curs, dos en horari de matí i dos de tarda llevat del tercer curs, del qual s'ofereixen dos grups de matí i un de tarda de manera que permetin a l'alumne triar segons les seves necessitats.

3. Els plans d'estudis vigents

El curs 1995-96, s'impartiran els tres cursos del nou pla d'estudis.

3.1 Pla d'estudis (Acord d'homologació 6-10-88; BOE 18-11-88)

Nota: Només es permetrà la matrícula de pla antic d'assignatures de 3r. curs. Els alumnes que tinguin pendent alguna assignatura de 1r. o 2n. curs, s'hauran d'adaptar obligatòriament al pla nou.

PRIMER CURS (*)

Codi	Assignatura
1001	Teoria Econòmica - Introducció
1002	Història Econòmica
1003	Sociologia de l'Empresa
1004	Dret - Introducció i Dret Mercantil
1005	Comptabilitat - Introducció
1008	Matemàtiques - Anàlisi
1007	Francès - Optativa
1009	Anglès - Optativa

SEGON CURS (*)

Codi	Assignatura
2001	Teoria econòmica - Microeconomia
2002	Matemàtiques - Matemàtiques Empresarials
2003	Economia de l'Empresa - Introducció
2004	Comptabilitat Financera i de Societats
2005	Economia Espanyola - Estructura i Política
2006	Estadística - Introducció i Estadística Empresarial

TERCER CURS (*)

Codi	Assignatura
3001	Teoria Econòmica - Macroeconomia
3002	Règim fiscal de l'Empresa
3003	Economia de l'Empresa - Organització i Administració

3004	Dret del Treball
3005	Comptabilitat de Costos

Especialitat Control Financer

Codi	Assignatura
3006	Anàlisi de Balanç
3007	Auditoria Comptable i Consolidació de Balanç
3008	Tècnica de Banca, Borsa i Assegurances
3009	Tècnica de Finançament - Matemàtica Financera

Especialitat Gestió Comercial

Codi	Assignatura
3012	Anàlisi i Investigació de Mercats
3013	Tècnica Publicitària

(*) La matrícula de les assignatures repetides de 3r. curs únicament dóna dret a convocatòria d'exàmens segons l'article 11.3 del RD 1497/1987.

3.2. Nou pla d'estudis

Resolució 30-11-92, BOE núm. 18, de 21 de gener de 1993

Assignatures troncales i obligatòries

PRIMER CURS

20236	Introducció a l'Economia I	4,5 cr.
20237	Economia Mundial	4,5 cr.
20238	Matemàtiques Aplicades a l'Empresa	7 cr.
20239	Introducció a la Comptabilitat I	4,5 cr.
20240	Introducció a l'Economia de l'Empresa	4,5 cr.
20242	Introducció a l'Economia II	4,5 cr.
20243	Introducció al Dret i Dret Mercantil	6 cr.
20245	Estadística I - Introducció	4,5 cr.
20246	Introducció a la Comptabilitat II	4,5 cr.
20249	Economia Espanyola	4,5 cr.
20255	Història Econòmica	4,5 cr.

TOTAL CURS 53,5 cr.

SEGON CURS

20247	Comptabilitat de Costos	7 cr.
20250	Matemàtica Financera	4,5 cr.
20251	Estadística II - Estadística Aplicada a l'Empresa	4,5 cr.
20252	Comptabilitat Financera	4,5 cr.
20254	Fiscalitat de l'Empresa	4,5 cr.
20262	Sociologia de l'Empresa	4,5 cr.
20256	Microeconomia	4,5 cr.
20257	Optimització i Investigació Operativa Aplicada a l'Empresa	7 cr.
20258	Comptabilitat de Societats	4,5 cr.
20248	Finances I - Cicle curt i intr. a la Selecció d'Inversions	7 cr.
20253	Direcció d'Empresa I - Cicle Directiu i Negociació	7 cr.
TOTAL CURS		53,5 cr.

TERCER CURS

20260	Finances II - Inversions i Fonts de Finançament	7 cr.
20265	Direcció d'Empresa II - Estratègia i Recursos Humans	7 cr.
20266	Macroeconomia	4,5 cr.
20261	Direcció Comercial I - Anàlisi i Investigació Comercial	4,5 cr.
20267	Informàtica de Gestió I	3 cr.
20268	Dret Laboral	4,5 cr.
20269	Direcció Comercial II - Polítiques de Màrqueting	4,5 cr.
20259	Comptabilitat de Gestió	7 cr.
22602	Informàtica de Gestió II	3 cr.
TOTAL CURS		45 cr.

Assignatures optatives d'especialitat**GESTIÓ COMERCIAL I INTERNACIONAL**

20234	Macroeconomia Aplicada - Pol. Econòmica i Anàlisi de Conjuntura	4,5 cr.
20277	Gestió Internacional de l'Empresa	4,5 cr.
20278	Gestió de l'Empresa als Mercats Financers	7 cr.
20279	Tècniques d'Investigació Social - Anàlisi de Mercats	7 cr.
20280	Estratègies de Comunicació i Imatge Empresarial	4,5 cr.
20281	Fiscalitat Internacional	4,5 cr.

GESTIÓ I CONTROL INTERN

20282	Economia de l'Empresa Financera	4,5 cr.
20283	Tecnologia i Gestió de la Producció	4,5 cr.
20284	Anàlisi i Auditoria d'Estats Financers	7 cr.
20285	Auditoria d'Organització i de Gestió	4,5 cr.
20288	Consolidació d'Estats Financers	7 cr.
20287	Creació d'Empreses	4,5 cr.

Altres assignatures optatives ofertes pel centre

20271	Dret Mercantil - Propietat Industrial i Contractes	4,5 cr.
20273	Idioma Empresarial - Introducció (anglès/francès)	4,5 cr.
20272	Idioma Empresarial - Nivell avançat (anglès/francès)	4,5 cr.
20274	Història de l'Empresa	4,5 cr.
20275	Empresa i Societat	4,5 cr.
20276	Metodologia i Tècniques d'Investigació Social	4,5 cr.

Quadre resum dels crèdits a cursar per l'alumne

Total crèdits troncal i obligatoris	158
Total crèdits optatius d'especialitat.....	22
Total crèdits de lliure elecció	21 (*)
Total crèdits títol de diplomàt.....	201

(*) Es poden obtenir cursant qualsevol assignatura que ofereixi la Universitat Autònoma de Barcelona, incloent-hi les del mateix centre que no són obligatòries per a la titulació que està cursant l'alumne.

Per obtenir el títol amb una de les dues especialitats, cal cursar els 22 crèdits d'assignatures optatives dins d'un dels dos blocs d'especialitat abans esmentats.

3.3. Quadre d'adaptacions dels plans d'estudis de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials

PLA D'ESTUDIS ANTIC (BOE 18-11-88)		NOU PLA D'ESTUDIS	
ASSIGNATURES		ASSIGNATURES	
1001	TEORIA ECONÒMICA - Introducció	236	INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA I
		242	INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA II
1002	HISTÒRIA ECONÒMICA	255	HISTÒRIA ECONÒMICA
1003	SOCIOLOGIA DE L'EMPRESA	262	SOCIOLOGIA DE L'EMPRESA
		275	EMPRESA I SOCIETAT
1004	DRET - Introducció i Dret Mercantil	243	INTRODUCCIÓ AL DRET I DRET MERCANTIL
1005	COMPTABILITAT - Introducció	239	INTRODUCCIÓ A LA COMPTABILITAT I
		246	INTRODUCCIÓ A LA COMPTABILITAT II
1007	FRANCÈS - Optativa	273	IDIOMA EMPRESARIAL - Introducció
		272	IDIOMA EMPRESARIAL - Nivell avançat
1008	MATEMÀTIQUES - Anàlisi	238	MATEMÀTIQUES APLICADES A L'EMPRESA
1009	ANGLÈS - Optativa	273	IDIOMA EMPRESARIAL - Introducció
		272	IDIOMA EMPRESARIAL - Nivell avançat
2001	TEORIA ECONÒMICA - Microeconomia	256	MICROECONOMIA
2002	MATEMÀTIQUES - Matemàtiques Empresarials	257	OPTIMITZACIÓ I INVESTIGACIÓ OPERATIVA APLICADA A L'EMPRESA

2003	ECONOMIA DE L'EMPRESA - Introducció	240	INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA DE L'EMPRESA
		248	FINANCES I - Cicle curt i introducció a la selecció d'inversions
2004	COMPTABILITAT FINANCERA I DE SOCIETATS	252	COMPTABILITAT FINANCERA
		258	COMPTABILITAT DE SOCIETATS
2005	ECONOMIA ESPANYOLA - Estructura i Política	237	ECONOMIA MUNDIAL
		249	ECONOMIA ESPANYOLA
2006	ESTADÍSTICA - Introducció i Estadística Empresarial	245	ESTADÍSTICA I Introducció
		251	ESTADÍSTICA II Estadística aplicada a l'empresa
3001	TEORIA ECONÒMICA - Macroeconomia	266	MACROECONOMIA
	de conjuntura	234	MACROECONOMIA APLICADA - Política econòmica i anàlisi
3002	RÈGIM FISCAL DE L'EMPRESA	254	FISCALITAT DE L'EMPRESA
3003	ECONOMIA DE L'EMPRESA - Organització i Administració	253	DIRECCIÓ DE L'EMPRESA I - Cicle directiu i negociació
3004	DRET DEL TREBALL	268	DRET LABORAL
3005	COMPTABILITAT DE COSTOS	247	COMPTABILITAT DE COSTOS
		259	COMPTABILITAT DE GESTIO
3006	ANÀLISI DE BALANÇ		ANÀLISI I AUDITORIA D'ESTATS FINANCERS
3007	+ AUDITORIA COMPTABLE I CONSOLIDACIÓ BALANÇ	284	CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS
3007	AUDITORIA COMPTABLE I CONSOLIDACIÓ BALANÇ	288	
3008	TÈCNICA DE BANCA, BORSA I ASSEGURANCES		
3009	TÈCNICA DEL FINANÇAMENT - Matemàtica Financera	250	MATEMÀTICA FINANCERA

3012	ANÀLISI I INVESTIGACIÓ DE MERCATS	
3003	ECONOMIA DE L'EMPRESA - Org. i Adm.	269
3012	ANÀLISI I INVESTIGACIÓ DE MERCATS	261
3013	TÈCNICA PUBLICITÀRIA	280
		260
		267
		2602
		265
		253
		271
		274
		276
		277
		278
		279
		281
		282
		283
		285
		287

DIRECCIÓ COMERCIAL II - Polítiques de Màrqueting
DIRECCIÓ COMERCIAL I - Anàlisi i investigació comercial
ESTRATÈGIES DE COMUNICACIÓ I IMATGE EMPRESARIAL
FINANCES II Inversions i fonts de finançament
INFORMÀTICA DE GESTIÓ I
INFORMÀTICA DE GESTIÓ II
DIRECCIÓ DE L'EMPRESA II - Estratègia i recursos humans
DIRECCIÓ DE L'EMPRESA I - Cicle directiu i negociació
DRET MERCANTIL - Propietat industrial i contractes
HISTÒRIA DE L'EMPRESA
METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL
GESTIÓ INTERNACIONAL DE L'EMPRESA
LA GESTIÓ DE L'EMPRESA ALS MERCATS FINANCERS
TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL: ANÀLISI DE MERCATS
FISCALITAT INTERNACIONAL
ECONOMIA DE L'EMPRESA FINANCERA
TECNOLOGIA I GESTIÓ DE LA PRODUCCIÓ
AUDITORIA D'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ
CREACIÓ D'EMPRESSES

3.4. Estudis de postgrau

En aquests moments, l'Escola d'Empresarials ofereix els cursos de postgrau que a continuació es relacionen:

Direcció i gestió d'empreses per a professionals.- L'activitat productiva de Sabadell, del Vallès i, en general, de Catalunya presenta un entramat empresarial molt variat, encara que centrat preferentment en la dimensió petita i mitjana. Ben sovint, en aquestes empreses els llocs de gestió i direcció són ocupats per professionals competents no titulats, sortits de l'especialitat industrial o dels serveis que constitueixen l'objectiu de la seva activitat.

Les circumstàncies de canvi accelerat en el mercat, les exigències organitzatives de les noves tecnologies i la renovació dels mètodes de gestió demanen un bagatge de coneixements bàsics dels mecanismes econòmics i empresarials. En aquest sentit, el propòsit del curs és donar als gerents i directius a què ens hem referit una formació bàsica i actual i amb un caire eminentment empresarial, que es presentarà en tres mòduls: Entorn de l'empresa, Direcció d'empresa, Polítiques i tècniques de gestió empresarial.

Titulació requerida: diplomatura, llicenciatura, enginyeria superior o tècnica, arquitectura superior o tècnica.

Nombre de places: 25-30.

Duració: curs de 250 hores lectives. Un any de duració.

Curs organitzat per l'EUEE amb la col·laboració del Departament d'Economia de l'Empresa.

Gestió financera d'empreses.- L'objectiu d'aquest curs es formar professionals de manera que siguin coneedors i experts a aplicar les noves tècniques més recents i innovadores, tant pel que fa a la cobertura del risc com a l'optimització de resultats, quan s'actua en els mercats financers.

En el camp de l'estratègia financera, anem cap a una nova etapa que s'ha convingut a denominar de finançament global. En el decurs dels propers anys es produirà la integració del mercat interbancari internacional en els mercats de capitals interiors i internacionals, i es formarà un mercat global de finançament.

D'altra banda, ja s'ha produït la internacionalització dels mercats de bons; no és possible parlar avui d'una emissió important en el mercat de bons sense tenir en compte la situació global del mercat d'emprestits.

El finançament mitjançant accions ha estat el darrer element dels mecanismes de formació de capital que ha mantingut les seves característiques inicials, i continua essent un mercat interior, però això també està canviant. Les emissions de noves accions es col·loquen simultàniament en diferents mercats, i empreses que ja cotitzen amplien el seu camp d'acció i sol·liciten la integració en mercats de capitals estrangers. I això no passa només en països amb mercats poc desenvolupats, sinó que també empreses amb seu en països altament industrialitzats troben molts avantatges a fer emissions internacionals d'accions.

Titulació requerida: diplomat o llicenciat.

Nombre de places: 25.

Curs organitzat pel Departament d'Economia de l'Empresa -Unitat de Sabadell-, amb la col·laboració de l'EUEE.

Tributació.- El curs s'adreça fonamentalment a postgraduats i professionals que vulguin especialitzar-se en l'àmbit de la tributació i obtenir una formació adequada per a l'exercici professional en l'àrea de l'assessorament fiscal.

Atenent a les distintes procedències dels assistents, pel que fa al seu currículum acadèmic, el curs es configura en tres mòduls: un mòdul de tributació, central i comú per a tots els participants, i dos mòduls complementaris el primer de comptabilitat i el segon d'informàtica.

Titulació requerida: diplomat o llicenciat.

Nombre de places: 30.

Curs organitzat per l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials amb la col·laboració del Departament de Dret Públic i Ciències Històrico-jurídiques, el Departament d'Economia Aplicada i el Departament d'Economia de l'Empresa.

4. Relació de professorat i personal d'administració

4.1. Equip de direcció

Guerrero Boned, Santiago	Director
Jovell Turró, Lluís	Sots-director
Gómez Valls, Francesc	Cap d'estudis
Fatjó Gómez, Pedro	Secretari

4.2. Personal Docent

Departament de Dret Privat

Arroyo Martínez, Jorge
Berdí Muro, Elena
Los Reverté, Josep Maria

Departament de Dret Públic i Ciències Històrico-jurídiques

Gayà Arjalaguer, Miquel
Granero Peñalver, Juan
Martínez-Carrasco Pignatelli, José Miguel
Vallbé Ansesa, Ramon

Departament d'Economia Aplicada

Anguera Torrents, Josep
Alcántara Escolano, Vicent
Brañas Espiñeira, Josep Manuel
Cuéllar Carbajal, Wálter
Jovell Turró, Lluís
Puente Margalef, Jaume
Romera Pascuas, Judith
Tenza Graells, Anna

Departament d'Economia de l'Empresa

Álvarez Gómez, Manuel
Casas Serra, Josep
Celma Sanz, Jordi
Duch Martorell, Cèsar

Etapé Dubreuil, Glòria
Expósito Sánchez, Jordi
Fernández Riera, Berta
Gómez Valls, Francesc
Guerrero Boned, Santiago
Jordà Pujol, Carme
Lombarte Bara, Jordi
Márquez Cebrián, Dolors
Márquez Gómez, Joan Manuel
Márquez Ordóñez, Pilar
Martí Pastor, Albert
Martínez Lacambra, Albert
Moyano Cámara, Rafael
Parera Torns, Maria
Prunell Landa, Rosa
Pueyo Latre, Montserrat
Quer Peramiquel, Agustí
Sala Cuberta, Albert
Sanou Vilarrodona, Lina
Soler Carrascosa, Antonia
Soriano Sáez, Pilar
Torreguitart Mirada, Consol
Torres Masana, Olga
Uroz Felices, Francesc
Villazón Hervás, César

Departament d'Economia i Història Econòmica

Deu Baigual, Esteve
Fatjó Gómez, Pedro
Rexach Cabrera, M. Isabel
Tribó Giné, José Antonio

Departament de Filologia Anglesa i Germanística

Escardo Marín, Teresa
Mur Effing, Mercè

Departament de Filologia Francesa i Romànica

Català Guitart, Dolors
Mellado Guardiola, Matías

Departament de Sociologia

Brullet Tenas, Cristina
De Alos-Moner Vila, Ramón
Lope Peña, Andreu
Pastor Gosálbez, Immaculada
Solé Puig, Carlota
Zaldívar Sancho, Miguel

4.3. Personal d'administració i serveis

Administració del centre

Administradora:	Àurea Roldan Barrera
Secretària:	Concepción Torras Figueras

Gestió Econòmica

Gestora Econòmica:	Carmen López Soria
Afers Econòmics:	Núria Alier Jané

Gestió Acadèmica

Gestora Acadèmica:	Pilar Chavarrías Álvarez
Afers Acadèmics:	Sílvia Melgarejo Pérez Magdalena Santiesteban Ruiz Antonio Serrano Soria Joan Carles Torres i Oliva
Secretària de Direcció:	Rosa Ramos Sanz

Unitat departamental d'Economia de l'empresa

Secretaria:	Dolors Cruz Jiménez
-------------	---------------------

Biblioteca universitària de Sabadell

Cap de la Biblioteca:	Rosa Fedi Mollevi
Biblioteca:	Àngela Herrero Vicario Teresa Vives Escursell Consol García Maderal Ana Soraya Fernández Alonso Jordi Isern Alibés

Consergeria: José Barroso Perea

Centre de càlcul i aules d'informàtica

Responsable: Julio Angosto Moreno

Aules d'informàtica: Albert Barrera Sánchez
Juana M. Muñoz Ramírez
Manuel Pérez Juárez

Consergeria

Porter major: Josep Colillas Pascual

Consergeria: Antonio Fernández Fernández
Marc García García
Isidora García Sola
Adrián Moreno Rodríguez
Antonio Pardo Ayuso
Francisca Zafra Gómez

Manteniment: Agustín González Carracedo
Rafael Rastrero Guerrero

5. Calendari acadèmic del curs 1995-1996

Duració del curs semestralitzat

Primer semestre

El primer semestre començarà el dimecres 27 de setembre i es perllongarà fins al divendres 16 de febrer. Les classes acabaran el divendres 19 de gener.

Segon semestre

El segon semestre començarà el dilluns 19 de febrer i es perllongarà fins al divendres 12 de juliol. Les classes acabaran el divendres 31 de maig.

Dies festius a tots els centres de la UAB

11 de setembre	Diada Nacional de Catalunya	dilluns
12 d'octubre	Festa de la Hispanitat	dijous
1 de novembre	Tots Sants	dimecres
6 de desembre	La Constitució	dimecres
8 de desembre	La Immaculada	divendres
25 de desembre	Nadal	dilluns
26 de desembre	Sant Esteve	dimarts
1 de gener	Cap d'Any	dilluns
6 de gener	Reis	dissabte
5 d'abril	Divendres Sant	divendres
8 d'abril	Dilluns de Pasqua	dilluns
1 de maig	Festa del Treball	dimecres
24 de juny	Sant Joan	dilluns

Festes locals

13 de maig	L'Aplec de la Salut	dilluns
9 de setembre	Festa Major de Sabadell	dilluns

Festa institucional

A determinar. Es comunicarà oportunament.

Vacances de nadal

Comprenen des del dissabte 23 de desembre de 1995 fins al diumenge 7 de gener de 1996, ambdós inclosos.

Vacances de pasqua

Comprenen des del dissabte 30 de març fins al dilluns 8 d'abril de 1996, ambdós inclosos.

Convocatòries oficials d'exàmens

Curs semestralitzat

Període d'exàmens de la 1a. convocatòria del 1r. semestre: del 29 de gener fins al 16 de febrer.

Període d'exàmens de la 2a. convocatòria del primer semestre i de la 1a. convocatòria del 2n. semestre: del 10 de juny fins al 12 de juliol.

Període d'exàmens de la 2a. convocatòria del 2n. semestre: del 2 fins al 13 de setembre.

Curs anualitzat

Del 3 de juny al 12 de juliol: convocatòria de juny.

Del 2 al 13 de setembre: convocatòria de setembre.

D'acord amb l'article 11.3 del RD 1497/1987, per a aquells estudiants que continuïn fent els plans d'estudis antics amb alguna assignatura pendent del 3r. curs ja extingit, els centres hauran de programar dues convocatòries d'exàmens durant el curs 1995-1996, durant els períodes de juny i de setembre indicats.

6. Calendari administratiu

Calendari de matrícula curs 1995-96

Majors de 25 anys **19 de juliol**

Becaris i alumnes amb tot aprovat al juny **19 i 20 de juliol**

Alumnes de nou ingrés, 1a. opció de pre-inscripció **25 i 26 de juliol**

Durant el mes de juliol, l'horari de matrícula serà de les 9,30 a les 13,30 hores.

Resta d'alumnes de nou ingrés **7 i 8 de setembre**

Alumnes de la pre-inscripció especial de juny **21 de setembre**

Fins al dia 21 de setembre (inclòs), l'horari de matrícula serà de les 9,30 a les 13,30 hores.

Alumnes amb assignatures pendents del pla d'estudis nou **25, 26 i 27 de setembre, 4 i 5 d'octubre**

Alumnes de 3r. de pla antic i adaptacions al pla nou **6 d'octubre**

Trasllats d'expedients, incidències i reingressos **9 d'octubre**

L'horari de matrícula a partir del 22 de setembre serà de les 9,30 a les 18,00 hores ininterrompudament.

Nota: Els alumnes que vulguin adaptar-se hauran de demanar-ho del 20 al 29 de setembre.

Canvis i anul·lacions d'assignatures **fins al 3 de novembre**

Anul·lació de matrícula **fins al 5 de desembre**

Sol·licitud d'examen convocatòria de febrer **de l'11 al 22 de desembre**

Presentació de sol·licituds de convalidació amb efectes acadèmics per als alumnes matriculats el curs 1995-96 del 1r. quadrimestre de plans nous **fins al 5 de desembre**

Sol·licitud d'examen 6a. convocatòria amb tribunal de plans d'estudis nous:

1a. convocatòria del 1r. quadrimestre
2a. convocatòria del 1r. quadrimestre
1a. convocatòria del 2n. quadrimestre
2a. convocatòria del 2n. quadrimestre

1a. quinzena de desembre
2a. quinzena d'abril
2a. quinzena d'abril
1a. quinzena de juliol

Traslats d'expedients

del 3 al 31 de juliol

7. Serveis de l'escola

7.1. Gestió acadèmica - Secretaria

La Gestió Acadèmica del centre té cura de les tasques relatives a les qüestions administratives i acadèmiques relacionades amb professors i alumnes.

El servei resta obert amb l'horari següent:

- Matins: de les 10 a les 13 hores.
- Tardes: de les 16,00 a les 19,00 hores.

Horari d'estiu (juliol i agost): de les 10 a les 13 hores.

Adreceu-vos a la Gestió Acadèmica principalment per a les qüestions següents:

- Informació.
- Matriculació.
- Tramitació de títols.
- Compulsa de documents.
- Certificacions.
- Convalidacions d'estudis.
- Sol·licituds de trasllat d'expedients.

Adreça i telèfons

Universitat Autònoma de Barcelona
Gestió Acadèmica EUEE / EUI
Edifici S
C. dels Emprius, 2
08202 SABADELL

728 77 14	Gestora acadèmica
728 77 12	Alumnes
728 77 13	Programació docent
728 77 26	Fax

7.2. Biblioteca Universitària de Sabadell

La Biblioteca Universitària de Sabadell va ser inaugurada l'octubre de 1993, fruit de la fusió de les biblioteques de les Escoles Universitàries d'Empresarials i d'Informàtica de Sabadell, les quals s'havien creat l'any 1979 i 1988 respectivament.

Organitzada en tres nivells, té una superfície total de 1.560 m² i 198 places de lectura a més de 10 punts de consulta de vídeos.

Especialitzada en ciències empresarials i informàtica, disposa d'un fons aproximat de 8.000 volums entre els quals també hi ha els projectes de fi de carrera dels alumnes de l'Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell, i 500 títols de publicacions periòdiques. També té un fons de vídeos relacionats bàsicament amb el món de la indústria i dels negocis, cassetts didàctics d'aprenentatge de la llengua anglesa i francesa en el món empresarial, disquets de software formatiu especialitzats en informàtica i empresarials, i microfitxes de tesis.

Consulta

Tot el fons documental de la Biblioteca Universitària de Sabadell és de lliure accés exceptuant el material àudio-visual. A la planta inferior es pot consultar els diaris econòmics, les revistes especialitzades, les memòries d'empresa i anuaris estadístics. La planta principal acull els serveis generals a més de l'àrea de monografies. Els diaris oficials, la videoteca i el servei de teledocumentació estan ubicats al terrabastall. Tant els llibres com les revistes segueixen l'ordenació de la Classificació Decimal Universal.

El personal de la Biblioteca us pot aconsellar en les vostres recerques i ajudar a trobar els llibres i revistes.

Catàlegs

El catàleg de la Biblioteca està informatitzat i forma part del catàleg col·lectiu automatitzat de les biblioteques de la UAB. És, per tant, consultable des de la mateixa Biblioteca, mitjançant els quatre terminals distribuïts entre les tres plantes i des de qualsevol ordinador connectat a la xarxa informàtica de la UAB (des de casa, despatxos, departaments i laboratoris).

Des d'aquests terminals també podeu accedir a d'altres catàlegs de biblioteques: U. Politècnica de Catalunya, U. Pompeu Fabra, U. de Girona, U. de Lleida, U. Rovira i Virgili (Tarragona), U. de Jaume I (Castelló), Xarxa de Biblioteques Populares (Diputació de Barcelona), Institut del Teatre, Consell Consultiu (Generalitat de Catalunya).

Préstec

El préstec és un servei informatitzat que està a disposició de tots els membres de la comunitat universitària i els centres adscrits a la UAB. La normativa general de préstec dins del marc del Reglament del Servei de Biblioteques de la UAB aprovat per la Junta de Govern de 1989 i modificacions de 1991 i 1992 estableix les condicions del préstec i la tipologia dels usuaris.

Per fer ús del servei de préstec cal presentar el carnet d'estudiant o el carnet equivalent facilitat pel personal de Biblioteca.

Préstec interbibliotecari

Aquest servei permet obtenir documents bibliogràfics, en diversos suports, que no es troben en el fons de les Biblioteques de la UAB. Per utilitzar aquest servei us heu d'adreçar al personal de la Biblioteca, que us informará dels tràmits i de les tarifes vigents.

Fotocòpies

Es disposa d'una fotocopidora d'autoservei per a l'alumnat i s'admeten les fotocòpies per encàrrec del professorat.

Videoteca

Per a la consulta del material àudio-visual hi ha un aparell lector de microfitxes, cinc equips de vídeo, 10 auriculars i un equip d'àudio. Els cassets però, també es deixen en préstec.

Teledocumentació

El servei de teledocumentació es troba en fase d'implantació. La informació es pot obtenir, actualment, amb la consulta de bases de dades *on-line* i en CD-ROM. Mitjançant la xarxa Internet es pot consultar catàlegs d'altres biblioteques nacionals i estrangeres i bases de dades com ERIC i les d'ECHO. Amb l'accés a la xarxa de CD-ROMs de la UAB, es pot aconseguir informació d'articles, monografies, tesis i legislació de contingut i àmbit divers.

Horari

De dilluns a divendres de les 8,30 a les 21 hores.

Préstec, de les 9 a les 20,45 hores.

Juliol, de les 8,30 a les 20 hores.

Agost, de les 9 a les 14 hores.

Adreça i telèfons

Biblioteca Universitària de Sabadell-UAB

Edifici S

C. dels Emprius, 2

08202 - SABADELL

728 77 02 Cap de la Biblioteca

728 77 01 Préstec i Consergeria

728 77 11 Catalogació i Publicacions Periòdiques

728 77 26 Fax

e-mail: IEIB0@CC.UAB.ES

7.3. Consergeria

A la consergeria del centre us podeu adreçar per sol·licitar informació general i sobre aules i altres dependències de l'Escola. També hi ha un servei de consigna i objectes perduts.

Adreça i telèfons

Consergeria EUEE / EUI

Edifici S

C. dels Emprius, 2

08202 SABADELL

728 77 60 Cap de la Consergeria

728 77 00 Consergeria

7.4. Aula d'informàtica d'Empresarials

L'Escola disposa d'una aula d'informàtica, equipada amb:

- 16 PC 486/DX2/66, amb 8 Mbytes de RAM, disc dur de 340 Mbytes i placa Ethernet.
- 4 PC 386/DX/40 amb 8 Mbytes de RAM, disc dur de 340 Mbytes i placa Ethernet.
- 1 scanner EPSON GT-9000 color.
- 1 impressora HP Laserjet 4M Plus.
- 1 impressora Deskjet 510.
- 2 impressores Fujitsu DX2200 de 132 columnes.
- 1 Servidor Netware 486 amb 2 discs un de 1,2 Gbytes i el altre de 400 Mbytes, 16 Mb de memòria RAM.

Tots ells connectats a la xarxa de l'edifici, que a la vegada està connectat amb la resta de la UAB (Internet).

Horari

L'horari d'utilització de l'Aula és de les 9,30 a les 21,00 hores, de dilluns a divendres. Durant el curs, únicament resta tancada l'Aula les tres primeres setmanes d'agost, per la tarda.

Utilització

Tenen accés a l'Aula tots els alumnes matriculats a l'Escola.

A l'inici del curs s'organitzen els grups de pràctiques i s'assigna un compte d'ús mitjançant el qual poden accedir a la xarxa i disposar dels diferents recursos que aquesta ofereix (software de DOS, impressores, accés a Internet i comunicacions a la resta de recursos de la UAB, etc.), és a dir, tot el necessari per al desenvolupament del curs.

En períodes de màxima demanda, es podran reservar els ordinadors i les impressores en els fulls preparats a tal efecte, per un temps màxim d'una hora/dia.

Activitats de formació

Periòdicament es realitzen a l'Escola cursos d'informàtica impartits per experts, destinats, preferentment, als estudiants del centre.

Els preus de la matrícula es determinaran en funció de la durada i la complexitat de cadascun dels cursos.

Altres activitats

Periòdicament, s'organitzaran presentacions de programes i de nous productes relacionats amb el món de l'empresa.

8. Programa Erasmus

El programa Erasmus (European Community Action Scheme for the Mobility of University Students) té com a principal objectiu fomentar l'augment de la mobilitat d'estudiants universitaris entre els estats membres.

Una de les línies bàsiques d'actuació és promoure l'acord entre universitats de diferents països, de manera que es reconguin mútuament els estudis (almenys en part), complementat amb la concessió d'ajuts per afrontar les despeses de desplaçament i el cost de la vida en el país d'acollida.

Qualsevol estudiant que estigui matriculat a la UAB pot optar a una beca per a qualsevol dels programes signats pels diferents departaments o centres de la Universitat.

Per l'abril-maig, s'obre el període de sol·licitud d'ajuts per al proper curs acadèmic, i en el procés de selecció s'ha de demostrar que es posseeix un nivell mínim de l'idioma en que se seguirà el curs.

L'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell té signats acords amb la Universitat de Swansea (Wales, Regne Unit), Lyon i Pau (França), Pavia (Itàlia), Manhein (Alemanya), Innsbruck (Àustria) i Jyväskylä (Finlàndia).

9. Programes de les assignatures

PRIMER CURS

20236 - INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA I

Objectius

L'objectiu del curs INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA I és presentar els principis i mètodes bàsics de l'Economia. Es tracta de fer una primera aproximació a l'anàlisi dels mecanismes bàsics de l'equilibri econòmic i de possibilitar que l'estudiant, en acabar el curs, pugui exposar, plantejar i elaborar la seva pròpia opinió o resposta respecte de determinats problemes econòmics que, d'acord amb el grau de coneixements adquirits, se li plantejaran de forma pràctica.

Programa

1. Problemes i objectius econòmics.
2. Especialització, intercanvi, diner i mercat.
3. Demanda i oferta: el mecanisme de mercat.
4. L'elasticitat de la demanda i de l'oferta.
5. Alguns elements i nocions de la teoria de la demanda.
6. L'empresa: la producció i els costos.
7. L'estructura de mercat i els mercats competitius.
8. El monopoli i la competència imperfecta.
9. L'oligopoli i la competència monopolística.
10. La competència imperfecta i la intervenció pública en l'activitat econòmica.

Bibliografia

- DORNBUSCH, R. FISHER, S., SCHMALENSESSE, R.: *Economía*. 2a ed. McGraw-Hill. Madrid 1991.
- LIPSEY, R.G.: *Introducción a la economía positiva*. 12a ed. Barcelona. Vicens Vives 1991.

- MOCHON, F.: *Economía* 3a ed. McGraw-Hill, Madrid 1994.
- SAMUELSON, P. NORDHAUS, WD.: *Economía* 14a ed. McGraw-Hill, Madrid 1993.
- WONNACOTT, P., WONNACOTT, R.: *Economía* 3a ed. McGraw-Hill 1991.

(Qualsevol manual dels esmentats tracta tots els temes corresponents als dos quadrimestres)

Bibliografia complementària

- BARBÉ, LL.: *Curs d'Introducció a l'economia*, vol 1 i 2, manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 1991.
- GALBRAITH, J.K.: *Historia de la Economía*. 4a ed. Barcelona.

(A més a més, i quan el desenvolupament del programa ho requereixi, es distribuïran lectures complementàries i exercicis per fer les pràctiques).

Avaluació

Al final d'ambdós quadrimestres hi haurà un examen escrit.

20237 - ECONOMIA MUNDIAL

Programa

1. Concepte d'economia aplicada.
2. El creixement econòmic: evolució i sistemes.
3. Interdependència mundial: migracions, energia, primeres matèries, alimentació.
4. Comerç internacional i balança de pagaments.
5. Qüestions monetàries i financeres. Moviments internacionals de capitals.
6. Empreses transnacionals. Evolució tecnològica.
7. Problemes del subdesenvolupament econòmic.
8. Economia i ecologia.
9. Integració econòmica. Organismes internacionals.
10. El projecte europeu. Les diferents regions.
11. Polítiques comunitàries i instruments d'integració.

12. Implicacions del procés comunitari a Catalunya i a Espanya.
13. L'economia de l'entorn mediterrani.
14. Conjuntura econòmica mundial.

20238 - MATEMÀTIQUES APLICADES A L'EMPRESA

Objectius

El curs introdueix formalment els conceptes matemàtics d'ús més comú en les diferents disciplines econòmiques, especialment a l'empresa, consolidant uns coneixements de nivell pre-universitari i ampliant-ne d'altres. Al mateix temps es familiaritzarà l'estudiant amb el raonament sistemàtic i estructurat, mitjançant el mètode deductiu a partir d'hipòtesis explícites. En la mesura que sigui possible, els exemples i les aplicacions econòmiques seran els propis del món de l'empresa.

Programa

Tema 1 REPRESENTACIÓ MATEMÀTICA DE RELACIONS ECONÒMIQUES

El paper de les matemàtiques a l'economia.- Adaptació de diverses hipòtesis econòmiques al llenguatge de la matemàtica.- La formulació de models i les matemàtiques com a instrument per a la seva anàlisi.

Tema 2 INSTRUMENTS DE CàLCUL LINEAL

- 2.1. Matrius: concepte, operacions amb matrius i les seves propietats.- Determinants: definició, propietats i càlcul.- Matriu inversa: definició i càlcul.- Rang d'una matriu.
- 2.2. Sistemes d'equacions lineals: formalització matricial.- Estudi de la compatibilitat d'un sistema: teorema de Rouché-Frobenius.- Determinació de les solucions: regla de Cramer.- Sistemes homogenis.- Aplicacions econòmiques.

Tema 3 L'ESPAI $\mathbb{R}^n$

- 3.1. $\mathbb{R}^n$ com espai vectorial: concepte i estructura d'espai i subespai vectorial.- Dependència i independència lineal de vectors.- Sistemes generadors, bases i dimensió d'un espai vectorial.
- 3.2. Espais normats i mètrics: concepte d'espai vectorial normat.- Normes a $\mathbb{R}^n$.- Noció de distància.- Espais mètrics.- Mètriques induïdes a $\mathbb{R}^n$.

Tema 4 FUNCIONS DE DIFERENTS VARIABLES REALS

- 4.1. Introducció: funcions i relacions econòmiques.- Tipus, estructura i característiques de les funcions d'una sola variable real.- Propietats fonamentals.- Models econòmics senzills.

- 4.2. Concepte de funció de diferents variables.- Funcions escalars i funcions vectorials.- Representació gràfica i corbes de nivell.- Exemples.
- 4.3. Aplicacions lineals: definició i condicions equivalents.- Matriu associada.- Propietats.- Diagonalització d'aplicacions lineals.
- 4.4. Formes quadràtiques: definició i classificació.- Mètodes per a poder classificar una forma quadràtica.- Formes quadràtiques definides en subespais vectorials: concepte i classificació.
- 4.5. Continuïtat: concepte de funció contínua.- Propietats.- Límit d'una funció en un punt.- Límits en subdominis.- Propietats.
- 4.6. Diferenciabilitat: derivades direccionals i derivades parcials.- Funcions diferenciables.- Gradient i Jacobià d'una funció.- Propietats de les funcions diferenciables.- Derivació de funcions compostes i regla de la cadena.- Derivades d'ordre superior.- Matriu Hessiana.- Aproximació polinòmica de funcions: teorema de Taylor.
- 4.7. Funcions homogènies: definició i propietats.- Teorema d'Euler.
- 4.8. Funcions definides implícitament: teorema d'existència.- Derivació de funcions implícites definides per una equació i per un sistema.- Aplicacions.

Tema 5 INTEGRAL DE RIEMANN

- 5.1. Concepte i definició d'integral d'una funció segons Riemann.- Propietats de les funcions integrables.- Funció integral: definició; teorema de la mitjana; teorema fonamental del càlcul; regla de Barrow.- Aplicacions econòmiques.
- 5.2. L'obtenció de primitives: integrals immediates; integració per substitució i per parts; altres mètodes.
- 5.3. Extensió del concepte d'integral: integral impròpia.- Aplicacions econòmiques.

Bibliografia

Llibres de consulta essencialment teòrics:

- BORRELL FONTELLES, J.: (1981), *Métodos matemáticos para la economía*.- Campos y autosistemas. Pirámide.
- CABALLERO, R.E. et al.: (1982), *Métodos matemáticos para la economía I*. Alhambra Universidad.
- CABALLERO, R.E.: (1993), *Métodos matemáticos para la economía*. McGraw-Hill.
- CHIANG, ALPHA C.: (1987), *Métodos fundamentales de economía matemática*. McGraw-Hill.
- ESTAPÉ, G.: (1984), *Funcions de diferents variables reals*. Pub. E.U.E.E., U.A.B.
- GARCÍA, F. - GUTIÉRREZ, A.: (1980), *Cálculo infinitesimal-I* 1. Pirámide, Madrid.
- GARCÍA, F. - GUTIÉRREZ, A.: (1980), *Cálculo infinitesimal-II* 1. Pirámide, Madrid.
- GARCÍA, F. - GUTIÉRREZ, A.: (1981), *Cálculo infinitesimal-I* 2. Pirámide, Madrid.
- GUTIÉRREZ, S.: (1987), *Álgebra lineal para la economía*. AC, Madrid.
- GUTIÉRREZ, A., GARCÍA, F.: (1981), *Álgebra lineal* 2. Pirámide, Madrid.
- SPIVAK, M.: (1991), *Calculus. Cálculo infinitesimal*. Reverté, Barcelona.

–VEGAS, A., LÓPEZ CACHERO, M.: (1979), *Elementos de matemáticas para economistas* 1. Pirámide, Madrid

Llibres de problemes

–ALEGRE, P.: *et al.* (1990), *Ejercicios resueltos de matemáticas empresariales* 1, 2. AC, Madrid

–BERNIS, F.: *et al.* (1979), *Curso de problemas de matemáticas*. Noguer didáctica, Madrid

–CABALLERO FERNÁNDEZ, R. *et al.*: (1993), *Matemáticas aplicadas a la economía y a la empresa*. 380 ejercicios resueltos y comentados. Pirámide, Madrid.

–CANCELO, J.R. *et al.*: (1987), *Problemas de álgebra lineal para economistas* 1, 2. Tebar Flores, Madrid

–COSTA REPARAZ, E.: (1983), *Problemas y cuestiones de matemáticas para economistas*. Pirámide, Madrid

–DEMIDOVICH, B. *et al.*: (1969), *Problemas y ejercicios de análisis matemático*. Paraninfo, Madrid

–HOFFMANN, L.D., BRADLEY, G.L.: (1985), *Cálculo aplicado para administración, economía, contaduría y ciencias sociales*. McGraw-Hill, Madrid

–TEBAR FLORES, E.: (1977), *Problemas de cálculo infinitesimal* II. Tebar Flores, Madrid

–TEBAR FLORES, E.: (1978), *Problemas de cálculo infinitesimal* I. Tebar Flores, Madrid

–TEBAR FLORES, E.: (1978), *Problemas de álgebra lineal*, Albacete 1978.

–TEBAR FLORES, E.: Tebar Less, M.A. (1990), *909 problemas de cálculo integral* I. Tebar Flores, Madrid

20239 - INTRODUCCIÓ A LA COMPTABILITAT

Programa

1. Naturalesa i objectius de la comptabilitat.
2. El balanç: Conceptes de patrimoni i balanç.- Estudi de l'estructura financera i estructura econòmica.- Criteris de valoració i d'ordenació.- El concepte d'equilibri.- Variacions patrimonials: el fets comptables.
3. El compte: Concepte i mecanismes de funcionament.- Tecnicismes comptables.- La partida doble.- Principis bàsics de funcionament.
4. El procés comptable: Documents i llibres comptables.- El cicle comptable. Concepte i determinació del resultat: Despeses; ingressos; variacions d'existències; amortització; periodificació; determinació del resultat de gestió.
5. Normalització comptable: Concepte de normalització i planificació comptable.- L'adaptació a la IV directriu de la CEE.- Història dels plans generals de comptabilitat.- El pla general de comptabilitat de 1991: els principis comptables; el quadre de comptes; relacions i definicions comptables; els comptes anuals: balanç de situació, compte de pèrdues i guanys; normes de valoració.

6. Estudi especial del concepte i tractament comptable de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA).

BIBLIOGRAFIA

- SÁEZ TORRECILLA, A.: *Contabilidad General*. Volumen I. Ed. McGraw-Hill. 1991
- SÁEZ TORRECILLA, A.: *Casos prácticos de contabilidad general*. Volumen I. Ed. McGraw-Hill. 1991.
- (*) VILARDELL, I *et al.*: *Pla General de Comptabilitat-1991*. Edició en català. Ed. McGraw-Hill. 1991.
- (*) SÁEZ TORRECILLA, A.: *Plan General de Contabilidad-1991*. Edició en castellà. Ed. McGraw-Hill. 1991.
- ELEJAGA, J.A., NAVARRO, I.: *Como interpretar un balance*. Ed. Deusto. 1989.
- ÁLVAREZ LÓPEZ, J.: *Introducción a la contabilidad*. Ed. Donostiarra. 1991.
- (*) BOIREU, J. Y S.: *Manual de contabilidad (Nuevo Plan General)*. Volumen I Teoría. Volumen II Casos prácticos. Ed. Pirámide. 1991.
- (*) Bibliografia de consulta permanent, vàlida per a tots els cursos de l'Àrea de Comptabilitat: general, financera, anàlisi, consolidació i auditoria.

20240 - INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA DE L'EMPRESA

Resum temàtic

El programa de l'assignatura Introducció a l'Economia de l'Empresa té com objectiu bàsic descriure i analitzar la problemàtica general de l'empresa. Per aquesta raó, s'estudiaran els aspectes fonamentals de la realitat empresarial, les diverses formes d'empresa que realitzen la seva activitat econòmica en l'economia de mercat i els diferents aspectes que s'han de tenir en compte per al desenvolupament posterior de qualsevol activitat empresarial.

Objectius

1. Definir i analitzar el concepte empresa com objecte material i formal de l'assignatura.
2. Situar l'empresa en el seu entorn, analitzant els condicionants creats pel sistema econòmic i social en què es troba immersa.
3. Estudiar el paper de l'empresa en l'economia de mercat, i analitzar les diferents formes d'empresa que hi realitzen la seva activitat econòmica.

4. Analitzar els aspectes que cal tenir en compte com punts d'inici i factors decisius per al bon desenvolupament posterior de qualsevol activitat empresarial. És a dir, analitzarem la seqüència creació-localització-organització. Donarem especial rellevància a l'aspecte organitzatiu dins l'activitat empresarial.
5. L'últim objectiu de l'assignatura serà estudiar el procés de presa de decisions en l'empresa i les característiques dels models més importants utilitzats per a la presa de decisions.

Programa

Tema 1 CONCEPTES PRELIMINARS SOBRE L'EMPRESA

L'empresa com a realitat econòmica. Origen i evolució històrica de l'empresa. L'aparició de les societats mercantils. L'evolució de l'empresa en l'economia de mercat. L'empresa: Objecte material i formal de l'economia de l'empresa. Teories sobre l'empresa. Concepte d'empresa. L'empresa i el seu entorn. La dimensió de l'empresa.

Tema 2 EMPRESA I SISTEMA ECONÒMIC

Definició de sistema econòmic. Tipus de sistemes econòmics. Sistemes econòmics i principis de l'actuació empresarial. L'empresa i el mercat. L'empresa i la competència. L'empresa i la demanda.

Tema 3 L'EMPRESA EN L'ECONOMIA DE MERCAT

Consideracions sobre l'economia de mercat. Formes d'empresa en l'economia de mercat. Funcions tradicionals que la teoria econòmica assigna a l'empresari. Una primera aproximació al fenomen de la separació entre propietat i direcció en la gran empresa moderna. J. K. Galbraith i la "tecnestructura". Els objectius de l'empresa. Les relacions d'agència. Costos d'agència. Elements que configuren el cost d'agència. Les relacions d'agència en altres situacions empresarials.

Tema 4 FORMES D'EMPRESA EN L'ECONOMIA DE MERCAT

La gran empresa. L'empresa multinacional. Característiques i importància. Teories explicatives del seu origen. L'empresa pública. L'empresa pública en l'economia espanyola. Teories explicatives del seu origen. L'eficiència de l'empresa pública. L'empresa cooperativa. El problema de la degeneració. El finançament intern. Societats anònimes laborals. La petita i mitjana empresa.

Tema 5 CREACIÓ D'EMPRESES

El creador nou empresari. Característiques de l'empresari emprenedor. La idea inicial. El projecte de creació d'empresa. Problemes de les noves empreses. Factors d'èxit i fracàs de les noves empreses. Polítiques d'ajut a la creació de noves empreses.

Tema 6 LA LOCALITZACIÓ DE L'EMPRESA

Importància de la decisió sobre la localització. Factors locacionals. Models de localització: Models matemàtics. Catàleg de la pràctica. Les àrees de mercat. Exercicis pràctics d'aplicació.

Tema 7 L'ORGANITZACIÓ DE L'EMPRESA

Empresa i organització. Definició d'organització. Elements necessaris d'una organització. L'estructura organitzativa. Relacions, funcions i unitats organitzatives. L'organigrama. Els sistemes d'informació. Principals escoles de la teoria de l'organització. La teoria clàssica. La teoria neoclàssica. La teoria organitzacional o decisionista. La teoria de l'organització.

Tema 8 MODELS DE DECISIÓ EN ECONOMIA DE L'EMPRESA

Les decisions en l'empresa. El procés racional de la presa de decisions. La presa de decisions en condicions de certesa. La presa de decisions en condicions d'incertesa. Les decisions en condicions de risc. Models de decisió en economia de l'empresa. Concepte i classes. Restriccions i limitacions dels models. Anàlisi econòmic-financer de l'empresa. Exercicis pràctics d'aplicació.

Bibliografia

Serà necessari conèixer i treballar la següent informació:

- a) Explicacions del professor.
- b) Les lectures que recomani expressament el professor tot desenvolupant cada tema.
- c) La bibliografia bàsica que es detalla a continuació.

- ARRUÑADA, B.: *La Economía de la Empresa: un enfoque contractual*. Ed. Ariel. 1990.
- BRICALL, JOSEP MARIA: *Introducción a la Economía*. Ed. Ariel. 1982.
- BUENO, EDUARDO; CRUZ, I.; DURÁN, J. J.: *Economía de la Empresa. Análisis de las decisiones empresariales*. Ed. Pirámide. 1988.
- CHIAVENATO, IDALBERTO: *Introducción a la Teoría General de la Administración*. McGraw-Hill. 1981.
- GIL ESTALLO, M. A.; GINER DE LA FUENTE, F.: *Cómo crear y hacer funcionar una Empresa*. Ed. ESIC. 1991.
- GIL ESTALLO, M. A.; GINER DE LA FUENTE, F.; MONZÓN GRAUPERA, J. A.: *Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Casos prácticos*. Ed. ESIC. 1993.
- HUERTA ARRIBAS, EMILIO: *LA EMPRESA: Cooperación y conflicto*. EUDEMA, S. A. 1993.
- MILGRON, PAUL; ROBERTS, JOHN: *Economía. Organización y Gestión de la Empresa*. Ariel Economía. 1993.
- PÉREZ GOROSTEGUI, EDUARDO: *Economía de la Empresa Aplicada*. Ed. Pirámide. 1991.
- SERRA RAMONEDA, ANTONI: *L'Empresa: Fonaments econòmics*. Manuals de la UAB. 1989.
- SERRA RAMONEDA, ANTONI: *Sistema Económico y Empresa*. Ariel Economía. 1986.
- SERRA RAMONEDA, ANTONI: *La Empresa. Análisis Económico*. Universitat Autònoma de Barcelona. Editorial Labor, S. A. 1993.
- SUÁREZ SUÁREZ, ANDRÉS: *Curso de Economía de la Empresa*. Ed. Pirámide. 1992.

–TARRAGÓ, FRANCESC.: *Elements bàsics d'Economia de l'Empresa*. EUMO Editorial. 1992.

–ZERILLI, ANDREA: *Fundamentos de Organización y Dirección General*. Editorial Deusto. 1980.

Avaluació

L'avaluació de l'alumne es basarà fonamentalment en l'aprofitament que demostrï en l'examen escrit i, complementàriament, en el nombre i la qualitat dels treballs (comentaris, resums, etc.) i dels casos pràctics fets a classe.

A la fi del primer quadrimestre (febrer) es proposarà un examen final que podrà ser de caràcter teòric, pràctic o mixt.

A la convocatòria de juny l'examen final tindrà les mateixes característiques que l'examen proposat a la fi del primer quadrimestre.

El professor considerarà els següents criteris auxiliars d'avaluació: assistència regular a les classes, els treballs teòrics i pràctics realitzats pels alumnes durant el curs acadèmic i la qualitat de les intervencions a l'aula.

20242 - PROGRAMA D'INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA II

Objectius

L'objectiu del curs és presentar els principis i mètodes bàsics de l'Economia. Es tracta de fer una primera aproximació a l'anàlisi dels mecanismes bàsics de l'equilibri econòmic i de possibilitar que l'estudiant, en acabar el curs, pugui exposar, plantejar i elaborar la seva pròpia opinió o resposta respecte de determinats problemes econòmics que, d'acord amb el grau de coneixements adquirits, se li plantejaran de forma pràctica.

Programa

1. Introducció a la macroeconomia.
2. Comptabilitat nacional.
3. La determinació de la renda nacional.
4. La demanda agregada i la política fiscal.
5. El diner i el sistema financer.
6. El banc central i la política monetària.

7. La demanda de diner i la relació entre variables monetàries i variables reals.
8. Inflació i desocupació.
9. Les fluctuacions de l'activitat econòmica.
10. La balança de pagaments i els tipus de canvi.

Bibliografia

- DORNBUSCH, R., FISHER, S. SCHMALENSSESSE, R.: *Economía*. 2a ed. McGraw-Hill. Madrid 1991.
- LIPSEY, R.G.: *Introducción a la economía positiva*. 12a ed. Barcelona. Vicens Vives 1991.
- MONCHON, F.: *Economía* 3a ed. McGraw-Hill. Madrid 1994.
- SAMUELSON, P., NORDHAUS, W.D.: *Economía* 14a. ed. McGraw-Hill, Madrid 1993.
- WONNACOTT, P., WONNACOTT, R.: *Economía* 3a ed. McGraw-Hill 1991.

(Qualsevol manual dels esmentats tracta tots els temes corresponents als dos quadrimestres)

Bibliografia complementària

- BARBÉ, LL.: *Curs d'Introducció a l'economia*, vol 1 i 2, manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 1991.
- GALBRAITH, J.K.: *Historia de la Economía*. 4a ed. Barcelona.

(A més a més, i quan el desenvolupament del programa ho requereixi, es distribuïran lectures complementàries i exercicis per fer les pràctiques).

Avaluació

Al final d'ambdós quadrimestres hi haurà un examen escrit.

20243 - INTRODUCCIÓ AL DRET I DRET MERCANTIL

Objectius

L'assignatura Introducció al Dret i Dret mercantil persegueix com objectius bàsics:

- Dotar l'alumne, a través de la Introducció al Dret, d'uns coneixements bàsics i imprescindibles per a l'adequada comprensió de les disciplines de Dret empresarial (Dret Fiscal, laboral i mercantil) que s'imparteixen en la Diplomatura.
- Proporcionar a l'alumne una visió global del Dret Mercantil, en especial d'aquelles qüestions més afins a l'empresa com ara: el Dret de societats, el Dret canviari i el Dret concursal.

Programa

INTRODUCCIÓ AL DRET

I Part general

1. Les fonts del dret: Concepte.- Jerarquia normativa.- Classes: La llei concepte; classes: amb especial referència a la Constitució espanyola; procediment d'elaboració de les lleis.- La llei en el temps: entrada en vigor; termini de vigència; la retroactivitat. El costum: concepte, classes, valor jurídic.- Els principis generals del dret.- La jurisprudència.- Els tractats internacionals.- La doctrina científica.
2. L'ordenament jurídic comunitari: Introducció.- L'ordenament jurídic comunitari: dret primari; dret derivat; caràcters del dret comunitari respecte dels ordenaments nacionals.
3. La persona física i la persona jurídica: La persona física: la persona física i la personalitat: concepte; capacitat jurídica i capacitat d'obrar; residència i domicili; absència.- La persona jurídica: concepte; la persona jurídica i la Constitució; classes; capacitat; domicili; nacionalitat.

II Dret d'obligacions i contractes

4. Les obligacions: Concepte i estructura.- Característiques de dret modern d'obligacions.- Fonts de les obligacions.- Classificació.
5. El pagament o compliment de les obligacions: Concepte.- Requisits: subjectes; objectes; temps; lloc; prova.- Formes especials de pagament.
6. Incompliment de les obligacions: Concepte.- Requisits.- Classes.- Incompliment propi o absolut.- Incompliment impropï o relatiu: el compliment inexacte; el compliment retardat; la mora. Especial menció a la mora en les obligacions bilaterals.- Causes d'incompliment; dol; culpa; cas fortuït i força major.- Efectes de l'incompliment.
7. Extinció de les obligacions: Maneres d'extinció.- Compensació.- Novació.- Remissió o condonació.- Confusió.- Pèrdua de la cosa deguda i impossibilitat de la prestació.
8. La teoria general del contracte: Concepte.- El principi d'autonomia de la voluntat en la contractació i les restriccions actuals.- Condicions generals de la contractació.- Classificació.- Formació.- Efectes del contracte.- Interpretació dels contractes.

Bibliografia

Tractats i manuals

- BADENES GASSET, R.: *Conceptos fundamentales del Derecho*. Ed. Marcombo.
- LASARTE, C.: *Curso de derecho civil patrimonial* (Introducción al Derecho). Tecnos. Madrid, 1994.

-LATORRE, A.: *Introducción al derecho*. Ariel.

-TORRALBA SORIANO, J.: *Lecciones de Derecho civil*. Vol I i II. PPU. Barcelona, 1994.

Textos legislatius

Código civil. Ed. Civitas, Tecnos o altres

Unión Europea y Comunidad Europea. Tecnos. Madrid, 1994.

Constitució espanyola i Tribunal constitucional. Ed. Civitas.

Programa

DRET MERCANTIL

I Introducció

1. El dret mercantil: Breu referència històrica.- El problema del concepte.- Contingut.- Tendències actuals.- Fonts del dret mercantil: la llei mercantil; els usatges mercantils; el dret comú com a dret supletori; altres preteses fonts del dret mercantil. Les condicions generals dels contractes.- L'ordenament jurídic comunitari.

II L'empresa i l'empresari

2. L'empresa mercantil: Concepte d'empresa. Doble sinificat: econòmic i jurídic.- Naturalesa jurídica.- Elements de l'empresa.- L'empresa com a objecte de tràfic jurídic: transmissió *inter vivos*; transmissió *mortis causa*.
3. L'empresari: Concepte d'empresari.- Característiques del concepte.- Classes d'empresari.- Conseqüències legals que implica la qualitat d'empresari.- Responsabilitat de l'empresari.
4. Els col·laboradors de l'empresari: Consideracions generals.- La representació en dret mercantil.- Col·laboradors dependents: concepte; apoderat general: el factor o gerent; els apoderats singulars.- Els col·laboradors independents.
5. La publicitat registral: La publicitat registral.- El registre mercantil: concepte; organització; les noves funcions confiades al Registre Mercantil en la seva reforma; la inscripció registral: contingut; obligatorietat i efectes; els principis registrals.

III L'empresari social

6. La societat mercantil: Importància econòmica de l'empresari social.- Concepte de societat mercantil. Societat civil i societat mercantil.- Classes de societat mercantil.- El contracte de societat.- La personalitat jurídica.- Nacionalitat de les societats mercantils.
7. La societat anònima: Desenvolupament històric de la societat anònima. Evolució actual.- Concepte legal i caràcters.- La constitució de la societat anònima: Formalitats de la constitució.- Negoci fundacional: concepte; classes de fundació. - L'escrip-

tura i els estatuts socials. El capital social i l'acció de la societat anònima. El capital social: concepte; principis rectors del capital social; les reserves: concepte i classes.- L'acció: l'acció com a part del capital social; l'acció com a dret; representació de l'acció; les accions sense vot.- Les accions com a objecte de negocis jurídics.

8. Els òrgans de la societat anònima: La junta general: concepte i classes; competència; convocatòria; constitució; deliberació i adopció d'acords; l'acta de la junta; impugnació d'acords.- Els administradors: concepte i competències; formes d'organitzar l'administració; nomenament dels administradors; cessament dels administradors; responsabilitat; especialitats del Consell d'Administració.
9. Els comptes anuals i la distribució del benefici: Els comptes anuals: concepte i classes; el balanç; el compte de pèrdues i guanys; l'auditoria dels comptes anuals; aprovació i publicació dels comptes.- La distribució de beneficis.
10. Modificacions estatutàries: Condicions generals de la modificació.- Protecció dels accionistes en certs casos de modificació.- Augment de capital: significat; requisits; procediment d'augment i formes d'ampliació.- Reducció de capital.
11. Transformació, fusió i escissió. Dissolució i liquidació: Transformació.- Fusió: concepte i classes; funció econòmica; règim jurídic.- Escissió: concepte i classes; procediment.- Dissolució: concepte i causes.- Liquidació.
12. Emissió d'obligacions per la societat anònima: Concepte i naturalesa de l'obligació.- Classes d'obligacions.- L'emissió de les obligacions.- El sindicat d'obligacionistes.- Extinció de les obligacions.
13. La societat de responsabilitat limitada (I) : Funció econòmica.- Concepte i naturalesa jurídica: distinció amb altres figures socials, especialment amb la societat anònima.- Règim legal de la seva constitució: requisits formals.- Règim de les aportacions socials.- Les prestacions accessòries.
14. La societat de responsabilitat limitada (II): Òrgans socials.- Modificacions estatutàries.- Els comptes anuals.- Transformació, fusió i escissió.- Separació i exclusió de socis.- Dissolució i liquidació.- La societat unipersonal de responsabilitat limitada.
15. Societats especials i altres formes jurídiques d'empresa: Concepte i classes.- Institucions financeres. L'agrupació d'interès econòmic.- La societat anònima laboral.- La societat anònima de capital públic.- Les agrupacions mutualistes.

IV Dret canviat

16. Els títols valors: Concepte.- Característiques.- Classificació.
17. La lletra de canvi (I): Concepte.- Gènesi històrica.- Funció econòmica.- Legislació aplicable.- Protagonistes de la lletra.- Requisits formals: mencions relatives al títol: menció sobre els subjectes; mencions sobre circumstàncies de l'obligació; clàusules facultatives.

18. La lletra de canvi (II): L'acceptació: concepte i efectes; presentació a l'acceptació i els seus requisits; negativa de l'acceptació i les seves conseqüències.- L'endós: concepte i classes; efectes.- L'aval: concepte i efectes.
19. La lletra de canvi (III): Venciment de la lletra.- El pagament de la lletra: presentació; objecte del pagament; prova; efectes.- La lletra no atesa: el protest i les declaracions equivalents; les excepcions canviàries; les accions extracanviàries; la prescripció de les accions.
20. El xec i el pagaré: Concepte.- Requisits.- Relacions jurídiques entre els participants en el xec.- Classes de xec.- El pagament del xec.- Accions del tenidor del xec impagat.- El pagaré.

V Dret concursal

21. Nocions generals: El dret de la crisi de l'empresa.- Dret espanyol: situació actual, la legislació paraconcursal; perspectives de reforma.
22. La suspensió de pagaments: Concepte.- Pressupostos de la suspensió de pagaments.- Efectes sobre el deutor i els creditors.- Òrgans de la suspensió de pagaments.- Modes de terminació: el sobreseïment; el conveni: aprovació i efectes.
23. La fallida: Concepte i classes.- La declaració de fallida.- Efectes.- La massa de la fallida.- Òrgans de la fallida.- L'acabament de la fallida.- La fallida en les societats mercantils.

Bibliografia

Tractats i manuals

- BROSETA PONT; M.: *Manual de derecho mercantil*. Tecnos. Madrid, 1994.
- JIMENEZ SÁNCHEZ; G: *Lecciones de Derecho Mercantil*. Tecnos. Madrid, 1994.
- SÁNCHEZ CALERO; F: *Instituciones de dret mercantil*. Edersa. Madrid, 1994.
- URÍA; R.: *Dret mercantil*. Madrid. 1994.
- VICENT CHULIA; F: *Introducción al derecho mercantil*. Tirant lo Blanc. València, 1994.

Textos legislatius

Codi de comerç i lleis complementàries. Ed. Civitas o Tecnos.
Unión Europea y Comunidad Europea. Tecnos. Madrid, 1994.

MOLT IMPORTANT: SEMPRE DARRERES EDICIONS

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà mitjançant un examen final que constarà d'una part teòrica i d'una part pràctica.

20245 - ESTADÍSTICA I - INTRODUCCIÓ

Objectius

L'alumne ha de dominar les eines d'estadística descriptiva i els conceptes bàsics de probabilitat necessaris per a l'assignatura Estadística II.

Programa

INTRODUCCIÓ AL MÈTODE ESTADÍSTIC

Definició d'estadística. Paper de l'estadística dins l'empresa i l'economia. Població. Unitat estadística. Característiques qualitatives i quantitatives. Atributs, variables discretes i variables contínues.

DISTRIBUCIONS ESTADÍSTIQUES UNIDIMENSIONALS I LA SEVA REPRESENTACIÓ GRÀFICA

Presentació general de les taules estadístiques. Distribucions de característiques qualitatives. Representació gràfica. Distribucions d'una característica quantitativa. Variables discretes; representació gràfica. Variables contínues; representació gràfica.

RESUM NUMÈRIC D'UNA DISTRIBUCIÓ ESTADÍSTICA

Paràmetres de posició. Concepte i propietats desitjables. Moda, mitjanera i mitjana: definició, determinació, càlcul i propietats. Generalització del concepte de mitjana. Paràmetres de dispersió. Concepte. Recorregut. Percentils. Interval interquartílic. Desviació mitjanera. Desviació absoluta mitjana. Variança. Definició, càlcul i propietats. Coeficient de variació. Índex de concentració de Gini i corba de Lorenz. Asimetria: Concepte i mesures. Apuntament o curtosi: Concepte i mesures.

MOMENTS

Definició general. Moments respecte l'origen i respecte la mitjana. Relació entre els diferents tipus de moments.

ÍNDEX

Concepte. Índexs simples i compostos, sense ponderar i ponderats. Els índexs de preus i els índexs de quantitats. Propietats desitjables dels índexs.

DISTRIBUCIONS ESTADÍSTIQUES BIDIMENSIONALS

Representació general de les taules estadístiques de doble entrada. Distribucions marginals i distribucions condicionals. Representació gràfica de distribucions bidimensionals: característiques qualitatives i quantitatives. Sèries cronològiques. Gràfiques cartesianes. Graduacions funcionals. Gràfiques no cartesianes.

DISTRIBUCIONS BIDIMENSIONALS DE FREQUÈNCIES

Característiques d'una distribució bidimensional de freqüències. Moments respecte l'origen i respecte la mitjana. Dependència estadística: estudi analític. Regressió. Regressió lineal mínim-quadràtica. Correlació lineal. Coeficient de determinació.

Correlació entre rangs. Regressions no lineals. Coeficient de correlació.

DISTRIBUCIONS MULTIDIMENSIONALS DE FREQUÈNCIES

Concepte i característiques. Regressió lineal mínim-quadràtica. Variança residual. Coeficients de correlació. Correlació parcial.

SÈRIES CRONOLÒGIQUES

Concepte, components i models de composició. Mètodes de descomposició. Filtratge d'una component estacional.

INTRODUCCIÓ AL CÀLCUL DE PROBABILITATS

Incertesa i experiments aleatoris. Espais i punts mostrals. Esdeveniments. Definició axiomàtica de probabilitat. Altres definicions. Teoremes bàsics. Probabilitat condicional. Probabilitats conjuntes i marginals. Dependència i independència estadística. Teorema de Bayes.

VARIABLES ALEATÒRIES I FUNCIONS DE PROBABILITAT

Variables aleatòries i funcions i lleis de probabilitat unidimensionals. Variables discretes: llei de probabilitat i funció de repartiment. Variables contínues: funció de distribució i funció de densitat de probabilitat. Variables aleatòries i lleis de probabilitat bidimensionals.

CARACTERÍSTIQUES D'UNA VARIABLE ALEATÒRIA

Esperança matemàtica: propietats. Desigualtat de Markov. Variança: propietats. Desigualtat de Tchebycheff. Covariança. Moments. Variable aleatòria típicada. Coeficient de Fisher. Altres mesures de tendència central.

Aclariments sobre les classes pràctiques

Una de cada tres sessions es dedica a classe pràctica de problemes, en aquesta sessió els grups es desdoblaran. Per reforçar l'aprenentatge de la resolució de problemes, es convenient que l'alumne utilitzi els llibres d'exercicis i els problemes recomanats a la bibliografia.

Bibliografia

Bibliografia bàsica d'estadística descriptiva

- BERENSON, M. L.; LEVINE, D. M.: *Estadística para administración y economía*. Interamericana. México.
- CALOT, G.: *Curso de estadística descriptiva*. Paraninfo. Madrid.
- CALVO, F.: *Estadística aplicada*. Ed. Deusto. Bilbao.
- GARCÍA BARBANCHO, A.: *Estadística elemental moderna*. Ed. Ariel.
- HOEL, P.; JESSEN, R.: *Estadística básica para negocios y economía*. CECSA. México.
- LÓPEZ, J.; CASA, E.: *Estadística intermedia*. Vicens-Vives. Barcelona.
- LÓPEZ CACHERO, M.: *Fundamentos y métodos de estadística*. Pirámide. Madrid.
- MARTÍN GUZMÁN, M. P.; MARTÍN PLIEGO, F. J.: *Curso básico de estadística económica*. Ed. A.C. Madrid.

- MARTÍN PLIEGO, F. J.: *Introducción a la Estadística Económica y Empresarial*. Ed. A.C. Madrid.
- NIETO DE ALBA, U.: *Introducción a la estadística*. Aguilar. Madrid.
- URIEL, E.; MUÑIZ, M.: *Estadística económica y empresarial*. Ed. A.C. Madrid.

Bibliografia bàsica de probabilitats

- CALVO, F.: *Estadística aplicada*. Ed. Deusto. Bilbao.
- CANAVOS, G.: *Probabilidad y estadística*. McGraw-Hill. Madrid.
- CHOU, Y.: *Análisis estadístico*. Interamericana. México.
- GARCÍA BARBANCHO, A.: *Estadística teórica básica*. Ed. Ariel.
- LEVIN, R. L.: *Estadística para administradores*. Prentice-Hall. México.
- LÓBEZ, J; CASA, E.: *Estadística intermedia*. Vicens-Vives. Barcelona.
- LÓPEZ CACHERO, M.: *Fundamentos y métodos de estadística*. Pirámide. Madrid.
- MENDENHALL, W.; REINMUTH, J.: *Estadística para administración y economía*. Iberoamericana. México.
- NIETO DE ALBA, U.: *Introducción a la estadística*. Aguilar. Madrid.
- THOMAS, J. J.: *Introducción al análisis estadístico para economistas*. Marcombo. Barcelona.
- WONNACOTT, Y WONNACOTT, R.: *Fundamentos de Estadística para administración y economía*. Limusa. México.

Bibliografia d'exercicis i problemes

- ARENALES, M. C.: *Estadística económica*. Confederación de Cajas de Ahorros. Madrid.
- BARÓ LLINAS, J.: *Volúmenes de estadística descriptiva, cálculo de probabilidades*. Parramón. Barcelona.
- CASA ARUTA, E.: *200 problemas de estadística descriptiva*. Vicens-Vives. Barcelona.
- CUADRAS, C. M.: *Problemas de probabilidad y estadística. Vol. 1 Probabilidades*. Editorial Universitaria de Barcelona.
- GARCÍA BARBANCHO, A.: *Ejercicios de estadística descriptiva para economistas*. Ed. Ariel. Barcelona.
- LABROUSE, C.: *Estadística. Ejercicios*. Paraninfo. Madrid.
- LÓPEZ DE MANAZANARA, J.: *Problemas de estadística*. Pirámide. Madrid.
- MARTÍN PLIEGO, F. J.: *Curso práctico de estadística económica*. Ed. A.C. Madrid.
- VIEDMA CASTAÑO, J. A.: *Exposición intuitiva y problemas resueltos de métodos estadísticos. Fundamentos y aplicaciones*. Ed. del Castillo. Madrid.

Avaluació

Llevat del tema “SÈRIES CRONOLÒGIQUES” que requereix de l'elaboració d'un treball, l'avaluació de la resta de l'assignatura es realitza mitjançant un examen basat en la resolució de problemes.

20246 - INTRODUCCIÓ A LA COMPTABILITAT II

Programa

1. Estudi econòmico-comptable de l'immobilitzat: Concepte i classificacions.- Criteris de valoració.- Les despeses d'establiment.- L'immobilitzat immaterial.- L'immobilitzat material.- L'immobilitzat en curs.- L'immobilitzat financer.- Les despeses de distribució plurianual.
2. L'amortització i les provisions de l'immobilitzat: Fonaments, causes i conceptes.- Mètodes: directe i indirecte.- Els actius amortitzables.- Procediments i sistemes de càlcul.- Principals aspectes fiscals.- Provisions: concepte i tractament comptable.
3. Estudi econòmico-comptable de les existències: Conceptes i classificacions.- Criteris de valoració.- Tractament comptable.- Provisió per depreciació.
4. Estudi econòmico-comptable de l'actiu circulant: Concepte i classificacions.- Anàlisi i comptabilització de les operacions de tràfic.- Anàlisi i comptabilització dels actius financers.- Les provisions; insolvències i depreciacions.
5. Estudi econòmico-comptable de les fonts de finançament: Concepte; classificació i criteris de valoració. El finançament bàsic propi.- El finançament bàsic aliè.- Els recursos aliens a curt termini.
6. Estudi econòmico-comptable de les inversions: Concepte, classificació i criteris de valoració.- Inversions permanents i temporals.- Provisions per insolvències i depreciacions.
7. Estudi del funcionament dels comptes de gestió: Criteris d'imputació de despeses i ingressos.- La periodificació comptable: concepte i comptabilització.
8. Els comptes anuals: Normes d'elaboració dels comptes anuals.- El balanç de situació.- El compte de resultats. La memòria; el quadre de finançament (origen i aplicació de fons).
9. Estudi especial del tractament comptable de l'Impost sobre Societats: Incidència sobre el resultat.- Resultat comptable i resultat fiscal. Diferències i ajust.

Bibliografia

- SÁEZ TORRECILLA, A.: *Contabilidad general*. Vol. II. Ed. McGraw-Hill. 1991.
- SÁEZ TORRECILLA, A.: *Casos prácticos de contabilidad general*. Ed. McGraw-Hill, 1991.
- CAÑIBANO, L.: *Contabilidad: análisis contable de la realidad económica*. Ed. Pirámide. 1991.
- CAÑIBANO, L.; GONZALO, J.: *Prácticas de contabilidad*. Ed. Pirámide. 1991.
- RIVERO, J.: *Contabilidad Financiera*. Ed. Trivium. 1991.

20249 - ECONOMIA ESPANYOLA

Objectius

Aquest curs pretén que l'estudiant de primer curs de la diplomatura de Ciències Empresarials aprofiti els seus 4 crèdits i mig per completar la visió que se li ha ofert durant el primer quadrimestre de l'economia mundial concretant-la en un àmbit geogràfic, polític i econòmic determinat: l'Estat espanyol.

La metodologia a emprar serà plenament coincident amb la que ja s'ha estrenat en els 4,5 crèdits d'estructura mundial. La particularitat diferenciadora és la de l'estudi d'un àmbit determinat. Vegi l'estudiant que aquesta elecció no ve donada per la pròpia disciplina ni per la metodologia en què se sustenta.

L'estudiant cal que tingui interioritzats el glossari econòmic bàsic i un coneixement rudimentari de les regles principals del funcionament de l'economia. Si els 4,5 crèdits temporals ja invertits en la seva acumulació de capital humà no han estat suficients per aconseguir-ho caldrà esforçar-se una mica més per obtenir un rendiment apropiat de l'assignatura.

Programa

Teoria

1. El procés del creixement espanyol.
2. El marc institucional i els recursos naturals:
 - 2.1 Els recursos naturals.
 - 2.2 El marc comunitari (UE).
 - 2.3 La població i el mercat de treball.
 - 2.4 El sector públic.
 - 2.5 El sistema financer.
3.
 - 3.1 L'estructura productiva I. Evolució i relacions estructurals. La taula input-output.
 - 3.2 L'estructura productiva II. Relacions exteriors i competitivitat.
 - 3.3 Economia i empresa. Trets bàsics de l'organització industrial a les empreses.
 - 3.4 La macroeconomia del procés d'expansió. La política econòmica.
 - 3.5 La distribució de la renda.
 - 3.6 Els desequilibris territorials.
 - 3.7 L'economia de Catalunya a l'Europa dels pobles:
 - 3.7.1 El cas del Vallès.
 - 3.7.2 Els quatre "motors" europeus.

Pràctica

Les classes dels divendres es destinaran a sessions pràctiques relacionades amb l'anterior temari. Es proposa portar professionals de diferents àmbits de l'economia per a pronunciar unes paraules sobre les seves activitats i oferir l'oportunitat als alumnes de plantejar-los qüestions. Es podran realitzar petits treballs de recerca, tant de temes proposats pel Departament d'Economia Aplicada com proposats pels alumnes i acceptats pel departament.

Avaluació

A final del quadrimestre hi haurà un examen escrit. El dia de publicació de les notes hi haurà la possibilitat d'augmentar la nota preparant un treball durant tres hores, dins de l'Escola, sobre un tema proposat pel professor.

Bibliografia

- ALBARRACÍN, J. *et al.*: *La larga noche neoliberal. Políticas económicas de los 80*. Barcelona-Madrid, 1994. Icària. Ise.
- ETXEZARRETA, M. (coord.): *La reestructuración del capitalismo en España, 1970-1990*. Barcelona-Madrid, 1991. Icària. Fuhem.
- GARCÍA DELGADO, J.L. (dir.): *España, economía*. Madrid, 1993. Ed. Espasa Calpe. Biblioteca de economía. Serie manuales.
- GARCÍA DELGADO, J.L. (dir.): *Lecciones de Economía española*. Madrid, 1993. Ed. Civitas.
- PEARCE, D. i TURNER, R. K.: *Economics of natural resources and the environment*. Hemel Hempstead, 1990. Harvester Wheatsheaf.

20255 - HISTÒRIA ECONÒMICA

Objectius

L'assignatura, obligatòria en el pla d'estudis, pretén oferir una visió panoràmica de l'evolució econòmica mundial des del procés de transició de les societats pre-industrials cap a les societats desenvolupades fins als nostres dies. Es presentarà dividida en cinc grans temes en els quals es tractaran tant les visions de conjunt, per destacar els mecanismes que intervenen en l'evolució econòmica i la seva interrelació, com les particularitats específiques de països i grans regions econòmiques, tot aprofitant els continguts dels temes per aprofundir en el coneixement d'un aparell conceptual adequat. El desenvolupament del temari es farà en base a classes teòriques i sessions pràctiques per a cada tema.

Programa

Tema 1 DE LES ECONOMIES PRE-INDUSTRIALS A LES ECONOMIES INDUSTRIALITZADES

1. El model de creixement econòmic pre-industrial:
 - 1.1 La base energètica de l'economia pre-industrial.
 - 1.2 Els desequilibris població-recursos: les crisis de subsistència.
 - 1.3 Les limitacions del model pre-industrial.
2. Revolució industrial i models d'industrialització:
 - 2.1 El canvi en el model energètic.
 - 2.2 Aspectes demogràfics de la industrialització.
 - 2.3 Transformacions en l'agricultura i en les manufactures.
 - 2.4 Noves formes d'organització econòmica.
 - 2.5 Models històrics d'industrialització.
 - 2.6 La formació d'una economia internacional en el segle XIX.

Tema 2 CRISI I TRANSFORMACIONS DE LES ECONOMIES CAPITALISTES

1. La crisi de final del segle XIX:
 - 1.1 La depressió en el sector primari internacional.
 - 1.2 La contracció de la demanda i els problemes de sobreproducció en els països industrialitzats.
 - 1.3 La caiguda del nivell general dels preus.
 - 1.4 Reaccions davant de la crisi: proteccionisme, expansió colonial i processos de concentració empresarial.
2. La Primera Guerra Mundial:
 - 2.1 Aproximació a les causes del conflicte.
 - 2.2 L'economia de guerra i el finançament de les despeses bèl·liques.
 - 2.3 Els costos humans i materials de la guerra.
 - 2.4 El Tractat de Versalles i la remodelació del mapa europeu.
3. La revolució russa i la consolidació del nou estat:
 - 3.1 La guerra civil i el deteriorament de l'activitat econòmica.
 - 3.2 La lenta aplicació d'un nou model econòmic.
 - 3.3 L'assentament del nou estat soviètic.

Tema 3 LA INESTABILITAT ECONÒMICA DEL PERÍODE D'ENTREGUERRES

1. L'economia internacional en la dècada dels anys vint:
 - 1.1 Els problemes econòmics heretats del final de la guerra.
 - 1.2 Les dificultats per a la reconstrucció i per a la reactivació econòmica a Europa.
 - 1.3 La consolidació de l'hegemonia econòmica dels Estats Units.
 - 1.4 La reactivació econòmica general de la segona meitat dels anys vint i els seus límits.

2. La crisi del 1929 i la depressió de començament dels anys trenta:
 - 2.1 El crack borsari i la crisi bancària.
 - 2.2 Interpretacions sobre les causes de la crisi.
 - 2.3 La conversió de la crisi en depressió i la seva difusió a nivell internacional.
3. Reaccions davant de la crisi:
 - 3.1 Polítiques comercials i monetàries en l'àmbit de les relacions internacionals.
 - 3.2 Polítiques nacionals anticrisi: el New Deal als Estats Units i la diversitat de propostes als països europeus.
 - 3.3 Les dificultats de reacció en els països no industrialitzats.
4. Reconstrucció i creixement econòmic a l'URSS:
 - 4.1 La Nova Política Econòmica.
 - 4.2 El debat sobre el model de desenvolupament.
 - 4.3 La col·lectivització de l'agricultura i la industrialització accelerada.

Tema 4 LA SEGONA GUERRA MUNDIAL I LA RECONSTRUCCIÓ ECONÒMICA

1. La Guerra i les seves conseqüències:
 - 1.1 Les potències de l'Eix: l'agressió planificada i el fracàs de les economies de guerra.
 - 1.2 La resposta dels Aliats: la decisiva contribució dels Estats Units.
 - 1.3 Els costos de la Guerra: pèrdues humanes, desplaçaments de població i destruccions materials.
2. La reconstrucció i el nou marc internacional:
 - 2.2 La reafirmació de la primacia econòmica dels Estats Units.
 - 2.3 El Pla Marshall i la reconstrucció de l'Europa Occidental.
 - 2.4 La reconstrucció del Japó.
 - 2.5 La creació del bloc socialista sota l'hegemonia soviètica i la reconstrucció de l'Europa Oriental.
3. El creixement sostingut dels anys cinquanta i seixanta a nivell mundial:
 - 3.1 Els acords de Bretton-Woods: els nous organismes internacionals.
 - 3.2 Europa Occidental, Japó i els Estats Units.
 - 3.3 Els països del bloc socialista.
 - 3.4 Les dificultats dels països menys desenvolupats.

Tema 5 L'ECONOMIA INTERNACIONAL EN ELS ANYS SETANTA I VUITANTA

1. Una visió general del període:
 - 1.1 La irregularitat del creixement econòmic.
 - 1.2 Creixement econòmic i aprofundiment de les desigualtats.
 - 1.3 L'enfortiment del paper de l'Estat com agent econòmic.

2. El creixement desigual:
 - 2.1 Desenvolupament tecnològic i hegemonia financera dels països industrials avançats.
 - 2.2 Les limitacions del creixement en les economies de planificació centralitzada.
 - 2.3 L'emergència dels països del sud-est asiàtic.
 - 2.4 La situació econòmica dels països subdesenvolupats.

Bibliografia

Tema 1

- MORI, GIORGIO: *La revolución industrial*. Barcelona, 1983. Ed. Crítica. (Capítol 3: pp. 44-65).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).
- WRIGLEY, E. A.: *Cambio, continuidad y azar*. Barcelona, 1993. Ed. Crítica.

Tema 2

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítol 1: pp. 11-52).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).

Tema 3

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítols 2 i 3: pp.53-146).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Segona part: pp.273-372).

Tema 4

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítols 4, 5 i 6: pp. 147-284).
- MADDISON, A.: *Historia del desarrollo económico capitalista. Sus fuerzas dinámicas*. Barcelona, 1991. Ed. Ariel. (Capítols 5 i 6: pp. 95-139).

Tema 5

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítol 7: pp. 285-319).
- TODARO, M. P.: *El desarrollo económico del Tercer Mundo*. Madrid, 1988. Alianza Universidad. (Capítol 2: pp. 51-91).

Avaluació

Per a l'avaluació de la matèria de l'assignatura es farà un examen escrit en el qual caldrà respondre a diverses qüestions, tant de caràcter pràctic com teòric, referides als continguts exposats a classe al llarg del curs i als continguts de la bibliografia bàsica recomanada. D'aquest exercici es valoraran: el nivell de coneixement dels esdeveniments econòmics corresponents a unes etapes determinades, la correcció en la interpretació d'aquests fets i el domini de l'aparell conceptual en les respostes donades.

SEGON CURS

20247 - COMPTABILITAT DE COSTOS

Programa

Tema 1 COMPTABILITAT GENERAL I COMPTABILITAT ANALÍTICA

1. Necessitat d'un sistema informatiu:
2. Delimitació conceptual:
 - * comptabilitat financera - comptabilitat de costos.
 - * comptabilitat externa - comptabilitat interna.
 - * sistemes d'enllaç.
 - * comptabilitat de costos - comptabilitat de gestió.
3. Funcions i objectius de la comptabilitat de gestió.

Tema 2 CONCEPTE DE COST. CLASSIFICACIÓ

1. Concepte de cost:
 - 1.1 Definició.
 - punt de vista econòmic
 - punt de vista comptable
 - 1.2 Comparació cost, despesa.
 - 1.3 Funcions productives de l'empresa.
 - 1.4 Agregació dels costos a cadascuna de les funcions productives.
 - 1.5 Esquema comptable bàsic.
2. Classificació dels costos:
 - 2.1 Agrupació dels costos per l'objecte.
 - costos per naturalesa
 - costos per destinació, lloc o funció
 - 2.2 Agrupació dels costos per producte.
 - 2.3 Agrupació dels costos per la seva relació amb el volum de producció.
 - 2.4 Agrupació dels costos per la seva relació amb el nivell d'activitat.
 - 2.5 Altres classificacions.

Tema 3 FORMES D'ESTRUCTURAR EL COMPTE DE RESULTATS

1. El Full Cost Industrial:
 - definició i principis del sistema
 - costos del període i costos del producte

2. El Direct Cost:
 - definició i principis del sistema
 - avantatges i limitacions del Direct Cost
3. Comparació Full Cost Industrial i Direct Cost.
4. Reconciliació dels resultats obtinguts en ambdós sistemes.
5. Utilitat del direct cost per a la presa de decisions.
6. Relació cost-volum-benefici:
 - el punt mort, determinació analítica i gràfica
7. Altres sistemes d'imputació de costos:
 - 7.1 Imputació racional.
 - costos de subactivitat
 - costos de sobreactivitat
 - 7.2 Estructura marginal.
 - 7.3 Full cost total.

Tema 4 LA DETERMINACIÓ DEL COST UNITARI

1. Estructura del cost unitari.
2. Imputació dels costos directes: Materials:
 - 2.1 Concepte i classes dels materials.
 - 2.2 Aprovisionament.
 - programació del aprovisionament
 - el procés de compra
 - valoració de les compres
 - 2.3 Emmagatzematge.
 - 2.4 Consum.
 - criteris per la valoració dels consums dels materials
 - imputació dels costos dels materials
3. Imputació dels costos directes: Mà d'obra:
 - 3.1 Concepte de mà d'obra.
 - 3.2 Classificació de la mà d'obra.
 - 3.3 Sistemes de retribució de la mà d'obra.
 - 3.4 Determinació de la taxa horària.
 - control de temps. Valoració
4. Imputació dels costos de funcionament indirectes; costos de compres i costos de producció:
 - 4.1 Concepte. Principals costos indirectes.
 - 4.2 Els costos de compres. Criteris d'imputació.

4.3 Els costos de producció. Criteris d'imputació.

- mètode dels suplementes
- mètode de les unitats d'obra
- mètode de les equivalències

4.4 Costos financers. Imputació.

- els costos de finançament propi
- els costos de finançament aliè

4.5 Els costos d'oportunitat.

5. Crítica comparativa als mètodes de repartiment dels costos indirectes

Tema 5 PRODUCCIÓ PER ORDRES DE FABRICACIÓ

1. Introducció.

2. Concepte d'ordre de fabricació:

- empreses industrials i comercials
- empreses de serveis

3. Assignació dels costos a les ordres de fabricació.

4. Avantatges i inconvenients de la implantació d'un sistema de costos per ordres de fabricació.

Tema 6 PRODUCCIÓ PER PROCESSOS

1. Definició del procés de producció. Característiques.

2. Producció en curs i semielaborada:

- Unitats equivalents, concepte i metodologia de càlcul.

3. Tipus de procés de fabricació:

- Productes homogenis i heterogenis.

4. Avantatges i inconvenients d'aquests sistemes.

Tema 7 COSTOS EN PRODUCCIÓ CONJUNTA, SUBPRODUCTES I RESIDUS

1. Producció comuna i producció conjunta.

2. Mètodes d'assignació dels costos en producció conjunta als productes

- mètode de les unitats físiques
- mètode del valor del preu de venda

3. Mètodes de comptabilització dels subproductes.

4. Residus, productes imperfectes, defectuosos i inservibles.

Tema 8 COMPTABILITZACIÓ PER SECCIONS

1. Les seccions com a eines de càlcul i control.
2. Definició i determinació de les seccions homogènies:
 - concepte de secció homogènia
 - seccions principals i seccions auxiliars
 - seccions no industrials
3. L'estadística de costos:
 - assignació de costos per naturalesa a les seccions
 - liquidació de l'estadística de costos
4. L'estructura del cost unitari.

Tema 9 EL COST UNITARI AMB DIFERENTS SECCIONS DE FABRICACIÓ

1. Processos de fabricació simple (lineal i homogènia):
 - per suma de components (quadre de repartiment)
 - per valors afegits (quadre matricial)
2. Processos no lineals o ramificats:
 - costos unitaris del període i càlcul dels coeficients tècnics
 - matriu de coeficients tècnics
 - heterogeneïtat entre producció de les seccions

Tema 10 DETERMINACIÓ I CONTROL DEL COST AMB EMPRESES NO INDUSTRIALS

1. Determinació dels costos de les empreses de serveis.
2. Costos comercials. Classes i centres de cost. Criteris d'imputació.
3. Anàlisi de costos i marges comercials per clients, productes, canals de distribució i zones.
4. Anàlisi i control dels costos d'administració.

Tema 11 COSTOS I LA DETERMINACIÓ DELS PREUS

1. Introducció.
2. Full Cost Industrial i preu.
3. Costos variables i decisions de preu.

20250 - MATEMÀTICA FINANCERA

Objectius

La Matemàtica Financera, com gran part de les assignatures del camp de les Matemàtiques, és una assignatura bàsicament instrumental dintre del nostre pla d'estudis. El seu programa s'ha dissenyat de manera que els alumnes que cursin aquesta assignatura coneguin suficientment les tècniques quantitatives que s'utilitzen en els mercats financers i de divises, per tal que puguin entendre el seu desenvolupament, la metodologia i el càlcul de les operacions que habitualment es duen a terme en aquests mercats.

Considerem necessaris els coneixements que proporciona aquesta assignatura per poder comprendre part del temari de Finances I i II, i de les assignatures optatives de Gestió de les empreses en els Mercats Financers i Economia de l'Empresa Financera.

Aclariments sobre Pràctiques i/o Problemes

A les classes de pràctiques s'exposaran problemes i es donaran les explicacions pertinents que condueixin a la seva resolució. Es recomana que l'alumne els resolgui una altra vegada per tal d'entendre els raonaments que s'hi utilitzen, i els puguin aplicar a la resolució dels problemes que es troben en els llibres de la bibliografia recomanada, tant els que ja estan resolts com els que no.

Tanmateix, els professors proporcionaran als alumnes col·leccions addicionals de problemes per tal que els resolguin i comprovin que les solucions trobades són les correctes.

És molt important tenir en compte que no es pot resoldre un exercici o un problema de Matemàtica Financera sense coneixements teòrics de l'assignatura, ja que són aquests els que proporcionen els criteris i elements bàsics necessaris per a fer-ho. És també per aquesta raó que la proporció de classes és: 2 de teoria per 1 de pràctica. Resoldre una qüestió de matemàtica financera requereix, en primer lloc, entendre la situació que s'hi exposa –referida generalment a un o més conceptes que s'utilitzen en els mercats financers– per a poder raonar quina equació cal plantejar, o quina fórmula cal aplicar, per contestar adequadament a la qüestió formulada.

Programa

Tema 1 OBJECTIUS I FONAMENTS DE LA MATEMÀTICA FINANCERA

- 1.1 Operacions i mercats financers.
- 1.2 Classes d'operacions financeres.
- 1.3 Estructura dels mercats financers.
- 1.4 Tipus d'interès.
- 1.5 Classificació dels mercats financers.
- 1.6 Actius financers del mercat monetari.
- 1.7 Actius financers del mercat de capitals.

Tema 2 CAPITALITZACIÓ I DESCOMPTE SIMPLES

- 2.1 Càlcul del tipus d'interès anual: interès simple.
- 2.2 Procés de capitalització simple.
- 2.3 Valor actual d'un capital.
- 2.4 Descompte racional i descompte comercial simples.
- 2.5 Tipus d'interès i de descompte equivalents.
- 2.6 Descompte comercial bancari.
- 2.7 Concepte d'interès anticipat simple.

Tema 3 CAPITALITZACIÓ COMPOSTA I CAPITALITZACIÓ CONTÍNUA

- 3.1 Concepte d'interès compost.
- 3.2 Capitalització composta.
- 3.3 Tipus equivalents en capitalització composta.
- 3.4 Procés general de capitalització.
- 3.5 Capitalització contínua.
- 3.6 Equivalència entre la capitalització composta i la capitalització contínua.
- 3.7 Límit del tant nominal convertible.

Tema 4 CAPITALITZACIÓ COMPOSTA (cont.) I DESCOMPTE COMPOST

- 4.1 Generalització de la capitalització composta per a qualsevol valor del temps.
- 4.2 Conveni exponencial.
- 4.3 Conveni lineal.
- 4.4 Comparació entre ambdós convenis.
- 4.5 Desplaçament de capitals en el temps.
- 4.6 Equivalència de capitals.
- 4.7 Significat i interpretació del valor actual.
- 4.8 Venciment comú.
- 4.9 Descompte racional i descompte comercial en capitalització composta.
- 4.10 Equivalència entre el tipus d'interès i el de descompte.

Tema 5 APLICACIONS EN ELS MERCATS FINANCERS DE LA CAPITALITZACIÓ SIMPLE I DE LA COMPOSTA

- 5.1 Rendibilitat anual en capitalització simple i composta.
- 5.2 Rendibilitat dels instruments financers emesos sota la par.
- 5.3 La rendibilitat dels Repo's.
- 5.4 Certificats de dipòsit: valor i rendibilitat.
- 5.5 Càlculs financers en un FRA: tipus d'interès i valor de liquidació.

Tema 6 RENDES

- 6.1 Concepte i classes de rendes.
- 6.2 Valoració de les rendes.
- 6.3 Valors actuals de les rendes variables.
- 6.4 Relacions entre alguns valors actuals.
- 6.5 Valor final d'una renda.
- 6.6 Relació entre el valor actual i el valor final d'una renda.

Tema 7 RENDES CONSTANTS

- 7.1 Valors actuals de les rendes constants.
- 7.2 Valor final d'una renda constant.
- 7.3 Rendes unitàries: valors actual i final.
- 7.4 Relacions entre el valor actual i el valor final d'una renda.
- 7.5 Evolució dels valors actual i final d'una renda quan varia el nombre de termes i el tipus d'interès.

Tema 8 APLICACIÓ PRÀCTICA DE LES RENDES CONSTANTS

- 8.1 Càlcul del valor actual.
- 8.2 Càlcul del tipus d'interès d'una renda immediata.
- 8.3 Càlcul del tipus d'interès d'una renda diferida.
- 8.4 Càlcul del nombre de termes d'una renda.
- 8.5 Càlcul de l'anualitat: a partir del valor actual i a partir del valor final.

Tema 9 ALTRES TIPUS DE RENDES

- 9.1 Rendes fraccionades: càlcul dels valors actual i final.
- 9.2 Rendes perpètuas.
- 9.3 Rendes de periodicitat superior a l'any.
- 9.4 Rendes variables en progressió aritmètica.
- 9.5 Rendes variables en progressió geomètrica.
- 9.6 Rendes contínues.

Tema 10 APLICACIONS DE LES RENDES

- 10.1 Operacions de constitució d'un capital.
- 10.2 Estudi de les inversions en actius financers: criteris de selecció.
- 10.3 Valor actual d'una inversió.
- 10.4 Càlcul del tant intern de rendibilitat.
- 10.5 Comparació entre ambdós criteris.
- 10.6 Aplicacions de les rendes variables i contínues.

Tema 11 AMORTITZACIÓ DE PRÉSTECs

- 11.1 Definició de préstec i classes.
- 11.2 Sistemes d'amortització global.
- 11.3 Sistemes d'amortització mitjançant rendes.
- 11.4 Estudi detallat dels sistemes d'amortització global: problemes que plantegen.
- 11.5 La reconstrucció del capital.
- 11.6 Cost financer pel prestatari.

Tema 12 SISTEMES D'AMORTITZACIÓ MITJANÇANT ANUALITATS

- 12.1 Fonaments d'aquests sistemes.
- 12.2 Fórmules del capital pendent d'amortització.
- 12.3 Equació d'equivalència financera.
- 12.4 Amortització mitjançant anualitat constant.
- 12.5 Reconstrucció del capital.
- 12.6 Cancel·lació anticipada.

12.7 Sistema americà.

12.8 Préstecs amb interessos i quotes fraccionades.

Tema 13 RENDIBILITAT, COST I VALORACIÓ DE PRÉSTECES

13.1 Tipus de rendibilitat neta pel prestamista.

13.2 Tipus real de cost pel prestatari.

13.3 Valoració de préstecs.

13.4 Usdefruit i nua propietat d'un préstec.

13.5 Relació entre l'usdefruit i la nua propietat.

Bibliografia

–ALEGRE, P.; BADÍA, C.; BORRELL, M.; SANCHO, T.: *Ejercicios resueltos de matemática de las operaciones financieras*, Editorial AC, Madrid, 1989.

–BONILLA M.; IVARS A.: *Matemática de las Operaciones Financieras*, Editorial AC, Madrid, 1994.

–BORTOT, P.; MAGNANI, U.; OLIVIERI, G.; TORRIGIANI, M.: *Matematica finanziaria*, Monduzzi Editore, Boloña, 1993.

–CARTLEDGE, PETER C.: *A Handbook of Financial Mathematics*, Euromoney Books, Londres, 1991.

–DELGADO, C.; PALOMERO, J.: *Matemática financiera*, Logroño, 1990.

–GIRARD, MARC: *Pratique des mathématiques financières*, Ed. Economica, París, 1992.

–GONZÁLEZ CATALÁ, VICENTE T.: *Análisis de las operaciones financieras, bancarias y bursátiles*, Ediciones Ciencias Sociales, Madrid, 1992.

–GROSDIDIER, ANDRÉ: *Mathématiques financières*, Les Editions Foucher, París, 1990.

–INSOLERA, FILADELFO: *Curso de matemática financiera y actuarial*, Aguilar S.A. de Ediciones, Madrid, 1950.

–LÓPEZ URQUÍA, JOSÉ: *Matemática financiera con nociones de cálculo actuarial*, Saragosa, 1959.

–STIGUM, MARCIA: *Money Market Calculations, Yields, Break-Events and Arbitrage*, Dow Jones, Homewood, 1981.

–VILLALÓN, JULIO G.: *Teoría matemática del interés y sus aplicaciones informatizadas*, Tebar Flores, Madrid, 1987.

–VILLAZÓN, CÉSAR; SANOU, LINA: *Matemática financiera*, Ediciones Foro Científico, S.L., Barcelona, 1993.

Avaluació

L'examen consisteix en la resolució de 5 o 6 problemes (no exercicis) que comprenen les parts essencials del programa: capitalització, descompte, rendes i préstecs.

En cada problema es formulen generalment preguntes de dos tipus: unes que cal contestar arribant a un resultat numèric i d'altres de caire més general que no necessàriament conclouen amb un resultat. Tant en un cas com en l'altre, el més important és el raonament i és el que en definitiva es té en compte a l'hora de qualificar. És també per això que es permetrà l'ús del formulari confeccionat amb aquesta finalitat pels professors de l'assignatura i publicat per la UAB.

Els criteris d'avaluació tenen en compte tant l'obtenció de la solució numèrica correcta com el raonament que hi condueix, de manera que es valorarà més el raonament efectuat, encara que no sigui totalment correcte, que l'aplicació sense cap mena d'explicació d'una fórmula correcta.

Cadascun dels problemes i de les qüestions teòriques tindran la puntuació que s'indicarà en el full d'examen, però s'ha de tenir en compte que el criteri d'avaluació de cada resposta estarà sempre en funció del que hem assenyalat en el paràgraf anterior.

20251 - ESTADÍSTICA II (APLICADA A L'EMPRESA)

Programa

1. Funció característica
 - Definició i propietats.
 - Funció generatriu de moments.
2. Models de distribució de probabilitat.
 - 2.1 De variable discreta:
 - Model de Bernoulli.
 - Distribució binomial.
 - Distribució de Poisson.
 - Distribució hipergeomètrica.
 - Distribució binomial negativa.
 - Distribució de Pascal.
 - Distribució uniforme discreta.
 - Distribució multinomial.
 - Característiques, aplicació i relacions entre aquestes distribucions.
 - 2.2 De variable contínua:
 - Distribució regular o uniforme.
 - Model exponencial.
 - Model de Pareto.
 - Distribució normal general i reduïda: Condicions d'aplicació.
 - Determinació pràctica.
 - Teorema central del límit.
 - Aproximació al model binomial mitjançant una distribució normal.
 - Suma de variables normals independents.
 - Distribució log-normal.
 - Distribució de Pearson.
 - Distribució t de Student.
 - Distribució F de Snedecor.

3. Mostratge.
 - Necessitat, avantatges i inconvenients del mostratge.
 - Concepte i tipus de mostra.
 - Distribució en el mostratge dels principals estadístics.
4. Estimació.
 - Concepte d'estimador.
 - Estimació puntual: propietats desitjables d'un estimador.
 - Mètode de màxima versemblança.
 - Estimació per intervals.
5. Proves d'hipòtesi.
 - Conceptes bàsics.
 - Tipus d'errors.
 - Prova de control i comparació de paràmetres.
 - Aplicació de la distribució de Pearson per provar la bondat d'un ajust i per decidir la dependència de factors: taules de contingència.
6. Anàlisi de la varianza.
 - Anàlisi simple de la varianza.
 - Anàlisi de la varianza per una classificació doble.
7. Proves no paramètriques.
 - Definició, avantatges i inconvenients de l'estadística no paramètrica.
 - Proves per comparar dos distribucions poblacionals: prova dels signes, prova de la suma de rangs de Wilcoxon, prova de la U de Mann Whitney.
 - Una prova d'aleatorietat: prova de les ratxes.
 - Coeficient de correlació de rangs.

Bibliografia

- CALVO, F.: *Estadística aplicada*, Ed. Deusto, Bilbao.
- CANAVOS, G.: *Probabilidad y estadística*, McGraw-Hill, Madrid.
- CHOU, Y.: *Análisis estadístico*, Interamericana, Mèxic.
- GARCÍA BARBANCHO, A.: *Estadística teórica básica*, Ed. Ariel.
- LEVIN, R. L.: *Estadística para administradores*, Prentice Hall, México.
- LÓBEZ, J.; CASA, E.: *Estadística intermedia*, Vicens-Vives, Barcelona.
- LÓPEZ CACHERO, M.: *Fundamentos y métodos de estadística*, Pirámide, Madrid.
- MENDENHALL, W.; REINMUTH, J.: *Estadística para administración y economía*, Iberoamericana, Mèxic.
- NIETO DE ALBA, U.: *Introducción a la estadística*, Aguilar, Madrid.
- THOMAS, J. J.: *Introducción al análisis estadístico para economistas*, Marcombo, Barcelona.
- WONNACOTT: *Fundamentos de estadística para administración y economía*, Limusa, Mèxic.

Bibliografia d'exercicis i problemes

- BARÓ LLINAS, J.: *Volúmenes de cálculo de probabilidades, inferencia estadística*, Parra-món, Barcelona.
- CUADRAS, C. M.: *Problemas de probabilidad y estadística. Vol. 1 Probabilidades. Vol. 2, Inferencia*, Editorial Universitaria de Barcelona.
- LABROUSE, C.: *Estadística. Ejercicios*, Paraninfo, Madrid.
- LÓPEZ DE MANAZANARA, J.: *Problemas de estadística*, Pirámide, Madrid.
- RIOS, S.: *Ejercicios de estadística*, ICE, Madrid.
- VIEDMA CASTAÑO, J. A.: *Exposición intuitiva y problemas resueltos de métodos estadísticos. Fundamentos y aplicaciones*, Ed. del Castillo, Madrid.

20252 - COMPTABILITAT FINANCERA

Resum temàtic

L'assignatura Comptabilitat financera abasta determinats problemes especials de comptabilitat financera que serveixen per a completar la formació comptable bàsica adquirida a l'assignatura d'Introducció a la comptabilitat.

El programa apareix dividit formalment en dues seccions:

- A la Secció I s'analitza el marc normatiu comptable que afecta les empreses, en base tant a les normes de la CEE com a l'estructura del dret comptable a Espanya.
- A la Secció II s'aborden problemes especials relacionats amb inversions, finançament, utilització de la moneda estrangera com també la problemàtica derivada dels actius i passius fiscals nascuts a les liquidacions d'impost sobre societats.

Programa

SECCIÓ I: MARC JURÍDIC-COMPTABLE PER A L'EMPRESA ESPANYOLA

Tema 1 INTRODUCCIÓ AL MARC JURÍDICO-COMPTABLE

1. De la comptabilitat general a la comptabilitat aplicada.
2. Concepte d'empresa i societat.
3. Formes que pot revestir el subjecte.
4. Sistema europeu de Dret Comptable.
5. Estructura del Dret Comptable a Espanya.

Tema 2 ELS PRINCIPIS COMPTABLES A ESPANYA

1. Concepte.
2. Els principis comptables en el Nou Pla General de Comptabilitat.
3. El principi d'imatge fidel.

4. Els principis de comptabilitat d'AECA.
5. Els criteris de valoració en el Nou Pla General de Comptabilitat.

SECCIÓ II: ANÀLISI DEL PATRIMONI DE L'EMPRESA

Tema 3 ANÀLISI COMPTABLE DELS FLUXOS FINANCERS: PROBLEMES ESPECIALS DE LES INVERSIONS

1. Les inversions en immobilitzat material.
2. Classificació.
3. Les inversions en immobilitzat immaterial.
4. Classificació.
5. Anàlisi especial del fons de comerç.
6. Inversions financeres.
7. Classificació.
8. Drets de subscripció formes de valoració.
9. Problemàtica comptable de les actualitzacions de valors establertes per normes presupostàries.
10. Les inversions en circulat.
11. Classificació.

Tema 4 PROBLEMES ESPECIALS DE LES FONTS DE FINANÇAMENT I ALTRES PASSIUS

1. Les fonts de finançament.
2. Classificació.
3. El finançament aliè: finançament bancari, títols emesos per l'empresa.
4. Els passius contingents; anàlisi especial del fons de reversió.
5. El Leasing i retro-leasing (lease-back).
6. Les subvencions no reintegrables.

Tema 5 PROBLEMÀTICA COMPTABLE I VALORACIÓ DE LES INVERSIONS I FINANÇAMENT EN MONEDA ESTRANGERA

1. Les inversions en immobilitzat en moneda estrangera; norma general i norma especial.
2. Les inversions en circulat en moneda estrangera; conseqüències de les diferències de canvi.
3. Valoració dels deutes en moneda estrangera; conseqüències de les diferències de canvi.
4. Operacions de finançament en moneda estrangera.

Tema 6 PROBLEMÀTICA COMPTABLE DEL NAIXEMENT D'ACTIUS I PASSIUS FISCALS: L'IMPOST SOBRE SOCIETATS

1. Introducció; comptabilitat i fiscalitat.
2. Determinació del resultat comptable.

3. Consideració comptable de l'impost sobre societats.
4. Càlcul de la despesa per impost i l'impost a pagar; anàlisi dels impostos anticipats i diferits.
5. Efectes de les variacions en el tipus impositiu.

20254 - FISCALITAT DE L'EMPRESA

Objectius

Proporcionar una formació bàsica a la Part General del Dret Tributari (concepte, classes i elements essencials del tribut, naixement i extinció de la relació jurídico-tributària, procediments de gestió i revisió tributàries).

A la Part Especial del Dret Tributari, es pretén el coneixement teòric-pràctic dels principals impostos empresarials del sistema tributari espanyol: IRPF, IS, IVA, junt amb altres figures impositives que poden tenir incidència sobre l'empresa.

Programa

A) PART GENERAL DE DRET TRIBUTARI

Tema 1 LES CATEGORIES TRIBUTÀRIES

1. El tribut: concepte i classes.
2. L'impost: concepte i classes.
3. La taxa. Els preus públics.
4. La contribució especial.
5. L'exacció parafiscal.
6. El règim fiscal de l'empresa: el seu contingut.

Tema 2 LA RELACIÓ JURÍDICO-TRIBUTÀRIA

1. El fet imposable. Concepte. Estructura.
2. L'obligació tributària: concepte. Exempció i no subjecció.
3. Els subjectes de l'obligació tributària. Subjectes actius. Subjectes passius: concepte i classes. El subjecte passiu contribuent. El substitut del contribuent. El retenidor. El responsable tributari. La translació jurídica de la quota. La repercussió tributària.
4. Representació i domicili.

Tema 3 OBJECTE DE L'OBLIGACIÓ TRIBUTÀRIA

1. La prestació tributària. Concepte. Modes de determinació de la prestació.
2. La Base Imposable: concepte. Règims de determinació de la base.
3. La Base Liquidable. El tipus de gravamen: concepte i classes.
4. La quota tributària i el deute tributari.
5. Extinció de l'obligació tributària. Modes d'extinció.

Tema 4 PROCEDIMENTS TRIBUTARIS

1. La gestió tributària. Delimitació i àmbit.
2. Procediment de liquidació tributària. Declaració tributària. Declaració-liquidació. Els actes de liquidació tributària. Les nomenades "liquidacions paral·leles.
3. Procediment de comprovació i inspecció tributària.
4. Procediment de recaptació tributària.
5. Procediment de revisió tributària. La reclamació econòmico-administrativa.

Tema 5 PROCEDIMENT SANCIONATORI. EL DRET PENAL TRIBUTARI

1. Les infraccions tributàries. Conceptes i elements. Classes. Subjectes de la infracció.
2. Les sancions tributàries. Concepte. Classes. Aplicació de la sanció.
3. Els delictes contra la Hisenda Pública.

B) PART ESPECIAL DE DRET TRIBUTARI

1. Impostos directes

Tema 6 IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES (I)

1. Naturalesa jurídica i àmbit d'aplicació de l'IRPF.
2. Anàlisi del fet imposable. Concepte i composició de la renda en l'IRPF. Exempcions i supòsits de no subjecció.
3. Subjecte passiu. Unitat familiar. Obligació real i obligació personal de contribuir.
4. Període d'imposició i pagament de l'Impost.

Tema 7 IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES (II)

1. Règims d'estimació de la base imposable: estimació directa i objectiva.
2. La base liquidable.
3. Els rendiments de treball personal.
4. Els rendiments de capital: capital mobiliari i immobiliari.
5. Els rendiments de les activitats empresarials i professionals.
6. Increments i disminucions de patrimoni. La compensació de pèrdues.
7. La transparència fiscal.
8. Tipus de gravamen. Quota íntegra.
9. Deduccions de la quota. Quota líquida.
10. Pagaments a compte. Retencions. Ingressos a compte. Pagaments fraccionats.
11. La gestió de l'Impost. Tributació individual i tributació conjunta. Declaració ordinària i simplificada.

Tema 8 IMPOST SOBRE SOCIETATS (I)

1. Naturalesa jurídica i àmbit d'aplicació.
2. Anàlisi del fet imposable. La renda gravada en l'Impost de Societats: concepte i composició. Supòsits de no subjecció.
3. Subjectes passius. Residència i domicili. Obligació personal i real de contribuir. Les exempcions subjectives. El règim de transparència fiscal.
4. Període impositiu i pagament.

Tema 9 IMPOST SOBRE SOCIETATS (II)

1. Base imposable. Concepte i determinació.
2. Determinació directa. Ingressos computables. Partides deduïbles i no deduïbles. Increments i disminucions patrimonials: criteris de quantificació. Exempció per reinversió. Valoració d'ingressos computables i partides deduïbles.
3. L'estimació indirecta.
4. Tipus de gravamen i quota íntegra. Deduccions i bonificacions en la quota. Quota líquida. Retencions.
5. Gestió de l'impost.
6. Règims especials. Les societats no residents en territori espanyol. Grups de societats: la tributació consolidada. Règim tributari de les cooperatives.

Tema 10 IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

1. Naturalesa jurídica i àmbit d'aplicació.
2. Anàlisi del fet imposable.
3. Concepte i composició del patrimoni. Exempcions.
4. Període impositiu i pagament de l'impost.
5. Subjectes passius. Obligació personal i real de contribuir.
6. Base imposable. Valoració dels components de la base imposable. La base líquida-ble.
7. Tipus de gravamen. Quota. Deute tributari.
8. Gestió de l'impost.

Tema 11 IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació. Obligació personal i real de contribuir.
2. Anàlisi del fet imposable. Pagament. Subjectes passius.
3. Base imposable i liquidable.
4. Tipus de gravamen. Quota íntegra. Quota líquida. Coeficients multiplicadors.
5. Gestió.

2. *Impostos indirectes*

Tema 12 IMPOST SOBRE TRANSMISSIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS DOCUMENTATS

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació. Estructura. Relacions de compatibilitat interna i externa.
2. Transmissions patrimonials oneroses. Anàlisi del fet imposable. Exempcions. Pagament. Subjectes passius. Base imposable. Tipus de gravamen. Quota tributària. Gestió.
3. Operacions societàries. Anàlisi del fet imposable. Exempcions. Pagament. Subjectes passius. Base imposable. Tipus de gravamen. Quota tributària. Gestió.
4. Actes jurídics documentats. Anàlisi del fet imposable. Exempcions. Pagament. Subjectes passius. Base imposable. Tipus de gravamen. Quota tributària. Gestió.
5. Gestió de l'impost. Comprovació de valors.

Tema 13 L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (I)

1. Naturalesa jurídica i àmbit d'aplicació. Relacions de compatibilitat externa.
2. Fet Imposable: Lliurament de béns i prestacions de serveis. Adquisicions intracomunitàries de béns. Importacions. Operacions no subjectes.
3. Exempcions. Exempcions en operacions interiors. Exempcions en les importacions. Exempcions en les exportacions. Efectes de l'exempció.
4. Pagament i lloc de realització del fet imposable.
5. Subjectes passius.
6. La repercussió legal. Naturalesa jurídica.
7. La base imposable: regla general i regles especials. Els tipus impositius.
8. El dret a la deducció. Concepte. Naturalesa. Funcions. Règim jurídic del dret a la deducció.
9. Règim de deducció en activitats diferenciades.
10. La regla de prorata. Fonament. Classes de prorata: especial i general.
11. Deduccions per béns d'inversió. Regularització.
12. Deducció especial per quotes suportades amb anterioritat al començament de les activitats.
13. Rectificació de les deduccions.
14. La gestió.
15. Els deures formals derivats de l'aplicació de l'Impost: deures registrals i expedició de factures. Deures tributaris en les transaccions intracomunitàries de béns.

Tema 14 L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (II)

1. Règims especials.
2. Règims especials en operacions realitzades a l'interior del país.
3. Règim simplificat.
4. Règim especial d'agricultura, ramaderia i pesca.
5. Règim dels béns usats.
6. Règim dels objectes d'art, antiguitats i objectes de col·lecció.

7. Règim de les agències de viatge.
8. Règim especial del comerç minorista: determinació proporcional de les bases imposables i recàrrec d'equivalència.
9. Règims especials derivats del comerç intracomunitari. Vendes a distància. Mitjans de transport nous. Vendes a persones exemptes o institucions. Treballs per encàrrec. Transferències de béns entre Estats. Transports intracomunitaris.
10. Règim especial de les botigues lliures d'impostos.
11. Els Impostos Especials.

Tema 15 RECURSOS TRIBUTARIS DE LES HISENDES LOCALS

1. El sistema tributari local. Principis informadors.
2. Recursos tributaris de la Hisenda municipal.
3. Impostos municipals. Classes. Règim jurídic.
4. Taxes locals.
5. Contribucions especials.
6. Preus públics.

Bibliografia

Legislació

Código de las Leyes Tributarias. Aranzadi. Vols. I i II. Última edició.

Bibliografia de referència

PART GENERAL

—CORRAL GUERRERO, R.: *Introducción al Derecho Tributario (para Ciencias Empresariales)*, Trivium, Madrid, última edición.

—FERREIRO LAPATZA, J.J.: *Curso de Derecho Financiero español*, Marcial Pons, última ed.

—MARTÍN QUERALT, J. Y LOZANO SERRANO, C.: *Derecho Tributario*, Ed. Tirant lo Blanc, última ed.

—MARTÍN QUERALT, J. i LOZANO SERRANO, C.: *Curso de Derecho Financiero y Tributario*, Ed. Tecnos, última ed.

—PEREZ ROYO, F.: *Derecho Financiero y Tributario. Parte General*, Cívitas, última ed.
Casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario. Parte General.

PART ESPECIAL

—ALBI IBÁÑEZ, E.: *Sistema fiscal español*, Ed. Ariel, última ed. I i II vols.

—GARCÍA AÑOVEROS, J.: *Manual del sistema tributario español*, Cívitas, última ed.

—POVEDA BLANCO, F.: *Sistema fiscal: esquemas y supuestos prácticos*, Deusto, última ed.

—CAYÓN GALIARDO, A. y Otros: *Sistema impositivo estatal. Los impuestos sobre la Renta, el Patrimonio y el Valor Añadido*, Seminario de Derecho Financiero y Tributario, Universitat de Saragossa, 3a. ed. 1994.

FERREIRO LAPATZA, J.J. y Otros: *Curso de Derecho Tributario. Parte Especial. Sistema tributario: los tributos en particular*, Marcial Pons, última ed.

Avaluació

Es farà un examen teòric-pràctic en finalitzar el quadrimestre.

20262 - SOCIOLOGIA DE L'EMPRESA

Objectius

L'assignatura coadjuva que els alumnes siguin capaços de contextualitzar el seu exercici professional, present o futur, vinculant conceptualment i pràctica el món de l'empresa amb l'entorn social immediat en el qual està immersa.

Els coneixements específics que proporciona permeten que l'alumne pugui conèixer els reptes i condicionaments que experimenten les empreses, com també les tendències que apareixen com a respostes empresarials destacades davant d'aquests condicionaments. S'intenta amb això oferir una capacitat suficient per a la comprensió del funcionament intern de l'empresa, i de l'entorn social immediat que incideix sobre ella.

Esquemàticament podem desglossar els objectius perseguits del següent mode:

- Conèixer el procés d'estructuració de l'empresa com a organització.
- Conèixer el marc de relacions laborals en el qual es mouen les empreses i que condiciona la seva actuació.
- Conèixer els enfocaments, les tendències i els criteris relatius a l'organització del treball i les seves arrels socials.
- Conèixer les tendències empresarials actuals respecte de la producció, l'organització i la gestió dels recursos humans.

Programa

Tema 1 L'ANÀLISI SOCIOLÒGICA DE L'EMPRESA

1. Origen, evolució i objecte de la sociologia industrial
2. La sociologia de l'empresa
3. L'empresa com a institució social

Tema 2 LA DIVISIÓ DEL TREBALL: Un procés històric en l'organització de l'empresa i del treball

1. Revolució industrial i capitalisme. La fàbrica.
2. Divisió del treball i parcel·lació i especialització de les tasques. La destrucció de l'ofici com a mecanisme de control del treball.
3. L'accentuació de la divisió del treball: la disciplina taylorista.
4. El sistema taylorista-fordista. Producció i consum en massa en el fordisme. Sistema de legitimació i consens: l'origen de l'Estat del Benestar.

Tema 3 CRISI DEL FORDISME I REORGANITZACIÓ DE LA PRODUCCIÓ. LES ACTUALS ESTRATÈGIES EMPRESARIALS

1. Les rigideses del model taylorista-fordista en el context de la crisi econòmica.
2. Recomposició del procés productiu i dels mecanismes d'acumulació.
3. Estratègies empresarials davant la incertesa dels mercats. Els diversos mecanismes d'obtenció de flexibilitat: flexibilitat en l'ús de la mà d'obra i flexibilitat en els sistemes productius.
4. Els nous mètodes de producció: Descentralització productiva i redescobriments de la petita empresa. Especialització flexible: districtes industrials, estratègies de xarxa, etc. El «model» japonès: el «just-in-time» i el toyotisme.
5. La innovació tecnològica com a factor de flexibilitat i de transformacions en el treball, en l'organització de l'empresa i en les relacions laborals.

Tema 4 ORGANITZACIÓ DEL TREBALL I GESTIÓ DE LA MÀ D'OBRA. DEL MODEL MECÀNIC AL MODEL ORGÀNIC

1. Estructura organitzativa i models d'empresa.
2. L'organització científica del treball (OCT): El taylorisme com a model «mecànic» organitzatiu i de gestió dels recursos humans.
3. La reacció a l'OCT: l'Escola de Relacions Humanes; Escola de Recursos Humans; Teories de l'activació i la motivació; Teories X, Y, Z...
4. L'enfocament sociotècnic: Institut Tavistock.
5. Les noves formes de gestió de la mà d'obra. El model «orgànic» i la revalorització i gestió estratègica dels recursos humans.

Tema 5 LES RELACIONS LABORALS I ELS SEUS SISTEMES

1. Concepte i àmbit de les relacions laborals.
2. Teories de les relacions industrials: funcionalisme i marxisme. Els enfocaments del consens i del conflicte.
3. Els agents socials en les relacions laborals: l'estat, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials.
4. Sistemes de relacions laborals. Principals models comparats.
5. El model neocorporatista i l'Estat del Benestar: les seves limitacions i crisi.

Tema 6 LES RELACIONS LABORALS A ESPANYA I CATALUNYA: ELS ACTORS SOCIALS

1. La transició cap a un marc democràtic de relacions laborals.
2. Evolució i configuració actual de les organitzacions sindicals.
3. Evolució i configuració actual de les organitzacions empresarials.
4. Els mecanismes d'intervenció de l'Estat en les relacions laborals.

Tema 7 LES RELACIONS LABORALS A ESPANYA I CATALUNYA: CONCERTACIÓ I NEGOCIACIÓ COLLECTIVA

1. Les diverses fases de la configuració de l'actual marc de relacions laborals. La concertació i l'especificitat de les pràctiques neocorporatives a Espanya.
2. La negociació col·lectiva. Estructura, continguts i noves tendències.
3. Estratègia dels actors davant la negociació col·lectiva.
4. La conflictivitat en les relacions laborals i la seva associació a la negociació col·lectiva

Tema 8 EMPRESA I ESTRATIFICACIÓ: ELS GRUPS PRESENTS EN L'EMPRESA

1. Empresaris i directius.
2. Professionals i tècnics. Els comandaments intermitjos.
3. Empleats i obrers: els seus diferents col·lectius i la seva relació amb la segmentació del mercat de treball.
4. La representació d'interessos en l'empresa: organismes i funcionament.
5. Les formes de participació dels assalariats a les empreses: vies, experiències i límits.

Tema 9 ORGANITZACIÓ FORMAL I INFORMAL EN L'EMPRESA: LA COMUNICACIÓ I LA SELECCIÓ DE PERSONAL

1. Grups formals i informals. Dinàmica de grups: interacció i rols.
2. Autoritat i lideratge. Tipus de lideratge en l'empresa.
3. Factors que incideixen en la selecció i adequació de les plantilles; mètodes de selecció de personal.
4. Fórmules i mecanismes de formació i requalificació de la plantilla.
5. Organització i comunicació: criteris i mecanismes de comunicació.

Bibliografia

Tema 1

- GARMENDIA, J. A.; NAVARRO, M.; PARRA, F.: *Sociología industrial y de la empresa*, Aguilar, Madrid, 1987.
- GIMÉNEZ, J. L.: *Sociología de la organización y de la empresa*, Marcombo, Barcelona, 1987.
- LÓPEZ PINTOR, R.: *Sociología industrial*, Alianza, Madrid, 1986.
- GARMENDÍA, J. A.; PARRA, F.: *Sociología industrial y de los recursos humanos*. Tauros. Madrid, 1993.

Tema 2

- CORIAT, B.: *El taller y el cronómetro*, Siglo XXI, Madrid, 1983.
- DURAN, C.: *El trabajo encadenado*, Blume, Madrid, 1979.
- FRIEDESON, P.: «La llegada a Europa de la cadena de montaje», en *Sociología del Trabajo*, núm. 2. 1988.
- GOUGH, IAN: *El estado del bienestar*, H. Blume, Madrid, 1982.

- JODAR, P.; MARTÍN ARTILES, A.: *Crisis económica y relaciones industriales*, Ediciones Zero, Madrid, 1984.
- MARGLIN, S.: «Orígenes y funciones de la parcelización del trabajo. ¿Para qué sirven los patronos?» en GORZ, A.: *Crítica de la división del trabajo*, Laia, Barcelona, 1977.
- NAVARRO, V.: «Producción y Estado del Bienestar», en *Sociología del Trabajo*, núm. 12. 1991.
- PRIDA, B.: *Viejas y nuevas formas de organización del trabajo*, en GARMENDIA, J. A. y otros, *op. cit.* 1987.
- TAYLOR, F. M.: *Management científico*. Oikos Tau. Barcelona, 1970.

Tema 3

- BOYER, R.: *La flexibilidad del trabajo en Europa*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1986.
- CASTILLO, J. J.: *La automatización y el futuro del trabajo*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1992 (reedición).
- CORIAT, B.: *El taller y el robot*. Siglo XXI. Madrid, 1993.
- CORIAT, B.: *Pensar al revés: trabajo y organización en la empresa japonesa*. Siglo XXI. Madrid, 1993.
- HYMAN, R.; STREECK, W.: *Nuevas tecnologías y relaciones industriales*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1993 (Comps.).
- JODAR, P.; LOPE, A.: *Con el agua al cuello*. Ed. Revolución. Madrid, 1985.
- LOPE, A.: *Innovació Tecnològica: Gestió de la mà d'obra i canvis organitzatius i productius en les empreses*. Fundació J. Bofill. Barcelona, 1993.
- MARTÍN ARTILES, A.: *Flexibilidad e innovación en AAVV: Transformaciones del derecho del trabajo*. Institut d'Estudis Laborals. Universitat de Barcelona, 1991.
- JODAR, P.; LOPE, A.; MARTÍN, A. Y SANZ, G.: *Organització de la producció i relacions laborals en les empreses. (Cinc estudis empírics)*. Eumo. Vic, 1991.
- PIORE, M.; SABEL, C.: *La segunda ruptura industrial*. Alianza Editorial. Madrid, 1990.
- SABEL, C.: *Política y Sociedad*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1986.
- SANCHÍS, E.; MIÑANA, J.: *La otra economía: trabajo negro y sector informal*. Alfons El Magnànim. València, 1988 (Comp.).
- STREECK, W.: Management de la incertidumbre e incertidumbre del management, en *Papeles de Economía Española*, núm. 27. 1986.
- GARMENDIA, J. A.; PARRA, F.: *op. cit.* 1993.

Tema 4

- AAVV: *Nuevas Tendencias de Gestión de Recursos Humanos*. Universidad de Deusto. Bilbao, 1990.
- CASTILLO, C. A.: Control y organización capitalista del trabajo. Estado de la cuestión, en *Sociología del Trabajo*, núm. 9. 1990.
- CASTILLO, J. J.: Hacia un rediseño conjunto de las transformaciones productivas: condiciones de trabajo y nuevas tecnologías, en Garmendia, J. A. y otros: *op. cit.* 1987.
- CASTILLO J. J.: *Las nuevas formas de organización del trabajo*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1988 (Comp.).
- CORIAT, B.: *El taller y el robot*. Siglo XXI. Madrid, 1993.
- GARMENDIA, J. A.; NAVARRO, M.; PARRA, F.: *op. cit.* 1987.

- HERZBERG, F.: Una vez más: ¿cómo motivar a los trabajadores?, en *Harvard-Deusto*, núm. 5.
- MATEU, M.: *La nueva organización del trabajo*. Hispano Europea. Barcelona, 1984.
- MINTZBERG, H.: *La estructuración de las organizaciones*. Ariel. Barcelona, 1984.
- MINTZBERG, H.: *El poder en las organizaciones*. Ariel. Barcelona, 1992.
- GARMENDIA, J. A.; PARRA, F.: *op. cit.* 1993.

Tema 5

- BERGER, S.: *La organización de los grupos de interés en Europa Occidental*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1988 (Comp.).
- CELLA, G. P.; TREU, T.: *Las relaciones industriales en Italia*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1991.
- CLEGG, H.: *El sindicalismo en un sistema de negociación colectiva: una teoría basada en la comparación de seis países*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1985.
- DUNLOP, J. T.: *Sistema de relaciones industriales*. Península. Barcelona, 1978.
- EDWARDS, P. K.: *El conflicto en el trabajo: Un análisis materialista de las relaciones laborales en la empresa*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1990.
- GOUREVITCH, P. y otros: *Los sindicatos y la crisis económica: Gran Bretaña, Alemania y Suecia*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1991.
- HYMAN, R.: *Relaciones industriales. Una introducción marxista*. Blume. Madrid, 1981.
- HYMAN, R.; STREECK, W.: *op. cit.* 1993 (Comps.).
- MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *Las relaciones laborales en España*. Siglo XXI. Madrid, 1991 (Dirs.).

Tema 6

- ALOS, R.; LOPE, A.: «Los sindicatos en los centros de trabajo», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* 1991 (dirs.).
- AVELLANEDA, C.; FERNÁNDEZ, J.: «Las organizaciones empresariales y la configuración del sistema de relaciones industriales», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* 1991 (dirs.).
- MIGUÉLEZ, F.: «Las organizaciones sindicales», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* 1991 (dirs.).
- LÓPEZ NOVO, J.: «Empresarios y relaciones laborales: una perspectiva histórica», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* 1991 (dirs.).
- LOPE, A.: *Els treballadors. Actituds associatives i acció sindical a l'empresa: el cas d'un centre productiu del metall*. Fundació J. Bofill. Barcelona.

Tema 7

- ESPINA, A.: *Concertación social, neocorporativismo y democracia*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1991 (Comp.).
- ESPINA, A.: «La política de rentas en España», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* 1991 (dirs.).
- BAYLOS, A.: «La intervención normativa del estado en materia de relaciones colectivas», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* (dirs.).
- LOPE, A.; JORDANA, J. CARRASQUER, P.: «La nova etapa de l'acció sindical a Espanya: transformacions laborals i canvis estratègics», en *Papers* núm. 32. 1990.
- ROCA, J.: «La concertación social», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* (dirs). 1991.

- ROCA, J.: *Pacte social i política de rendes*. Eumo. Vic, 1992.
- RUESGA, S. M.: «La negociación colectiva», en MIGUÉLEZ, F.; PRIETO, C.: *op. cit.* (dirs).

Tema 8

- AAVV: *Trabajo y clase obrera hoy*. FIM. Madrid, 1991.
- HECKSCHER, CH. C.: *El nuevo sindicalismo. La participación del trabajador en la empresa de transformación*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1993.
- LACALLE, D.: *Técnicos, científicos y clases sociales*. Guadarrama. Madrid, 1976.
- OSTERMAN, P.: *Los mercados internos de trabajo*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1991 (Comp.).
- OIT: *La participación de los trabajadores en la empresa*. OIT. Ginebra, 1991.
- RECIO, A.: «Trabajadores desiguales», en *Mientras Tanto*, núm. 28 y 29. 1987.

Tema 9

- ANTONS, K.: *Práctica de la dinámica de grupos*. Herder. Barcelona, 1981.
- DOPP Consultores de Recursos Humanos: *Cómo seleccionar personal*. Instituto PYME Industrial. Madrid, 1988.
- JARDILLIER, P.: *La organización humana en la empresa*. Tecnos. Barcelona, 1969.
- Ministerio de Trabajo y Seguridad Social: *Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1988.
- LUFT, J.: *Introducción a la dinámica de grupos*. Herder. Barcelona, 1986.
- RICCARDI, R.: *Reunir, hablar y persuadir*. Ediciones Deusto. Bilbao, 1985.
- STATON, N.: *Las técnicas de comunicación en la empresa*. Ediciones Deusto. Bilbao, 1989.
- VÁZQUEZ, I.: *Empresa y grupo*. EADA. Barcelona, 1990.

20256 - MICROECONOMIA

Objectiu

Curs centrat en el funcionament dels mercats i el sistema de preus. L'objectiu de l'assignatura és que l'estudiant es familiaritzi amb el comportament del consumidor i del productor i de les seves relacions en diferents tipus de mercats.

Programa

1. Introducció.
2. Teoria del consumidor:
 - 2.1. Restricció pressupostària.
 - 2.2. Preferències.
 - 2.3. Utilitat.
 - 2.4. Demanda.
 - 2.5. L'equació de Slutsky.
 - 2.6. La demanda de mercat.
 - 2.7. Exercicis.

3. Teoria de l'empresa:
 - 3.1. Tecnologia.
 - 3.2. Maximització de beneficis.
 - 3.3. Minimització de costos.
 - 3.4. Les corbes de costos.
 - 3.5. L'oferta.
 - 3.6. Exercicis.
4. Teoria del mercat:
 - 4.1. Monopoli.
 - 4.2. Oligopoli.
 - 4.3. Exercicis.
5. Equilibri general:
 - 5.1. Intercanvi.
 - 5.2. Producció.
 - 5.3. Exercicis.

Cada tema anirà seguit d'un bloc d'exercicis pràctics, que suposaran el trenta per cent del temps de docència.

Bibliografia

- J. FERNÁNDEZ DE CASTRO; J. TUGORES QUES: *Fundamentos de microeconomía*. McGraw-Hill.
- HAL R. VARIAN: *Análisis microeconómico*. Antoni Bosch editor.
- HAL R. VARIAN: *Microeconomía intermedia, un enfoque moderno*. Antoni Bosch editor.

Avaluació

L'aprofitament del curs s'avaluarà amb un examen teòric-pràctic que es realitzarà al final del quadrimestre.

20257 - OPTIMITZACIÓ I INVESTIGACIÓ OPERATIVA APLICADA A L'EMPRESA

Objectius

El curs introdueix els diferents mètodes i tècniques genèriques de la teoria de l'optimització, especialment per a contextos estàtics i deterministes amb formulació contínua. L'objectiu final es disposar de criteris per a l'ajut a la presa de decisions en els diferents àmbits de l'activitat empresarial: planificació de la producció, assignació racional de recursos financers, control i planificació de projectes, etc., que constitueixen els elements essencials de la investigació operativa. En aquest sentit, el desenvolupament de l'assignatura fa un èmfasi especial en la modelització de situacions econòmico-empresarials objecte dels problemes que s'hi tracten.

Programa

Tema 1 INTRODUCCIÓ

La presa de decisions en el context empresarial.– Atributs i variables quantificables.– Variables controlables i formulació d'objectius.– Models de presa de decisions en la programació matemàtica i la investigació operativa.

Tema 2 MARC GENERAL DE LA PROGRAMACIÓ MATEMÀTICA

Plantejament formal del problema.– Funció objectiu i conjunt de restriccions.– Propietats dels conjunts factibles.– Tipus de problemes i diverses tècniques de solució.

Tema 3 PROGRAMACIÓ DIFERENCIABLE

- 3.1. Programació clàssica sense restriccions: Metodologia general de resolució: extrems locals i solució òptima.– Condicions necessàries i suficients per a l'existència d'extrems locals.– Anàlisi de la globalitat: programació convexa i no convexa.– Aplicacions econòmiques.
- 3.2. Programació diferenciable restringida: Extrems condicionats: el paper dels diferents tipus de restriccions.– Caracterització local del conjunt factible.– Determinació d'extrems locals a través de la funció lagrangiana: condicions necessàries i suficients per a problemes amb restriccions només d'igualtat.– Generalització: condicions de Kuhn i Tucker.– Determinació de la solució òptima: problemes convexos i no convexos.– Anàlisi de la sensibilitat de la solució: interpretació econòmica dels multiplicadors de Lagrange.– Aplicacions econòmiques.
- 3.3 Mètodes numèrics i gràfics: resolució de problemes diferenciables.

Tema 4 PROGRAMACIÓ LINEAL

- 4.1 Introducció: Formulació de problemes de programació lineal i aplicacions econòmiques.– Propietats fonamentals de la programació lineal .– Resolució gràfica de problemes de dues variables.
- 4.2. Resolució numèrica d'un PPL continu: Formulacions canònica i estàndard; variables de marge.– Caracterització dels vèrtexs.– Algorisme del SIMPLEX primal: pas d'un vèrtex al següent: fase II; cerca d'una primera solució factible bàsica: variables artificials i fase I.– Caracterització dels problemes no fitats i no factibles.
- 4.3. Resolució numèrica d'un PPL en variables senceres: relació entre PL sencera i contínua.– Mètodes de plans de tall: concepte i plans de Gomory.– Mètodes de separació i avaluació (Branch and Bound).
- 4.4. Dualitat en programació lineal contínua: Concepte de problema dual.– Teoremes bàsics de dualitat.– Teorema de marginalitat complementària.– Interpretació econòmica del problema dual.– Algorisme dual del SIMPLEX.
- 4.5. Anàlisi de la sensibilitat en PL contínua: Post-optimització i anàlisi de la sensibilitat.– Modificació dels termes independents de les restriccions.– Canvis en els coeficients de la funció objectiu.– Introducció de noves variables o de noves restriccions.– Programació paramètrica.

Tema 5 MODELITZACIÓ DE PROBLEMES D'OPTIMITZACIÓ SOBRE XARXES

- 5.1. Introducció: Concepte de xarxa: representació i formalització.– Problemes d'entorn empresarial modelitzables sobre xarxes.
- 5.2. Planificació de projectes: Diagrames de Gantt.– Mètode PERT en el cas determinista i en un context aleatori.– Programació de projectes a mínim cost: el mètode CPM.– Xarxes amb diagrames de precedència: el mètode de Roy.– Programació de projectes amb recursos limitats.

Bibliografia

- BALBAS, A. i GIL, J. A.: *Programación matemática*, Ed. AC, 1987.
- BORRELL FONTELLES, J.: *Métodos matemáticos para la economía.– Programación matemática*, Ed. Pirámide, 1982.
- CALVETE, H.I. i MATEO, P.M.: *Programación lineal, entera y meta. Problemas y aplicaciones*, P.U.Z., Colección textos docentes, 1994.
- DÍAZ, A.: *Producción: gestión y control*, Ariel Economía, 1993.
- FÉRNANDEZ, R. i CASTRODEZA, C.: *Programación lineal*, Ariel Economía, 1989.
- GUERRERO CASAS, FLOR M.: *Curso de optimización. Programación matemática.*, Ariel Economía, 1994.
- HERAS et al: *Programación matemática y modelos económicos: un enfoque teórico-práctico*, Ed. AC, 1990.
- INTRILIGATOR, M. D.: *Optimización matemática y teoría económica*, Prentice-Hall International, 1973.
- LUENDBERGER, D. G.: *Programación lineal y no lineal*, Addison Wesley, 1989.
- MADDEN, P., *Concavidad y optimización en microeconomía*, Alianza Universidad 514.
- MÁRQUEZ, J.: *Fundamentos de la teoría de optimización*, Ed. Limusa, 1987.
- MARTÍN, M.: *Métodos operativos de gestión empresarial*, Ed. Pirámide, 1987.
- PRAWDA, J.: *Métodos y modelos de investigación de operaciones*, Ed. Limusa, 1980.
- RÍOS INSUA, S.: *Investigación operativa: optimización*, Centro de Estudios Ramón Areces, 1988.
- ROMERO, C.: *Programación y control de proyectos*, Ed. Pirámide, 1979.
- VEGARA, J. M.: *Programación matemática y cálculo económico*, Ed. Vicens Vives, 1975.

Avaluació

Pel caràcter específic dels temes 3.3 i 4.3., la seva avaluació consistirà en la realització d'un treball, en el qual es requerirà la utilització de codis informàtics *ad-hoc*. La resta de coneixements serà objecte d'examen.

La qualificació final vindrà donada per $N = 0.8 E + 0.2 P$ quan $E > 4$, essent E la nota obtinguda a l'examen (puntuat sobre 10) i P la valoració de l'exercici mencionat anteriorment (també sobre 10).

20258 - COMPTABILITAT DE SOCIETATS

Resum temàtic

L'assignatura Comptabilitat de societats s'estructura en base a l'estudi de la comptabilitat per raó del subjecte i als diferents tipus de societats mercantils.

El programa se centra en la problemàtica econòmica i jurídica de l'empresa i estudia, per tant, les fases més rellevants de la vida de les societats mercantils, des de la constitució fins a la dissolució i liquidació recordant el procés de formació i distribució del resultat.

Programa

Tema 1 LA UNITAT ECONÒMICA DE TITULARITAT INDIVIDUAL

1. Característiques generals.
2. Comptabilitat de la constitució.
3. Retribució del subjecte i consideració fiscal.
4. Modificacions de capital.
5. Procés comptable de liquidació de l'exercici econòmic i distribució de resultats.
6. Comptabilitat de dissolució i liquidació.

Tema 2 LA SOCIETAT ANÒNIMA (I): INTRODUCCIÓ

1. Concepte i característiques.
2. Les accions: classes, dret i obligacions que confereixen i valoració.
3. Normes relatives al capital i mesures de garantia.

Tema 3 LA SOCIETAT ANÒNIMA (II): CONSTITUCIÓ I APORTACIONS

1. Sistema de fundació.
2. Aportacions dineràries i no dineràries.
3. El bonus del fundador.
4. Comptabilitat de la constitució.
5. Problemàtica comptable dels accionistes morosos.

Tema 4 LA SOCIETAT ANÒNIMA (III): AUGMENTS DEL CAPITAL SOCIAL

1. Plantejament general.
2. Requisits.
3. Diversos procediments d'augment i comptabilització: noves aportacions, absorció, capitalització de passius, conversió d'obligacions i capitalització de reserves.
4. El dret preferent de subscripció: tipus de valoració i incidència comptable.
5. El capital autoritzat.

Tema 5 LA SOCIETAT ANÒNIMA (IV): REDUCCIONS DEL CAPITAL SOCIAL

1. Plantejament general.
2. Requisits i dret d'oposició dels creditors.
3. Diversos procediments de reducció i comptabilització: restitució d'aportacions, condonació de dividends passius, increment de la reserva legal i sanejament de pèrdues.
4. Amortització del capital.

Tema 6 LA SOCIETAT ANÒNIMA (V): NEGOCIS SOBRE LES PRÒPIES ACCIONS

1. L'autocartera.
2. Característiques.
3. Règim de les accions pròpies i participacions recíproques.
4. Comptabilització.

Tema 7 LA SOCIETAT ANÒNIMA (VI): EMPRÈSTITS

1. Les obligacions.
2. Comptabilització de l'emprèstit.
3. Conversió d'obligacions en accions.
4. Problemàtica comptable.

Tema 8 LA SOCIETAT ANÒNIMA (VII): ELS COMPTES ANUALS

1. Introducció: els comptes anuals a l'ordenament jurídic espanyol.
2. Estructura del balanç i del compte de pèrdues i guanys.
3. Regles de valoració.
4. La memòria. Contingut.
5. L'estat d'origen i aplicació de fons (EOAF).
6. Verificació, aprovació, dipòsit i publicitat dels comptes anuals.
7. La distribució del benefici.
8. Prelació legal.

Tema 9 LA SOCIETAT ANÒNIMA (VIII): DISSOLUCIÓ I LIQUIDACIÓ

1. Introducció.
2. Conceptes.
3. Causes de dissolució.
4. Liquidació de la societat anònima: procés comptable de la liquidació i assignació del líquid resultant.
5. Situacions anormals: la suspensió de pagaments i l'estat de fallida.

Tema 10 LA SOCIETAT ANÒNIMA (IX): FUSIONS I ESCISSIIONS

1. Fusió de societats anònimes: característiques i aspectes legals.
2. Fusió per creació d'una nova societat.
3. Procés comptable.
4. Fusió per absorció sense dependència patrimonial entre les societats.
5. Procés comptable.
6. Fusió per absorció amb dependència patrimonial entre les societats.
7. Procés comptable.
8. Escissió d'una societat anònima: característiques i aspectes legals.
9. Escissió parcial.
10. Procés comptable.

Tema 11 LA SOCIETAT DE RESPONSABILITAT LIMITADA

1. Generalitats.
2. Les participacions socials.
3. Apertura de la comptabilitat i aportacions.
4. Modificacions del capital social.
5. Procés comptable de liquidació de l'exercici econòmic i distribució de resultats.
6. Comptabilitat de la dissolució i la liquidació.

Tema 12 LA SOCIETAT REGULAR COLLECTIVA

1. Generalitats.
2. Apertura de la comptabilitat i aportacions.
3. Variacions del capital social.
4. Procés de liquidació de l'exercici econòmic i distribució de beneficis.
5. Comptabilitat de la dissolució i la liquidació.

Tema 13 LA SOCIETAT COMANDITÀRIA

1. Característiques generals.
2. Classificació.
3. Comanditària simple.
4. Característiques i aspectes comptables més destacables.
5. Comanditària per accions.
6. Característiques i aspectes comptables més destacables.

Tema 14 TRANSFORMACIÓ DE SOCIETATS

1. Característiques.
2. Transformació de societats capitalistes en societats personalistes.
3. Transformació de societat anònima en societat de responsabilitat limitada.
4. Transformació de societats personalistes en societats capitalistes.

Tema 15 ALTRES FORMES SOCIALS

1. Associació de comptes en participació.
2. Societats cooperatives.

**Tema 16 SITUACIONS ANORMALS EN LA VIDA D'UNA EMPRESA:
SUSPENSIÓ DE PAGAMENTS I FALLIDA**

1. Introducció.
2. Diferències conceptuals entre la suspensió de pagaments i la fallida.
3. Diferències jurídiques i diferenciació econòmic-comptable.
4. Suspensió de pagaments; reglamentació jurídica i reflex comptable.
5. Fallida; reglamentació jurídica i reflex comptable.

Tema 17 CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS

1. Aspectes legals de la consolidació.
2. Setena directiva de la CEE.
3. Introducció als aspectes pràctics en la formació de comptes consolidats.

20248 - FINANCES I**Objectius**

L'objectiu de les assignatures troncales que estudien les finances empresarials (Finances I i II) és que els/les alumnes comprenguin la funció financera de l'empresa. Aquest objectiu genèric implica que els/les alumnes que superen les dues assignatures són capaços de:

1. Comprendre la dinàmica financera de l'empresa.
2. Comprendre les fonts de generació de valor en l'empresa.
3. Comprendre el funcionament dels mercats de capitals.
4. Comprendre els vincles entre la funció financera i la resta de funcions empresarials.

Programa**SECCIÓ I CONCEPTES PRELIMINARS**

Tema 1 La funció financera de l'empresa. Dinàmica financera de l'empresa.
Els cicles financers.

SECCIÓ II GESTIÓ DE L'ACTIU CIRCULANT

Tema 2 El cicle d'explotació de l'empresa.
Tema 3 Gestió de les compres i les existències.
Tema 4 Gestió de tresoreria.

Tema 5 Models de planificació financera a curt termini.

SECCIÓ III SELECCIÓ D'INVERSIONS EN CONDICIONS DE CERTESA

Tema 6 Models i criteris de selecció d'inversions.

Tema 7 Inflació i selecció d'inversions.

SECCIÓ IV SELECCIÓ D'INVERSIONS EN CONDICIONS DE RISC

Tema 8 Models i criteris de selecció d'inversions en condicions de risc.

Tema 9 Simulació i anàlisi de sensibilitat.

Bibliografia

—BREALEY, RICHARD A.; MYERS, STEWART C.: *Fundamentos de Financiación Empresarial*. Ed. McGraw-Hill. 4a edició, 1993.

—DURAN HERRERA, JUAN JOSÉ: *Economía y dirección financiera de la empresa*. Ed. Pirámide, 1992.

—FERNÁNDEZ, ANA ISABEL; GARCÍA OLALLA, MYRIAM: *Las decisiones financieras de la empresa*. Ed. Artel, 1992.

—MONTLLOR, JOAN: *Política d'inversions i finançament*. Dep. d'Economia de l'Empresa. UAB, 1987.

—RIBAS, ENRIC; MONTLLOR, JOAN; TARRAZÓN, M. A.: *La empresa en el sistema financiero español*. Apéndice de Brealey i Myers. 4a edició, 1993.

—SUÁREZ SUÁREZ, ANDRÉS: *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa*. Ed. Pirámide. 5a edició, 1993.

Bibliografia complementària

—ALEXANDER, GORDON J.; SHARPE, WILLIAM F.: *Fundamentals of Investments*. Ed. Prentice-Hall, 1989.

—ROSS, STEPHEN A.; WESTERFIELD, RANDOLPH; JAFFE, JEFFREY F.: *Corporate Finance*. Ed. Irwin. 3a edició, 1993.

—VAN HORNE, JAMES C.; WACHOWICZ, JOHN M.: *Fundamentals of Financial Management*. Ed. Prentice-Hall. 8a edició, 1992.

Avaluació

L'avaluació serà mitjançant un examen. A judici del/de la professor/a, es podrà tenir en compte a la qualificació final la realització d'exercicis durant el període docent i les intervencions de l'alumne/a a l'aula.

20253 - DIRECCIÓ D'EMPRESA I - CICLE DIRECTIU I NEGOCIACIÓ

Objectius

Aquesta assignatura quadrimestral de 7 crèdits es troba dins el segon curs del nou pla d'estudis de l'Escola.

A la fi del quadrimestre l'alumne haurà de conèixer els fonaments bàsics de la direcció d'empreses i de l'estratègia empresarial. Per tant, l'àmbit de coneixements compresos és el relatiu al procés directiu dins del funcionament d'una organització. Al tercer curs (Direcció de l'Empresa II) s'abordaran qüestions complementàries que cada cop són més importants en el món de l'empresa, com són les que tenen relació amb el centre d'interès de la motivació i la interacció humana: Direcció dels recursos humans i negociació empresarial.

Programa

Tema 1 ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES: ASPECTES GENERALS

- 1.1 Les diferents escoles de la Direcció d'Empreses.
- 1.2 Administració i societat: l'àmbit extern.
- 1.3 Administració global i comparativa.
- 1.4 Funcions administratives.

Tema 2 PLANIFICACIÓ EMPRESARIAL I PRESA DE DECISIONS

- 2.1 Els objectius empresarials.
- 2.2 Direcció per objectius.
- 2.3 La informació en l'empresa. Qualitats ideals i reals.
- 2.4 Planificació empresarial. Tipus i fases.
- 2.5 Anàlisi de problemes empresarials.
- 2.6 Anàlisi de decisions empresarials.

Tema 3 ANÀLISI I ELECCIÓ DE LES ESTRATÈGIES EMPRESARIALS

- 3.1 Anàlisi i diagnòstic de l'entorn i de l'empresa: El mètode DAFO.
- 3.2 Anàlisi competitiva i estratègies competitives.
- 3.3 Avantatge competitiu: La cadena de valor.
- 3.4 Formulació d'estratègies mitjançant carteres de productes.
Diverses variants.
- 3.5 Criteris per a l'elaboració d'un catàleg d'alternatives estratègiques.
- 3.6 Estudi especial de la concentració d'empreses. Variants estratègiques.

Tema 4 ORGANITZACIÓ EMPRESARIAL

- 4.1 Conceptes bàsics d'organització empresarial.
- 4.2 Formes d'estructurar l'organització empresarial.
- 4.3 Criteris abstractes i concrets de departamentalització.
- 4.4 Centralització i descentralització empresarial.

Tema 5 DIRECCIÓ: ASPECTES CLAUS

- 5.1 La motivació: teories.
- 5.2 Tipus de lideratge i estils de direcció.
- 5.3 Catàleg de qualitats exigibles a un bon directiu.
- 5.4 Administració del temps del directiu.
- 5.5 La comunicació en les organitzacions.

Tema 6 CONTROL DIRECTIU

- 6.1 El control directiu. Principis.
- 6.2 Tipus de control segons diferents criteris de classificació.
- 6.3 Instruments conceptuals i pràctics per al control empresarial.

Avaluació

L'avaluació serà mitjançant un examen. A judici del/de la professor/a, es podrà realitzar l'avaluació conjuntament amb un treball. En aquest cas, el corresponent docent exposarà el tema de treball i la ponderació en la nota final. També es podrà tenir en compte a la qualificació final la realització d'exercicis durant el període docent i les intervencions de l'alumne/a a l'aula.

Bibliografia

- BRECH, E. F. L.: *Management: Su naturaleza y significado*. Ed. Oikos-Tau. Vilassar de Mar. 1967. Ed. Orbis. Barcelona. 1984.
- BUENO, E.: *Dirección estratégica de la Empresa. Metodología, técnica y casos*. Ed. Pirámide. Madrid.
- BUENO, E.; MORCILLO, P.: *La dirección eficiente*. Ed. Pirámide. Madrid. 2a ed. 1993
- CHIAVENATO, I.: *Introducción a la teoría general de la administración*. Ed. McGraw-Hill. Bogotá. 3a ed. 1982.
- DRUCKER, P. F.: *La gerencia de empresas*. Ed. Edhasa. Barcelona. 1988.
- DRUCKER, P. F.: *El ejecutivo eficaz*. Ed. Sudamericana. Buenos Aires. 6a ed. 1974.
- GIL ESTALLO, M. A.; GINER DE LA FUENTE, F.: *Cómo crear y hacer funcionar una empresa*. ESIC Editorial. Madrid. 1991.
- GIL ESTALLO, M. A.; GINER DE LA FUENTE, F.; MONZÓN GRAUPERA, J. A.: *Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Casos prácticos*. ESIC Editorial. Madrid. 1993.
- KEPNER, C. H.; TREGOE, B. B.: *El nuevo directivo racional*. McGraw-Hill. Mèxic. 1983.
- KOONTZ, H.; WEHRICH, H.: *Administración*. Ed. McGraw-Hill. Mèxic. 9a edició. 1990.
- KOONTZ, H.; WEHRICH, H.: *Elementos de administración*. Ed. McGraw-Hill. Mèxic. 5a edició. 1993.
- MARCH, J. G.; SIMON, H. A.: *Teoría de la organización*. Ed. Ariel. Esplugues de Llobregat. 2a ed. 1969.
- MILGROM, P.; ROBERTS, J.: *Economía, organización y gestión de la empresa*. Ed. Ariel. Barcelona. 1993.
- NEWMAN, W. H.: *Programación, organización y control*. Ed. Deusto. Bilbao. 6a ed. 1974.
- ODIORNE, G. S.: *La dirección por objetivos*. Ed. Labor. Barcelona. 1972.
- PORTER, M. E.: *Estrategia competitiva. Técnicas para el análisis de los sectores industria-*

les y de la competencia. Ed. CECSA. Mèxic. 2a ed. 1984.

–PORTER, M. E.: *Ventaja competitiva*. Ed. CECSA. Mèxic.

–PORTER, M. E.: *La ventaja competitiva de las naciones*. Ed. Plaza & Janes, 1991.

–PÜMPIN, C.: *Dirección estratégica de la empresa*. Ed. ESIC. Madrid. 1983.

–SCHEID, J. C.: *Los grandes autores en Administración*. El Ateneo. Buenos Aires. 1983.
Ed. Orbis. Barcelona. 1986.

–ZERILLI, A.: *Fundamentos de Organización y Dirección general*. Ed. Deusto. Bilbao. 1980 (1).

TERCER CURS

20260 - FINANCES II

Objectius

L'objectiu de les assignatures troncales que estudien les finances empresarials (Finances I i II) és que els/les alumnes comprenguin la funció financera de l'empresa. Aquest objectiu genèric implica que els/les alumnes que superen les dues assignatures són capaços de:

1. Comprendre la dinàmica financera de l'empresa.
2. Comprendre les fonts de generació de valor a l'empresa.
3. Comprendre el funcionament dels mercats de capitals.
4. Comprendre els vincles entre la funció financera i la resta de funcions empresarials.

Programa

SECCIÓ V SELECCIÓ DE CARTERES I MODELS DE COMPORTAMENT DEL MERCAT DE CAPITALS

Tema 10 Teoria de la selecció de carteres.

Tema 11 El Capital Asset Pricing Model.

SECCIÓ VI FONTS DE FINANÇAMENT

Tema 12 El finançament propi extern.

Tema 13 El finançament propi intern.

Tema 14 El finançament aliè.

SECCIÓ VII INSTRUMENTS DE POLÍTICA FINANCERA

Tema 15 La política d'endeutament.

Tema 16 La política de dividends.

Tema 17 Finançament internacional.

Tema 18 Tècniques d'anàlisi de les finances empresarials: els ratios.

Tema 19 Models de planificació financera a llarg termini.

SECCIÓ VIII INTRODUCCIÓ A LES OPCIONS FINANCERES

- Tema 20 Valoració d'opcions financeres.
 Tema 21 El concepte d'opció com a instrument d'anàlisi financera.

SECCIÓ IX VALORACIÓ D'EMPRESSES

- Tema 22 Mètodes de valoració teòrics i pràctics.

Bibliografia

- BREALEY, RICHARD A.; MYERS, STEWART C.: *Fundamentos de Financiación Empresarial*. Ed. McGraw-Hill. 4a edició, 1993.
 –DURAN HERRERA, JUAN JOSÉ: *Economía y dirección financiera de la empresa*. Ed. Pirámide, 1992.
 –FERNÁNDEZ, ANA ISABEL; GARCÍA OLALLA, MYRIAM: *Las decisiones financieras de la empresa*. Ed. Artel, 1992.
 –MONTLLOR, JOAN: *Política d'inversions i finançament*. Dep. d'Economia de l'Empresa. UAB, 1987.
 –LAMOTHE, PROSPER: *Opciones financieras. Un enfoque fundamental*. Ed. McGraw-Hill. 1993.
 –RIBAS, ENRIC; MONTLLOR, JOAN; TARRAZÓN, M. A.: *La empresa en el sistema financiero español*. Apèndix de Brealey i Myers. 4a edició, 1993.
 –SUÁREZ SUÁREZ, ANDRÉS: *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa*. Ed. Pirámide. 5a edició, 1993.

Bibliografia complementària

- ALEXANDER, GORDON J.; SHARPE, WILLIAM F.: *Fundamentals of Investments*. Ed. Prentice-Hall, 1989.
 –CABALLER MELLADO, V.: *Métodos de valoración de empresas*. Ed. Pirámide, 1994.
 –CASANOVAS, M.: *Opciones financieras*. Ed. Pirámide. 2a edició, 1994.
 –DÍEZ DE CASTRO, LUIS; MASCAREÑAS, JUAN: *Ingeniería financiera. La gestión en los mercados financieros internacionales*. Ed. McGraw-Hill. 2a edició, 1994.
 –ROSS, STEPHEN A.; WESTERFIELD, RANDOLPH; JAFFE, JEFFREY F.: *Corporate Finance*. Ed. Irwin. 3a edició, 1993.
 –VAN HORNE, JAMES C.; WACHOWICZ, JOHN M.: *Fundamentals of Financial Management*. Ed. Prentice-Hall. 8a edició, 1992.
 –WESTON, J. FRED; BRIGHAM, EUGENE F.: *Fundamentos de administración financiera*. Ed. McGraw-Hill. 10a edició, 1994.

Avaluació

L'avaluació serà mitjançant un examen. A judici del/de la professor/a, es podrà tenir en compte a la qualificació final la realització d'exercicis durant el període docent i les intervencions de l'alumne/a a l'aula.

20265 - DIRECCIÓ D'EMPRESA II - ESTRATÈGIA I RECURSOS HUMANS

Objectius

Es tracta que l'alumne sigui capaç de comprendre els processos psico-socials bàsics que es donen a l'empresa, així com de gestionar les persones que estiguin al seu càrrec en el dia a dia de l'empresa.

A més, ha de conèixer les metodologies que s'utilitzen per a la gestió de les persones a l'empresa, i també d'entendre les accions que es porten a terme des del Departament de Recursos Humans.

Programa

Primera part

Tema 1 L'individu en l'organització.

- 1.1 Motivació i satisfacció laboral.
- 1.2 Interacció individu i organització.

Tema 2 El grup a l'organització.

- 2.1 El grup com a sistema social.
- 2.2 El treball en grup.

Tema 3 Poder i lideratge.

- 3.1 Poder i tipologies de poder a l'organització.
- 3.2 Estils de lideratge, poder i compliment.

Tema 4 Resolució de conflictes.

- 4.1 Diferents enfocaments del conflicte.
- 4.2 El conflicte interpersonal i l'intergrupar.
- 4.3 Estratègies de resolució del conflicte.

Segona part

Tema 5 Estructura i funcions del departament de Recursos Humans.

- 5.1 Definició i objectius de la funció Recursos Humans.
- 5.2 Administració de personal vs. gestió de personal vs. gestió de recursos humans.
- 5.3 Àrees d'intervenció dels RRHH.
- 5.4 RRHH i cultura d'empresa.

Tema 6 Descripció dels llocs de treball.

- 6.1 Definició i objectius de la DPT.
- 6.2 Metodologia per a la DPT.

Tema 7 Selecció de personal.

- 7.1 Orientació històrica de la selecció de personal.
- 7.2 La política de selecció de personal.
- 7.3 El procés de selecció de personal.

Tema 8 Formació de personal.

- 8.1 Definició, objectius i àmbits de la formació a l'empresa.
- 8.2 La política de formació de personal.
- 8.3 Desenvolupament d'un pla de formació de personal.

Tema 9 Avaluació de l'acompliment.

- 9.1 Definició i objectius de l'avaluació de l'acompliment.
- 9.2 Fases i mètodes d'avaluació.

Tema 10 Política salarial.

- 10.1 Objectius de l'establiment d'una política salarial.
- 10.2 Fórmules retributives.
- 10.3 La retribució segons rendiment.

Tema 11 Comunicació interna.

- 11.1 Definició i objectius de la CI.
- 11.2 Els beneficis de gestionar la CI.
- 11.3 Com gestionar la CI: un pla de CI.

Bibliografia*General*

- CHIAVENATO, IDALBERTO: *Administración de Recursos Humanos*. McGraw-Hill. Mèxic. 1981.
- DAFT, R. L.; STEERS, R. M.: *Organizaciones. El comportamiento del individuo y de los grupos humanos*. Ed. Limusa. Mèxic, 1992.
- FOURNIS, F.: *Técnicas de dirección de personal*. Díaz de Santos. Barcelona, 1990.
- GARMENDIA, J. A.: *Desarrollo de la organización y cultura de empresa*. Colección Cultura Empresarial e Innovación, núm. 4. Ed. ESIC. Madrid, 1990.
- GASALLA, JOSÉ MARÍA: *La nueva dirección de personas*. Pirámide. Madrid. 1993.
- HANDY, CH.: *The Age of Unreason*. Arrow Books. Londres, 1990.
- HAMMER, M.; CHAMPY, J.: *Reingeniería de la empresa*. Parramón. Barcelona, 1994.
- HUSE, E.; BOWDITCH, J.: *El comportamiento humano en la organización*. Deusto. Bilbao. 1988.
- MATEU, M.: *La nueva organización del trabajo. Alternativas empresariales desde una óptica psicosociológica*. Ed. Hispano Europea. Barcelona, 1984.
- PETERS, T.: *Del caos a la excelencia. Manual para una revolución en la dirección y administración de empresas*. Folio. Barcelona, 1989.

*Específica**Tema 1*

–GENESCÀ, E.: *Motivación y enriquecimiento del trabajo. Sus repercusiones sobre la productividad*. Editorial Europea. Barcelona, 1977.

–MORIN, P.: *La Motivación: Cómo mejorarla en la empresa*. Serie Mini-empresa. Ed. Gestión 2000. Barcelona, 1991.

Tema 2

–TURNER, J. C.: *Redescubrir el grupo social*. Ed. Morata. Madrid, 1989.

Tema 3

–MINTZBERG, M.: *Le pouvoir dans les organisations*. Les Éditions d'Organisation. París, 1986.

Tema 4

WALTON, R. E.: *Conciliación de conflictos. Diálogo interpersonal y consultoría de mediadores*. Serie de Desarrollo Organizacional. Addison-Wesley Iberoamericana. Mèxic, 1988.

Tema 5

–ARMSTRONG, M.: *Gerencia de Recursos Humanos*. Legis. 1991.

–BURACK, E.: *Recursos Humanos: una orientación estratégica*. Díaz de Santos. Barcelona, 1990.

–FERNÁNDEZ CAVEDA, A.: *La Gestión integrada de recursos humanos*. Deusto. Bilbao, 1991.

–LEVIONNOIS, M.: *Marketing interno y gestión de recursos humanos*. Díaz de Santos. Barcelona, 1991.

–QUINTANILLA, I.: *Recursos humanos y marketing interno*. Ed. Pirámide. Madrid, 1991.

–RECIO, EUGENIO M.: *La planificación de los recursos humanos en la empresa*. Colección ESADE. 2a edició. Barcelona, 1986.

–TICHY; FOMBRUN; DEVANNA: *Strategic Human Resources Management*. Wiley. 1984.

–WEISS, DIMITRI: *La función de los recursos humanos*. Colección ESDEN. Madrid, 1993.

Tema 11

–BARTOLI, A.: *Comunicación y Organización. La organización comunicante y la comunicación organizada*. Ed. Paidós. Barcelona, 1992.

La majoria dels temes de la segona part del curs es complementaran amb documentació i articles que es deixaran, amb el previ avís a classe, en fotocòpies.

Avaluació

La participació en les discussions de classe serà un requisit bàsic per a superar el curs.

Els alumnes hauran d'elaborar, a més, un comentari crític sobre una documentació que es facilitarà a classe, i/o una exposició a classe sobre algun tema acordat amb la professora.

També hauran de superar un examen al final del quadrimestre.

20266 - MACROECONOMIA

Objectius

Aconseguir un coneixement del comportament d'una economia agregada i de les principals variables macroeconòmiques.

Programa

1. Introducció.
2. Macromagnituds fonamentals.
3. El model renda-despesa.
4. El model IS-LM.
5. Models de SA-DA: clàssic i keynesià.
6. Models de SA-DA: expectatives racionals i neokeynesià.

Bibliografia

—DORNBUSCH, R.; FISCHER, S.: *Macroeconomía*. McGraw-Hill. 6a edició, 1994.

Avaluació

Examen.

20261 - DIRECCIÓ COMERCIAL I - ANÀLISI I INVESTIGACIÓ COMERCIAL

Programa

Tema 1 EL MÀRQUETING

1. El Màrqueting com a disciplina.
2. El Màrqueting com a filosofia.
3. Conceptes bàsics.
4. Crítiques al Marketing.
5. El Màrqueting sectorial.

Tema 2 ORGANITZACIÓ I FUNCIONS DE LA DIRECCIÓ COMERCIAL

1. La funció comercial a l'empresa.
2. El sistema comercial.
3. Les polítiques de Màrqueting.
4. Funcions de la direcció comercial.
5. Els problemes comercials.

Tema 3 FORCES DEL MACROENTORN

1. L'entorn demogràfic.
2. L'entorn econòmic.
3. L'entorn tecnològic.
4. L'entorn cultural.

Tema 4 ACTORS DEL MICROENTORN

1. La pròpia empresa.
2. Els subministradors.
3. Els intermediaris.
4. Els clients.
5. La competència.
6. Els grups d'interès.

Tema 5 EL MERCAT

1. Concepte i límits.
2. Classificació dels mercats.
3. La segmentació de mercats.
4. El posicionament.
5. La previsió de la demanda del mercat.

Tema 6 ANÀLISI COMERCIAL DEL CONSUMIDOR

1. El comportament del consumidor.
2. El procés de decisió de compra.
3. Fases de la decisió de compra.
4. El comportament de compra de les organitzacions.

Tema 7 PROBLEMES QUE REQUEREIXEN INVESTIGACIÓ

1. Concepte d'estudi de mercat.
2. Fases d'un estudi de mercat.
3. El projecte d'investigació de mercats.
4. Aplicacions de la Investigació de Mercats.

Tema 8 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: FONTS D'INFORMACIÓ

1. La investigació de Gabinet.
2. Els centres d'informació.
3. Les bases de dades.
4. Anuaris generals.
5. Anuaris sectorials.
6. Anuaris de mercats.
7. Altres fonts.

Tema 9 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: INVESTIGACIÓ DE CAMP

1. Estudis ad-hoc.
2. Estudis continuats.
3. L'estudi multiclient.
4. Tècniques quantitatives i qualitatives.

Tema 10 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: EL PLAFÓ I

1. El plafó de consumidors:
 - 1.1 Metodologia.
 - 1.2 Tipologia.
 - 1.3 Taula de resultats.
2. El plafó de detallistes:
 - 2.1 Metodologia.
 - 2.2 Tipologia.
 - 2.3 Taula de resultats.

Tema 11 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: EL PLAFÓ II

1. El plafó farmacèutic:
 - 1.1 Plafó de farmàcies.
 - 1.2 Informe de Metges.
2. El plafó d'audímetres:
 - 2.1 Metodologia.
 - 2.2 Aplicacions.

Tema 12 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: ELS TESTS

1. Test de Concepte.
2. Test de Producte.
3. Test de Mercat.

Tema 13 LA INVESTIGACIÓ DE MERCATS: ALTRES TÈCNIQUES

1. L'Omnibus.
2. L'Observació.
3. La Pseudocompra.

Bibliografia

- KOTLER, PHILIP: *La Dirección de Marketing*. Prentice Hall. 7a edició. 1992.
- SANTESMASES, MIGUEL: *Conceptos y Estrategias*. Pirámide. 2a edició. 1992.
- ORTEGA MARTÍNEZ, ENRIQUE: *La Dirección de Marketing*. ESIC. 1987.
- SOLER, PERE; PERDIGUE, AGUSTÍ: *Prácticas de Investigación de Mercados*. Deusto. 1992.

20267 - INFORMÀTICA DE GESTIÓ I

Objectius

L'objectiu general de l'assignatura és conèixer les principals eines de treball del món de l'ofimàtica insistent bàsicament en el domini del full de càlcul i les seves tècniques de treball.

Programa

- Tema 1 Introducció.
Història de la informàtica.- Informació i velocitat.- Necessitat de la informàtica dins de l'empresa.- Avantatges i inconvenients de l'ús de la informàtica.
- Tema 2 Equipament informàtic bàsic.
Components generals d'un ordinador.- Components actuals d'un sistema informàtic.- Components bàsics d'un PC.- Hardware, Software i Firmware.- Representació de la informació.
- Tema 3 Utilització dels recursos d'un ordinador.
Sistemes operatius.- Llenguatges de programació.- Aplicacions estàndards.- Aplicacions a mida.
- Tema 4 El sistema operatiu MS-DOS.
Connexió de l'ordinador.- Unitats de disc.- Treball amb directoris.- Treball amb fitxers.
- Tema 5 Full de càlcul.
Introducció.- Treball amb cel·les.- Funcions.- Gràfics.- Impressió de fulls.
- Tema 6 Base de dades.
Introducció.- Conceptes generals de base de dades.- Integritat.- Índex.- Tipus de dades.- Operacions més usuals.- Obtenció d'informació.
- Tema 7 Processador de textos.
Introducció.- Treball amb fitxers.- Gràfics i taules.- Fusions.

Pràctiques: El curs intenta ser molt pràctic i per aquest motiu es plantegen unes pràctiques que s'entreguen de forma voluntària, encara que bona part del curs es basa en aquestes pràctiques.

Bibliografia

RAMALHO, J.A.: *MS-DOS 6.2*, Ed. McGraw-Hill.
 SIMPSON, A.: *La biblia del Lotus 1-2-3*, Ed. Anaya.
 CARPUSO, M., TRIVETTA, V.: *dBase III Guia pràctica*, Ed. Jackson Hispania.
 ROSENBAUM, D.J.: *Autoedición y preparación de documentos sofisticados con WordPerfect*, Ed. Anaya.

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura consta de dues parts, l'examen i les pràctiques. L'examen aportarà un 65 % de la nota final i les pràctiques el 35 % restant.

20268 - DRET LABORAL

Programa

I. ANTECEDENTS, CONCEPTES GENERALS I FONTS DE L'ORDENAMENT JURÍDIC LABORAL

A. Introducció

Tema 1

1. Introducció.- 2. Terminologia.- 3. Concepte de treball.- 4. Delimitació del treball com a objecte del Dret del Treball.- 5. Relacions del Dret del Treball amb altres disciplines no jurídiques (Economia, Sociologia, Política, Psicologia, Medicina, etc.).- 6. Interès del Dret del Treball i de la Seguretat Social per a un Diplomant en Ciències Empresarials.

B. Procés de formació històrico-jurídica del dret del treball

Tema 2 EL TREBALL A LA SOCIETAT CAPITALISTA (I)

1. La transició al mode de producció capitalista. Factors.- 2. Les revolucions burgeses: ideologia liberal.- 3. El sistema liberal: liberalisme econòmic, polític i jurídic.- 4. El règim jurídic de les relacions de treball durant el període liberal.- 5. La Revolució Industrial i la seva influència en les relacions de treball.

Tema 3 EL TREBALL A LA SOCIETAT CAPITALISTA (II)

1. Del liberalisme a l'intervencionisme de l'Estat.- 2. El moviment obrer i factors ideològics.- 3. Aparició i desenvolupament del Dret del Treball a Espanya: a) restauració monàrquica; b) el període de la dictadura de Primo de Rivera;

c) la Segona República; d) el període franquista; e) la transició política; f) de la Constitució de 1978 a l'actualitat.

C. Concepte i objecte del dret del treball

Tema 4

1. El Dret del Treball com a instrument de control social i com a fórmula de consens social.- 2. El treball com a objecte del Dret del Treball: la seva delimitació.- 3. Caràcters i principis informadors del Dret del Treball.- 4. Dret del Treball i la Seguretat Social.

D. Fonts del dret del treball

Tema 5 FONTS ESTATALS

1. Concepte de font del Dret.- 2. Fonts jurídico-positives a l'ordenament laboral espanyol. Poders socials normatius i normes laborals.- 3. El Dret del Treball i la Constitució. A) Evolució històrica a Espanya de la constitucionalització dels drets laborals. B) La Constitució de 1978: significat. Contingut laboral. Valor normatiu.- 4. La llei: Tipologia.- 5. Les Ordenances laborals: la seva pervivència com a font transitòria.- 6. Potestat normativa i reglamentària de les Comunitats Autònomes en matèria de Dret del Treball i de la Seguretat Social.

Tema 6 FONTS PROFESSIONALS. EL CONVENI COL·LECTIU (1)

1. La negociació col·lectiva. Concepte i evolució històrica a Espanya.- 2. La Constitució de 1978 i el dret de negociació col·lectiva.- 3. El conveni col·lectiu: a) concepte; b) unitats de negociació i àmbits d'aplicació; c) parts negociadores: capacitat i legitimació; d) contingut del conveni col·lectiu: contingut obligacional i contingut normatiu.

Tema 7 FONTS PROFESSIONALS. EL CONVENI COL·LECTIU (2)

1. Procés d'elaboració: a) iniciativa i obligació de negociar; b) la bona fe en la negociació; c) conclusió.- 2. Validesa i publicitat. Control de legalitat.- 3. Aplicació i interpretació del Conveni.- 4. Concurrencia de convenis.- 5. Adhesió i extensió.- 6. Els acords marc interprofessionals.- 7. Convenis extraestatutaris.

Tema 8 ALTRES FONTS

1. El costum laboral.- 2. Els principis generals del Dret.- 3. El dret comú com a font supletòria.- 4. Concepte i valor de la jurisprudència com a font indirecta.

Tema 9 LA NORMA LABORAL INTERNACIONAL

1. La internacionalització del Dret del Treball.- 2. La Constitució de 1978 i les normes internacionals.- 3. L'Organització Internacional del Treball: a) funcions; b) composició i funcionament; c) activitat normativa: eficàcia.- 4. Dret social comunitari.- 5. Tractats bilaterals.

E. Aplicació i interpretació de les normes laborals

Tema 10

1. Determinació de la norma laboral aplicable.- 2. Aplicació de les normes: A) Concurrencia de normes: a) el principi de jerarquia normativa; b) el principi de norma mínima; c) el principi de norma més favorable. B) Successió temporal de normes: Principi de condició més beneficiosa. C) El principi d'irrenunciabilitat dels drets. D) El principi d'estabilitat en l'ocupació. Evolució i situació actual sobretot a partir de la Reforma del Mercat de Treball.- 3. La interpretació de les normes. El principi pro-operari.

II.- EL CONTRACTE DE TREBALL

A. Nocions generals

Tema 11

1. Concepte i característiques.- 2. Concepte jurídic-positiu: a) notes configuradores; b) característiques; c) classificacions.- 3. Contractes afins. Diferències.- Relacions laborals de caràcter especial (breu esment i remissió al tema 33).

B. Subjectes del contracte de treball

Tema 12 EL TREBALLADOR

1. El treballador: a) terminologia; b) notes definitòries i concepte jurídic-positiu; c) treballadors exclosos; d) classificació; e) figures afins. Distinció.- 2. Grup professional i categoria professional del treballador: a) concepte; b) determinació; c) modificació. Treballs de categoria superior i inferior. (Vegeu tema 22 Mobilitat funcional)

Tema 13 L'EMPRESARI

1. Concepte d'empresari: a) terminologia; b) concepte de l'ordenament jurídic-positiu laboral. L'empresari com a empleador; c) classificació.- 2. L'empresa com a realitat socio-econòmica i com a concepte jurídic laboral.- 3. Grup d'empreses.

C. Elements essencials del contracte de treball

Tema 14

1. Consentiment de les parts: a) capacitat per a contractar: I. Com a treballador. Graus. II. Com a empresari. Persona física i jurídica; b) Vicis del consentiment; c) Capacitat per a treballar: I. Prohibicions i limitacions. II. Contractació de treballadors estrangers. 2. Objecte i causa en el contracte de treball. 3. Forma i documentació del contracte: I. Principi i llibertat de forma. Excepcions i matisacions. II. La prova del contracte de treball. III. Validesa i eficàcia del contracte de treball. IV. Nul·litat i anul·labilitat.

*D. Formació i modalitats del contracte de treball***Tema 15 NAIXEMENT DEL CONTRACTE DE TREBALL**

1. Dret al treball. 2. Instruments de col·locació dels treballadors: a) serveis públics d'ocupació. L'INEM; b) agències privades de col·locació; c) empreses de Treball Temporal; d) mesures de foment de l'ocupació o de distribució de l'ocupació. 3. Naixement del contracte. Presumpció d'existència. 4. Període de prova: Concepte. Elements i règim jurídic.

Tema 16 MODALITATS DEL CONTRACTE DE TREBALL (1)

1. El contracte de treball indefinit. 2. Els contractes de treball temporals: a) De caràcter estructural: I. Contracte per a obra i servei determinat. II. Contracte eventual. III. Contracte d'interinitat. b) De caràcter conjuntural: I. Contractes temporals.- II. Contractes per a determinats col·lectius. III. D'altres.

Tema 17 MODALITATS DEL CONTRACTE DE TREBALL (2)

1. Contracte d'aprenentatge: a) evolució històrica; b) concepte; c) elements: subjectius, objectius i de contingut; d) règim jurídic. 2. Contractes de treball en pràctiques: a) concepte; b) elements: subjectius, objectius i de contingut; c) règim jurídic. 3. El contracte de treball a temps parcial.

*E. Contingut del contracte de treball***Tema 18 DRETS I DEURES LABORALS BÀSICS**

1. Drets i deures laborals bàsics. 2. Deures del treballador: a) obediència; b) rendiment diligència; c) fidelitat i bona fe; d) incompliment i efectes. 3. Deures de l'empresari: a) retribució al treballador; b) ocupació efectiva del treballador; c) promoció del treballador; d) seguretat i higiene; e) fidelitat i bona fe; f) incompliment dels deures i efectes.

Tema 19 LA JORNADA DE TREBALL (1)

1. La jornada de treball: a) concepte. Fonaments de la limitació de la jornada; b) règim general. Excepcions i reduccions; c) hores extraordinàries; d) treball nocturn. 2. Horari laboral: a) concepte; b) classes; c) modificacions.

Tema 20 LA JORNADA DE TREBALL (2)

1. Interrupció de la jornada laboral: concepte, classes i efectes. 2. Interrupcions periòdiques: classes i règim jurídic. a) Descans diari. b) Descans setmanal. c) Descans anual: les vacances. d) Festes laborals retribuïdes i no recuperables. 3. Interrupcions no periòdiques: permisos. a) Concepte i règim jurídic. b) Manifestacions concretes. c) Formalitats per a beneficiar-se'n. d) Efectes jurídics i econòmics.

Tema 21 LA RETRIBUCIÓ DEL TREBALL

1. La retribució del treball. El salari: a) concepte; b) classes; c) composició del salari: salari base i els seus complementos; d) salari mínim i millorats voluntària-

ment. 2. Compensació i absorció. 3. Lloc, temps i forma del pagament del salari. 4. Percepcions no salarials. 5. Protecció legal del salari: a) mora; b) crèdit privilegiat; c) inembargabilitat total o parcial; d) el Fons de Garantia Salarial.

F. Vicissituds del contracte de treball

Tema 22 MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Modificacions del contracte de treball: a) concepte i fonaments; b) classes; c) efectes jurídics i econòmics. 2. Modificacions per voluntat de l'empresari. *Ius variandi*: a) concepte i fonament; b) manifestacions: mobilitat funcional, mobilitat geogràfica i modificacions substancials de les condicions de treball; c) efectes jurídics i econòmics. 3. La substitució de l'empresari. El principi de subrogació. 4. Cessió il·legal dels treballadors i subcontractació. Responsabilitats.

Tema 23 SUSPENSIO DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Suspensió del contracte de treball. a) Concepte i significat. b) Naturalesa jurídica. c) Règim jurídic. d) Causes: enumeració i classificació. 2. Causes de suspensió dependents de la voluntat de les parts. 3. Causes independents de la voluntat de les parts. 4. Excedències voluntàries i excedències forçoses. 5. Suspensió del contracte de treball per reconversió industrial. Els fons de promoció de l'ocupació.

Tema 24 EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL (1)

1. Extinció del contracte de treball: a) concepte; b) causes. 2. Causes d'extinció dependents de la voluntat de les parts. 3. Causes d'extinció independents de la voluntat de les parts. 4. Extinció per força major. 5. Acomiadament col·lectiu per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

Tema 25 EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL (2)

1. L'extinció per causes objectives. a) Concepte i fonament. b) Causes. c) Forma i formalitats. d) Impugnació de l'extinció: forma, lloc i temps. e) Qualificació judicial de l'extinció. f) Efectes jurídics i econòmics.

Tema 26 EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL (3)

1. L'acomiadament disciplinari: a) concepte; b) causes; c) forma de l'acomiadament; d) Qualificació judicial de l'acomiadament i efectes jurídics i econòmics: I) Acomiadament procedent; II) Acomiadament improcedent; III) Acomiadament nul; IV) Acomiadament radicalment nul. 2. Prescripció i caducitat d'acions derivades del contracte de treball.

G. Contractes de treball especials

Tema 27

1. Fonamentació d'una normativa especial. 2. Contracte de treball del personal d'alta direcció. 3. Contracte de treball del personal al servei de la llar. 4. Contracte de treball dels esportistes professionals. 5. Contracte de treball dels artistes en espectacles públics. 6. Contracte de treball dels que intervenen en operacions mercantils. 7. Relació especial de deficients.

III. EL DRET SINDICAL

A. Les organitzacions professionals

Tema 28 EL SINDICAT I LA LLIBERTAT SINDICAL

1. L'autonomia col·lectiva laboral. Facultat normativa de les organitzacions sòcio-professionals. 2. El sindicat: a) concepte; b) objecte; c) classes; d) evolució històrica. 3. Concepte de llibertat sindical: a) definició positiva i negativa; b) aspectes individuals i col·lectius; c) determinació dels subjectes titulars en la llibertat sindical. 4. Associacionisme empresarial. 5. Règim jurídic sindical vigent. Llei orgànica 11/1985 del 2 d'agost.

B. Participació i acció dels treballadors en l'empresa

Tema 29

1. La participació laboral: a) concepte; b) classe; c) fonament. 2. Àmbit de participació i acció: l'empresa i el centre de treball. 3. Organització i acció sindical a l'empresa: seccions i delegats sindicals. 4. Representació unitària dels treballadors: comitès i delegats de personal: a) funcions; b) garanties; c) elecció i revocació. 5. El dret de reunió a l'empresa: l'assemblea.

C. Els conflictes col·lectius

Tema 30 ELS CONFLICTES COL·LECTIUS (1)

1. El conflicte de treball: a) concepte; b) classes; c) transcendència del conflicte col·lectiu. 2. Procediments de solució dels conflictes col·lectius: a) conciliació; b) mediació; c) arbitratge; d) negociació col·lectiva; e) intervenció jurisdiccional; f) intervenció administrativa.

Tema 31 ELS CONFLICTES COL·LECTIUS (2)

1. La vaga: a) concepte; b) tipologia: subjectes, motivació i comportament vaguístic.- 2. Evolució normativa de la vaga a Espanya.- 3. Regulació del dret de vaga: a) titularitat; b) contingut; c) procediment; d) modalitats; e) efectes jurídics i econòmics; f) manteniment dels serveis mínims.- 4. El locaut: a) concepte; b) classes; c) règim jurídic.

IV. EL DRET DE LA SEGURETAT SOCIAL

A. Concepte i estructura

Tema 32

1. Necessitats socials i tècniques de protecció. 2. Evolució històrica: mecanismes remots i propers. 3. Tendències i problemes actuals. 4. Concepte de Dret de la Seguretat Social. 5. Principis de la Seguretat Social.

Tema 33

1. La Seguretat Social a la Constitució de 1978 i la seva posterior evolució. Referència especial a la Llei 26/1985 del 31 de Juliol. 2. Estructura actual del sistema de la Seguretat Social: règim general i règims especials. 3. Potestats de les Comunitats Autònomes pel que fa a Seguretat Social.

B. Règim general de la seguretat social

Tema 34 RELACIÓ JURÍDICA I ACCIÓ PROTECTORA DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. El camp d'aplicació del Règim General: àmbit subjectiu. Inclusions i exclusions. 2. Inscripció d'empreses. 3. Afiliació, altes i baixes de treballadors. 4. L'acció protectora del sistema: a) situacions de necessitat protegides; b) riscos o fets causants; c) prestacions: concepte, naturalesa i classes. 5. Responsabilitat de l'empresari.

Tema 35 FINANÇAMENT I GESTIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Finançament de la Seguretat Social: a) nocions generals; b) fonts de finançament. 2. Cotització: a) subjectes obligats i responsables; b) bases, tipus i quotes; c) sistema de recaptació. 3. Altres fonts de finançament: aportacions estatals i recursos patrimonials de la Seguretat Social. 4. Responsabilitat de l'empresari per incompliment en la liquidació (referència especial a l'ingrés de la quota obrera). 5. La gestió de la Seguretat Social: a) entitats gestores; b) entitats col·laboradores; c) serveis comuns.

Tema 36 CONTINGÈNCIES PROTEGIDES I PRESTACIONS (1)

1. Serveis socials i assistència social. 2. Assistència sanitària: a) contingència protegida; b) beneficiaris; c) règim jurídic; d) prestacions: mèdiques, farmacèutiques i hospitalàries. 3. Incapacitat laboral transitòria: a) concepte; b) fets causants. Subjectes beneficiaris; c) prestacions; d) dinàmica de la situació protegida. 4. Invalidesa provisional: a) concepte i durada; b) prestacions. 5. Invalidesa permanent: a) concepte; b) graus; c) beneficiaris: requisits; d) prestacions; e) revisió de la situació. 6. Lesions permanents no invalidables.

Tema 37 CONTINGÈNCIES PROTEGIDES I PRESTACIONS (2)

1. Vellesa i jubilació: a) contingència protegida; b) requisits i prestacions; c) jubilació anticipada; d) els fons de pensions. 2. Mort i supervivència: a) contingències protegides; b) prestacions. 3. Protecció a la família: a) contingències

protegides; b) prestacions. 4. L'atur: a) concepte; b) subjectes beneficiaris; requisits; c) prestacions econòmiques bàsiques i complementàries; d) estructura dinàmica: naixement, suspensió, durada i extinció.

C. Règims especials

Tema 38

1. Consideració general sobre els règims especials. 2. Règim de treballadors autònoms. 3. Règim especial agrari. 4. Règim dels treballadors de la llar. 5. Altres règims especials.

V. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA I JURISDICCIONAL DE L'ESTAT EN LES RELACIONS DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL

A. Intervenció administrativa de l'estat

Tema 39

1. Intervenció de l'Administració en matèria laboral. 2. Intervenció administrativa i executiva: a) administració central; b) administració perifèrica; c) administració institucional. 3. Actuació administrativa de vigilància i inspecció. La inspecció de Treball: a) funcions; b) visites; c) actes; d) expedients; e) sancions; f) recursos i ejecció. 4. Administració laboral de la Comunitat Autònoma catalana i les seves competències en matèria laboral.

B. Intervenció jurisdiccional de l'estat

Tema 40 JURISDICCIO I PROCÉS LABORAL (1)

1. Jurisdicció del treball: a) concepte; b) òrgans; c) regles de competència.- 2. Principis informadors del procés laboral.- 3. Actes previs.- 4. Mesures precautòries.- 5. Procés ordinari: a) demanda; b) conciliació judicial; c) judici; d) sentència.

Tema 41 JURISDICCIO I PROCÉS LABORAL (2)

1. Processos especials: a) per acomiadaments i sancions; b) per vacances; c) per eleccions sindicals; d) en conflictes col·lectius; e) sobre Seguretat Social; f) altres processos especials.- 2. Impugnació de la sentència: recursos.- 3. Execució de la sentència.- 4. Execució de l'acta de conciliació: a) conciliació judicial; b) conciliació davant el C.M.A.C.

20269 - DIRECCIÓ COMERCIAL II - POLÍTIQUES DE MÀRQUETING**Programa****Tema 1 EL PLA DE MÀRQUETING - I**

1. Concepte.
2. Anàlisi Externa.
3. Anàlisi Interna.
4. Diagnòstic.
5. Pronòstic.
6. Objectius.

Tema 2 EL PLA DE MÀRQUETING II

1. Estratègies.
2. El Màrqueting-Mix.
3. Rendibilitat.
4. Control.
5. Pla de Contingències.

Tema 3 LA POLÍTICA DE PRODUCTE

1. El producte com a variable comercial.
2. Cicle de vida.
3. Estratègies de productes.
4. Nous productes.
5. El product-manager.

Tema 4 LA POLÍTICA DE PREU

1. Importància i Objectius.
2. Estratègies de preus:
 - 2.1. Diferencials.
 - 2.2. Competitives.
 - 2.3. Per línies de producte.

Tema 5 LA POLÍTICA DE DISTRIBUCIÓ

1. La distribució física i la comercial.
2. Els canals de distribució.
3. Estratègies Push.
4. Estratègies Pull.

Tema 6 LA POLÍTICA DE PROMOCIÓ

1. Concepte i objectius.
2. Destinataris de la campanya.
3. Instruments promocionals.

Tema 7 LA POLÍTICA DE VENDES

1. Organització de la xarxa de vendes.
2. Estímul i remuneracions.
3. La dimensió de la xarxa de vendes.
4. Tècniques de venda.
5. Les objeccions.
6. Les previsions de vendes.

Tema 8 LA POLÍTICA DE *MERCHANDISING*

1. Concepte i Objectius.
2. Etapes.
3. Elements d'una política de *merchandising*.
4. Criteris de rendibilitat.
5. La introducció del codi de barres.

Tema 9 LA POLÍTICA DE PUBLICITAT

1. El procés de comunicació.
2. Fases d'una campanya.
3. La planificació de mitjans.
4. L'eficàcia d'una campanya.

Tema 10 ESTRATÈGIES COMPETITIVES DE MÀRQUETING

1. Estratègia de líder.
2. Estratègia de reptador.
3. Estratègia de seguidor.
4. Estratègia d'especialista.
5. Marketing de combat.

Tema 11 EL MÀRQUETING INTERNACIONAL

1. Concepte.
2. Formes d'implantació.
3. Estratègies.
4. Organització.

Tema 12 MÀRQUETING DE SERVEIS

1. Característiques dels serveis.
2. La gestió de la qualitat dels serveis.
3. Estratègies de pre-venta.
4. Estratègies de post-venta

Tema 13 MÀRQUETING INDUSTRIAL

1. Concepte i característiques.
2. Tècniques d'investigació aplicables al sector industrial.
3. El Màrqueting-Mix dels productes industrials.

Tema 14 MÀRQUETING SOCIAL

1. Entitats sense ànim de lucre.
2. Classes.
3. Organització.
4. Pla de Màrqueting.

Bibliografia

- KOTLER, PHILIP: *La Dirección de Marketing*. Prentice Hall. 7a edició. 1992.
- SANTESMASES, MIGUEL: *Conceptos y Estrategias*. Pirámide. 2a edició. 1992.
- ORTEGA MARTÍNEZ, ENRIQUE: *La Dirección de Marketing*. ESIC. 1987.

20259 - COMPTABILITAT DE GESTIÓ

Programa

Tema 1 LES PREVISIONS I EL CàLCUL DELS COSTOS UNITARIS

1. Previsió de nivells d'activitat.
 - activitat prevista
 - activitat normal-òptima
2. Previsió de costos de funcionament.
 - pressupost fix
 - utilització i aplicacions

Tema 2 EL PRESSUPOST FLEXIBLE

1. Elaboració dels pressupostos flexibles.
2. El pressupost, avantatges i limitacions.

Tema 3 SISTEMES DE COSTOS ESTÀNDARD

1. Concepte de cost estàndard.
2. Objectius del cost estàndard.
 - eficàcia de la gestió
 - fixació dels preus
 - simplificació i procés administratiu
3. Avantatges i limitacions.

4. Càlcul del cost unitari estàndard del producte.
 - cost estàndard dels materials
 - cost estàndard de la mà d'obra
 - cost estàndard de fabricació

Tema 4 DETERMINACIÓ I CONTROL DE COSTOS EN EMPRESAS PÚBLICAS

1. La comptabilitat pública com comptabilitat pressupostària.
2. Informació aportada per la comptabilitat analítica.
3. Desenvolupament del esquema general.
4. Conciliació entre la comptabilitat pressupostària i la comptabilitat analítica.

Tema 5 COSTOS RELEVANTES PARA LA TOMA DE DECISIONES

1. Etapes en el procés de presa de decisions.
2. El concepte de cost rellevant.
3. Alternatives que es plantegen en la presa de decisions.
 - acceptar o rebutjar comandes especials
 - fabricar o comprar
 - eliminar un producte o segments no rendibles
 - optimització de les instal·lacions amb restriccions
 - producció conjunta, processar després del punt de separació
 - substitució de l'immobilitzat

Tema 6 EL RESULTADO EN UN SISTEMA DE COSTOS ESTÁNDAR

1. Resultat previst- resultat real.
2. Desviacions bàsiques.
3. Desviacions en costos variables.
 - costos directes
 - costos indirectes
4. Desviacions en costos fixos.
 - absorció
 - pressupost
5. Desviacions en el mètode de Direct Cost.
6. Desviacions en el full cost industrial.
7. Esquema comptable.

Tema 7 ANÁLISIS DE LAS DESVIACIONES BÁSICAS

1. Anàlisi de les desviacions en costos de secció de compres.
2. Anàlisi de les desviacions en costos de secció de producció.
3. Anàlisi de les desviacions en seccions auxiliars.
4. Desviacions en produccions no homogènies.
5. Les desviacions en ordres de treball o processos de fabricació.

Tema 8 DESCENTRALITZACIÓ I PREUS DE TRANSFERÈNCIA

1. Importància de la descentralització empresarial.
2. Sistemes de organització en empreses descentralitzades.
3. Àrees de responsabilitat.
 - comptabilitat per àrees de responsabilitat
 - centres de costos, centres de beneficis i centres d'inversió
4. Els preus de transferència.
 - classes de preus de transferència

Tema 9 NOVES TÈCNIQUES DE GESTIÓ DE COSTOS I AVALUACIÓ D'ACTUACIONS

1. Sistemes de costos per operacions.
2. M.R.P. I i M.R.P. II.
3. J.I.T. (Just In Time).

22602 - INFORMÀTICA DE GESTIÓ II

Objectius

L'objectiu general de l'assignatura és aprofundir en els coneixements de la informàtica entrant de ple en el treball amb Windows.

Programa

Tema 1 Microsoft Windows

Introducció.- Elements principals.- Administrador de programes.- Administrador d'arxius.- Accessoris.

Tema 2 Microsoft Excel

Concepte de llibre i full.- Fórmules simples i assistent per a fórmules.- Format de cel·les i taules.- Gràfics.- Ordenació i gestió de les dades.- Informació i consolidació de fulls.

Tema 3 Microsoft Word

Relació amb WordPerfect.- Establiment de vincles amb fulls de càlcul.- Formularis.- Fusions.

Tema 4 Microsoft Access

Concepte de relació i taula.- Formularis.- Informes.

Tema 5 Contaplus

L'objectiu d'aquest últim tema es donar una visió general d'una aplicació de comptabilitat, per tal d'establir una comparació amb la resta d'aplicacions que s'han estudiat durant el curs.

Pràctiques: El curs intenta ser molt pràctic, i per aquest motiu es planteja una pràctica que s'entrega de forma voluntària, encara que bona part del curs es basa en aquesta pràctica. Aquesta pràctica intenta recollir una situació que pot donar-se en el món real dins d'una empresa dissenyant un circuit generador d'informació.

Bibliografia

- CAMPBELL, MARY: *Introducción al Windows*, Ed. McGraw-Hill.
- CATAPULT: *Microsoft Excel 5 para Windows Paso a Paso*, Ed. McGraw-Hill.
- CATAPULT: *Microsoft Word 6 para Windows Paso a Paso*, Ed. McGraw-Hill.
- CATAPULT: *Microsoft Access 2 para Windows Paso a Paso*, Ed. McGraw-Hill.

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura consta de dues parts, l'examen i la pràctica. L'examen aportarà un 65 % de la nota final i la pràctica el 35 % restant.

ASSIGNATURES OPTATIVES D'ESPECIALITAT

GESTIÓ COMERCIAL I INTERNACIONAL

20234 - MACROECONOMIA APLICADA - POLÍTICA ECONÒMICA I ANÀLISI DE CONJUNTURA

Objectius

Completar la formació aconseguida a l'assignatura Macroeconomia i introduir alguns temes aplicats.

Programa

1. Inflació i atur.
2. Economia oberta: tipus de canvi fixos i flexibles.
3. Teoria de cicles: la hipòtesi del multiplicador-accelerator.
4. Macromagnituds i comptabilitat nacional.
5. Anàlisi tècnica de mercats financers.
6. Política monetària i el cicle dels tipus d'interès.

Bibliografia

- DORNBUSCH, R.; FISCHER, S.: *Macroeconomía*. McGraw-Hill. 6a edició, 1994.
- MUÑOZ, C.: *Introducción a la Economía Aplicada*. Espasa-Calpe. 11a edició.

Avaluació

Examen.

20278 - GESTIÓ DE L'EMPRESA EN ELS MERCATS FINANCERS

Objectius

Es tracta que l'alumne entengui i aprengui les tècniques que s'hi utilitzen en els mercats financers, de manera que al finalitzar el quadrimestre pugui operar, encara que simuladament, en els mercats de capitals i monetaris.

Programa

Tema 1 Els mercats financers: organització i funcionament

1. Estructura del sistema financer espanyol.- 2. Mercats financers: definició i classes.- 3. Mercats primari i secundari.- 4. Els títols valors: definició, classes i descripció.- 5. Cotització, negociació i liquidació.- 6. Organització i funcionament de les borses de valors a Espanya.- 7. La Comisión Nacional del Mercado de Valores.- 8. Les societats i les agències de valors.- 9. El mercat continu.-

Tema 2 L'operativa en els mercats financers

1. Ordres de compra i de venda.- 2. Classes d'ordres.- 3. Límit temporal.- 4. Comptes amb agències i societats de valors.- 5. Dipòsits i marges.- 6. Operacions al comptat i a termini.- 7. Cobertura, arbitratge i especulació.- 8. Operacions amb crèdit i al descobert.- 9. Eficiència del mercat.- 10. Formació de preus: demanda i oferta de títols.- 11. Liquidació de les operacions: la cambra de compensació.

Tema 3 Les accions

1. Cotitzacions.- 2. Volum de transaccions: capitalització.- 3. Negociació: informació privilegiada.- 4. Índex de borsa.- 5. Classes d'índexs.- 6. Fórmules per calcular els índexs.- 7. Índex de borsa més importants.- 8. Estudi particular del IBEX-35.

Tema 4 Anàlisi Financera de les accions

1. Descripció de l'anàlisi financera.- 2. Justificació: organitzacions professionals.- 3. Avaluació de les inversions financeres.- 4. Anàlisi fonamental.- 5. Anàlisi tècnica: gràfics de borsa.- 6. Recomanacions dels analistes financers.- 7. Fons d'informació financera.

Tema 5 Models de valoració d'accions

1. Models de capitalització dels guanys.- 2. Models de creixement zero.- 3. Models amb creixement constant.- 4. Models de creixement múltiples.- 5. Models basats amb els ratios.- 6. La relació entre el preu i els guanys: el PER.- 7. Models de creixement dels guanys.- 8. Predicció dels guanys futurs.

Tema 6 Dividends i Guanys

1. Determinants dels dividends.- 2. La informació continguda en els dividends.- 3. Guanys comptables i guanys econòmics.- 4. Creixement relatiu dels guanys de l'empresa.- 5. Anunci de guanys i canvis en les cotitzacions.- 6. Models de capitalització de dividends.

Tema 7 Gestió d'inversions i carteres

1. Les organitzacions tradicionals de gestió d'inversions mobiliàries.- 2. La política de col·locació i diversificació.- 3. Anàlisi de valors i construcció de carteres.- 4. Relació entre el client i el gestor de carteres.- 5. Mesures de la rendibilitat i del risc de la cartera.- 6. Criteris de selecció.- 7. Elecció del fons més adient per l'estalviador-inversor.

Tema 8 Títols de renda fixa

1. Instruments del mercat monetari.- 2. Deute de l'Estat.- 3. Bons i deute de les comunitats, dels ajuntaments i d'altres.- 4. Emprèstits de companyies privades.- 5. Emissions garantides: cèdules hipotecàries.- 6. Bons estrangers.- 7. Eurobons.- 8. Accions preferents.

Tema 9 Valoració de bons

1. Rendibilitat fins a l'amortització: TIR.- 2. Tipus al comptat i a termini.- 3. Estructura temporal dels tipus d'interès.- 4. Corbes de rendibilitat.- 5. Duració, sensibilitat, convexitat i volatilitat dels bons.- 6. Bons cupó zero i títols assimilats.

Tema 10 Mercats de Futurs financers

1.- Els mercats: organització i funcionament.- 2. Meff Renda fixa i renda variable.- 3. Membres del mercat.- 4. La cambra de compensació.- 5. Tipus d'ordres.- 6. Negociació en el mercat.- 7. Formació dels preus.- 8. Butlletins de cotitzacions.

Tema 11 Futurs de tipus d'interès

1.- Contractes de futurs sobre tipus d'interès a curt termini.- 2. Contractes de futurs sobre tipus d'interès a llarg termini.- 3. Tipus de contractes.- 4. Venciments.- 5. Determinació del preu del contracte.- 6. Classes de contractes en el Meff.- 7. Formes de liquidació.

Tema 12 Futurs sobre índexs borsaris

1.- Definició de l'índex.- 2. Característiques del contracte de futurs sobre índex.- 3. Venciments.- 4. Determinació del preu del contracte.- 5. Descripció del contracte del Meff.- 6. Formes de liquidació.

Tema 13 Valoració dels Futurs Financers

1. Relació entre els mercats de comptat i el de futurs.- 2. Relació entre els preus de comptat i de futur.- 3. Correlació entre mercats.- 4. Preus de futurs amb lliurament físic.- 5. Preus de futurs amb liquidació en efectiu.- 6. Factors fora del mercat que influeixen en els preus.

Tema 14 Estratègies de cobertura

1. La base.- 2. La cobertura i la base.- 3. Determinació de la cobertura.- 4. Ratio de cobertura.- 5. El mètode naive.- 6. El model del factor de conversió.- 7. El model del punt base.- 8. El model de duració.- 9. Altres models.

Bibliografia

- ALEXANDER, SHARPE, Batley: *Fundamentals of Investments*, Prentice Hall, 1993.
- AMAT, ORIOL: *La borsa: funcionament i tècniques per a invertir*, De. Gestió 2000, 1990.
- BIERWAG, G.O.: *Análisis de la Duración*, Alianza Editorial, 1991.
- Bolsa de Madrid i IEAI: *Curso de introducción a bolsa*, Bolsa de Madrid, 1987.
- EZQUIAGA, IGNACIO: *El mercado español de deuda del estado*, Ediciones. Ariel, 1991.
- MARTÍN, J.L. i RUIZ, R.J.: *El inversor y los mercados financieros*, Ediciones Ariel, 1991.
- ONTIVEROS, E. i VALERO, F.J.: *Introducción al sistema financiero español*, Editorial Civitas, 1994.
- VILLAZÓN, C. i SANOU, L.: *Matemática Financiera*, Ed. Foro Científico, 1993.

Avaluació

L'examen constarà de dues parts: una de pràctica i una altra de teòrica.

Durant el desenvolupament del programa es proposaran alguns treballs de tipus pràctic que serviran per qualificar aquesta part i aprovar-la en el cas que els esmentats treballs hagin estat ben fets i lliurats en la data fixada. L'examen (en el sentit tradicional), consistirà a respondre un qüestionari només de tipus teòric; s'entén doncs que el treball pràctic és previ i obligatori per a tothom que vulgui aprovar aquesta assignatura.

20279 - TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ SOCIAL - ANÀLISI DE MERCATS

Programa

Primera part: Tècniques de mostreig

Tema 1 INTRODUCCIÓ

Tema 2 MÈTODES ALEATORIS

1. Revisió de tècniques de mostreig aleatori simple.
2. L'estratificació.
3. Estimació per quocients.
4. Mostreig per conglomerats.
5. Mostreig a diferents nivells i en diferents fases.

Tema 3 MÈTODES NO ALEATORIS

Tema 4 ELS ERRORS DE MESURA

Tema 5 LA NO RESPOSTA

Tema 6 EL MOSTREIG SEQÜENCIAL

Segona part: Tècniques d'anàlisi multivariant

Tema 7 INTRODUCCIÓ

Tema 8 MÈTODES DESCRIPTIUS I (MÈTODES FACTORIALS)

1. L'anàlisi en components principals.
2. L'anàlisi de correspondències.
3. L'anàlisi de correspondències múltiples.

Tema 9 MÈTODES DESCRIPTIUS II

1. Escales multidimensionals.
2. La classificació.

Tema 10 MÈTODES EXPLICATIUS

1. L'anàlisi discriminant.
2. La segmentació.
3. L'anàlisi de mesures conjuntes.

Bibliografia

- ABASCAL, E.; GRANDE, I.: *Métodos Multivariantes para la Investigación Comercial*. Ed. Ariel Económica, 1989.
- AZORÍN, F.; SÁNCHEZ-CRESPO, J. L.: *Métodos y Aplicaciones del Muestreo*. Ed. Alianza Universidad Textos, 1986.
- CUADRAS, C. M.: *Métodos de Análisis Multivariante*. Ed. PPU, 1991.
- CRAUSER; HARVATOPOULOS; SARNIN: *Guide Pratique d'Analyse des Données*. L'Edition d'organisation.
- ESCOFIER, B.: *Análisis factoriales simples y múltiples*. Ed. Universitat del País Basc, 1992.
- GOSBRAS, J. M.: *Methodes Statistiques des Sondages*. Ed. Económica, 1987.
- LEBART, L.: *Tratamiento Estadístico de Datos*. Ed. Marcombo, 1985.
- SAPORTA, G.: *Probabilités, Analyse des Données et Statistique*. Ed. Technip, 1990.

20280 - ESTRATÈGIES DE COMUNICACIÓ I IMATGE EMPRESARIAL**Programa****Tema 1 LA COMUNICACIÓ A L'EMPRESA**

1. L'emissor, el missatge i el mitjà.
2. Barreres a la comunicació.
3. La importància de la comunicació.
4. Comunicació i competitivitat.

Tema 2 LA COMUNICACIÓ EXTERNA

1. Característiques.
2. Públics objectiu.
3. Mitjans.
4. Control de l'eficàcia.

Tema 3 LA COMUNICACIÓ INTERNA

1. Característiques.
2. Públics objectiu.
3. Mitjans.
4. Control de l'eficàcia.
5. Comunicació interna versus externa.

Tema 4 LES RELACIONS PÚBLIQUES

1. Concepte.
2. Finalitats.
3. La campanya de Relacions Públiques.
4. Els mitjans.
5. El gabinet de premsa.
6. Avaluació dels resultats.

Tema 5 EL PATROCINI

1. Concepte.
2. Característiques.
3. Evolució a Espanya.
4. Classes d'esponsorització.
5. El dossier d'esponsorització.

Tema 6 LA PUBLICITAT

1. Concepte.
2. Diferències.
3. Classes de publicitat.
4. Fases d'una campanya.
5. Pressupost.
6. Eficàcia.

Tema 7 ELS FONAMENTS DE LA COMUNICACIÓ PUBLICITÀRIA

1. Anàlisi d'actituds, motivacions i frens.
2. Mecanismes de l'acció publicitària.
3. La teoria de la U.S.P.
4. La teoria dels colors.

Tema 8 ELS MITJANS PUBLICITARIS

1. Premsa.
2. Revistes.
3. Premsa Tècnica.
4. Ràdio.
5. Televisió.
6. Publicitat exterior.
7. Màrqueting directe.

Tema 9 LA CONSTRUCCIÓ DE L'ANUNCI

1. Premsa.
2. Ràdio.
3. Televisió

Tema 10 LA INVESTIGACIÓ D'AUDIÈNCIES

1. El record del dia d'ahir.
2. Pre-test i post-test publicitari.
3. Sharing i Rating.
4. GRP. HUT. OTS.
5. L'E.G.M.

Tema 11 MÀRQUETING DIRECTE

1. Concepte.
2. Característiques.
3. Bases de dades.
4. Mesura de l'eficàcia.

Tema 12 EL VÍDEO EMPRESARIAL

1. El missatge àudio-visual.
2. Principals avantatges.
3. Aplicacions.

Tema 13 LA IMATGE CORPORATIVA

1. Els elements determinants de la imatge.
2. El pla d'imatge corporativa.
3. Metodologia.
4. Casos pràctics.

Bibliografia

- MOLINE, MARÇAL: *La comunicación activa*. Deusto. 2a edició.
- DRAYTON, BIRD: *Marketing directo*. Díaz de Santos. 1991.
- LEDUC, R.: *Principios y prácticas de la publicidad*. Deusto.
- JOANNIS, H.: *El proceso de creación publicitaria*. Deusto.
- HARRISON, T.: *Manual de técnicas de publicidad*. Deusto.

20281 - FISCALITAT INTERNACIONAL

Objectius

Conèixer de les normes i dels principis que disciplinen, regeixen i ordenen les relacions, els fenòmens i els conflictes sorgits en l'àmbit tributari entre les hisendes públiques dels distints subjectes de la comunitat internacional i les persones físiques i jurídiques.

En particular, es pretén conèixer la problemàtica de la doble imposició internacional, l'evasió fiscal i els paradisos fiscals, la fiscalitat dels no residents, concepte i principis del dret comunitari tributari, recursos de la Unió Europea i l'harmonització fiscal.

Programa

Tema 1 INTRODUCCIÓ. PRINCIPIS BÀSICS DE LA FISCALITAT INTERNACIONAL. DOBLE IMPOSICIÓ INTERNACIONAL

1. Sobirania fiscal de l'Estat. Concepte. Territori fiscal. Punts de connexió. Limitació de l'àmbit d'aplicació de les lleis tributàries.
2. Els principis bàsics de la fiscalitat internacional. Doble imposició internacional. Concepte. Classes. Doble imposició jurídica internacional. Mesures per evitar-la. Doble imposició econòmica internacional.
3. Principi de no discriminació.

4. Principi de cortesia internacional.
5. Principi d'assistència tècnica administrativa.

Tema 2 PARADISOS FISCALS

1. Definició.
2. Caràcters.
3. Classes.
4. Utilització dels paradisos fiscals.
5. Mesures internacionals i internes contra els paradisos fiscals.

Tema 3 FISCALITAT DE NO RESIDENTS

1. Concepte de no resident.
2. Tributació de no residents en l'IRPF.
3. Tributació de no residents en l'IS.
4. Tributació de no residents en altres tributs.
5. Deures formals dels no residents.

Tema 4 DRET COMUNITARI TRIBUTARI

1. Introducció.
2. Fonts del dret comunitari tributari.
 - 2.1. Dret originari. Anàlisi de les disposicions fiscals contingudes en el Tractat de la Comunitat Europea. La supressió dels drets de duana i exaccions d'efecte equivalent. La regla de no discriminació i les seves manifestacions. Els monopolis fiscals. Altres normes del Tractat.
 - 2.2. Dret derivat.
3. Aplicació del dret comunitari tributari. Incidència del dret comunitari en el sistema tributari dels Estats membres.
 - 3.1. Principis d'efecte directe i de primacia de les normes tributàries comunitàries sobre els ordenaments tributaris interns.
 - 3.2. Eficàcia en el temps i en l'espai de les normes comunitàries.
 - 3.3. Aplicació pels òrgans comunitaris i pels Estats membres. Control de l'aplicació.

Tema 5 ELS RECURSOS DE LA COMUNITAT EUROPEA

1. Els drets de duana a la importació i exportació. El Codi Duaner Comunitari.
2. Els gravàmens agrícoles.
3. La participació en l'IVA dels Estats membres.
4. L'anomenat «quart recurs».
5. Gestió dels recursos propis
6. Altres ingressos comunitaris. Impost sobre els sous i salaris dels funcionaris. Operacions d'emprèstit. Multes i altres ingressos.

Tema 6 HARMONITZACIÓ FISCAL EUROPEA

1. Orígens i evolució.
2. Concepte. Delimitació del seu significat respecte de figures afins. Fonament jurídic i econòmic.
3. Límits a l'harmonització fiscal.
 - 3.1. Límits extrínsecs: l'actuació dels Estats membres.
 - 3.2. Límits intrínsecs: l'actuació comunitària.
2. Harmonització fiscal de la imposició directa.
 - 2.1. Balanç de les tasques i dels treballs realitzats.
 - 2.2. Directrius proposades i adoptades al voltant dels impostos directes.
 - 2.3. Perspectives de futur al voltant de l'harmonització fiscal de la imposició directa.
3. Harmonització fiscal de la imposició indirecta.
 - 3.1. Imposició sobre el volum de vendes. El sistema comú d'IVA a la CEE.
 - 3.2. Anàlisi de les directrius en vigor reguladores de l'IVA comunitari, especialment la sisena directriu. Balanç. Perspectives de futur.
 - 3.3. Impostos especials. Balanç i situació actual.
4. L'harmonització en altres sectors de la fiscalitat.
5. La supressió de les fronteres fiscals i el Mercat Únic Europeu.

Disposicions normatives. Fiscalitat internacional.

- Convenis de doble imposició subscrits per Espanya i disposicions reglamentàries. Ministeri d'Economia i Hisenda. Madrid. 1992.
- Llei i Reglament de l'IRPF, de l'IS i de l'IVA.
- Tractat de la Unió Europea i tractats constitutius de les comunitats europees. Gaseta Jurídica de la CEE. L-1. Madrid. 1993.
- Codi Duaner Comunitari. Reglament (CEE) núm. 2913/1992 del Consell, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Codi Duaner Comunitari.

Bibliografia

- CARRASCO REIJA, J. *Planificació fiscal internacional*. Centro de Estudios Financieros. Última ed.
- DE MIGUEL PÉREZ, L. *Objetivo: sin fronteras fiscales. Los paraísos fiscales y la inversión extranjera*. Lex Nova. Última ed.
- FALCÓN TELLA, R. *Introducción al derecho financiero y tributario de las comunidades europeas*. Civitas. Última ed.
- GONZÁLEZ PINO, L. *IVA 93. El impuesto sobre el valor añadido en el Mercado Único Europeo*. Edieuro. Última ed.
- GONZÁLEZ POVEDA, V. *Tributación de no residentes*. 2a ed. Madrid: La Ley, 1993.
- MATA SIERRA, M. T. *La armonización fiscal en la Comunidad Económica Europea*. Lex Nova. Última ed.
- PELECHA ZOZAYA. *Código Aduanero Comunitario*. Marcial Pons, 1995.
- VEGA MOCOROA, I. *La armonización del IVA y el logro del Mercado Interior*. Lex Nova. Última ed.
- CAYÓN GALIARDO et al. *La armonización fiscal en la Comunidad Económica Europea y el sistema tributario*. Instituto de Estudios Fiscales. Última ed.

Avaluació

Es farà un examen final a l'acabament del quadrimestre.

GESTIÓ I CONTROL INTERN

20282 - ECONOMIA DE L'EMPRESA FINANCERA

Objectius

Les empreses que desenvolupen la seva activitat exclusivament en l'àmbit financer (i per extensió en el camp del sector assegurador), tenen unes característiques que no es troben a l'estructura d'una empresa industrial o comercial. Els alumnes que han cursat la resta d'assignatures troncales o obligatòries han après el que d'una manera genèrica denominem economia de l'empresa, i que com a tal està enfocada bàsicament a l'estudi de les empreses industrials i/o comercials.

El que cerquem amb l'estudi de l'economia de l'empresa financera és que tant per la banda de l'usuari dels serveis financers o d'assegurança, com per les característiques intern del negoci bancari o assegurador, els alumnes que la triïn siguin coneixedors de l'entrellat de les operacions financeres i d'assegurances.

Programa

- Tema 1 ESTRUCTURA I REGULACIÓ DEL SISTEMA FINANCER ESPANYOL**
1. Funcions del sistema financer.- 2. Actius i passius de l'economia espanyola.- 3. El finançament de l'economia.- 4. Estructura institucional del sistema financer.- 5. Normativa financera vigent.- 6. Mercats financers.- 7.- Mercat de divises.
- Tema 2 EL SISTEMA DE CRÈDIT**
1. Funcions del sistema de crèdit.- 2. Bancs.- 3. Caixes d'estalvi.- 4- Cooperatives de crèdit.- 5. El banc d'Espanya.- 6- El crèdit oficial.- 7. L'euromercat.- 8. Els sistemes monetari i financer europeu.
- Tema 3 CARACTERÍSTIQUES DELS SISTEMES FINANCERS MODERNS**
1. La intermediació bancària.- 2. Serveis que presta la banca.- 3. La desintermediació.- 4. El procés d'innovació financera.- 5. Internacionalització de l'economia financera.- 6. Globalització dels mercats.
- Tema 4 L'EMPRESA BANCÀRIA**
1. Estructura del balanç bancari.- 2. Finançament bancari.- 3. Coeficients.- 4.- Normativa legal vigent.- 5. Eficiència bancària.- 6. Costos i productivitat bancàries.- 7. Cost d'intermediació bancària.- 8. Economies d'escala.- 9. Especialització bancària.
- Tema 5 OPERACIONS DE PASSIU (DIPÒSITS)**
1. Comptes de dipòsit a la vista i a termini.- 2. Comptes corrents i d'estalvi.- 3. Tipus d'interès oferts pels bancs.- 4. Mètodes per remunerar els passius bancaris.- 5. Innovació en el mercat de dipòsits: CD a tipus fix i variable, dipòsits en moneda estrangera, i d'altres.
- Tema 6 OPERACIONS DE PASSIU (NO DIPÒSITS)**
1. Operacions del mercat interbancari.- 2. Préstecs del banc central.- 3. Emissions de pagarés.- 4. Repo's.- 4. Emissions de deute a llarg termini.- 5. Altres operacions d'endeutament.
- Tema 7 OPERACIONS D'ACTIU (CRÈDITS)**
1. Préstecs i crèdits bancaris.- 2. Crèdits amb garantia personal.- 3. Crèdits amb garantia real.- 4.- Crèdits hipotecaris.- 5. Crèdits a empreses.- 6. Crèdits especials.- 7. El descompte comercial bancari.- 8. Comptes corrents de crèdit.- 9. Crèdits al consum.- 10. Avaluació del risc: de crèdit, de tipus d'interès, de fallida i de pre-pagaments.
- Tema 8 OPERACIONS D'ACTIU (INVERSIONS)**
1. Inversions en valors mobiliaris.- 2. Inversions en el mercat monetari.- 3- Inversions en deute del tresor.- 4. Inversions en emissions de deute no estatal.- 5. Inversions en deute de companyies privades.- 6. Inversions en accions i altres títols de renda variable.- 7. Avaluació del risc: de crèdit, de tipus d'interès, de fallida i de cancel·lació anticipada.- 8. Inversions en béns immobles i d'altres.

Tema 9 OPERACIONS D'ESTRANGER

1. Els mercats de divises.- 2. Formes de cotitzar una divisa.- 3. Factors que influeixen en el tipus de canvi.- 4. Operacions al comptat i a termini.- 5. Els mercats de derivats organitzats: futurs i opcions.- 5.- Operacions en divises.- 6. El crèdit documentari.- 7- Finançament d'operacions d'estranger.- 8. Moviments internacionals de capitals.

Tema 10 INNOVACIÓ BANCÀRIA

1. Operacions fora de balanç.- 2. La titulització bancària.- 3. Exemples de titulització.- 4. Operacions de cessió de crèdits.- 5. Els acords sobre tipus d'interès de futur (FRA).- 6. Els swaps de tipus d'interès.- 7. Els swaps de divises.- 8. La banca electrònica.

Tema 11 ENTITATS D'ASSEGURANCES

1. Concepte de contracte d'assegurança.- 2. Classificació de les assegurances: branques i modalitats d'assegurances.- 3. Assegurances No-Vida.- 4. Assegurances Vida: determinació de les primes i reserves matemàtiques. 5. Aspectes comptables singulars de les assegurances: les provisions tècniques i la seva cobertura.- 6. L'estabilitat d'una entitat d'assegurances: La reassegurança i la coassegurança.

Bibliografia

- BARALLAT, LUIS: *La banca española en el año 2000*, Ediciones de Ciencias Sociales, 1992.
- CASILDA, RAMÓN: *La Banca en España, opciones y tendencias*, Eudema, S.A., 1993.
- FAINÉ, I. I TORNABELL, R.: *Una nueva forma de hacer banca*, Ariel Economía, 1992.
- Instituto superior de técnicas y prácticas bancarias: *Agenda bancaria*, 1994.
- ROSE, PETER: *Commercial Bank Management*, Irwin, 1993.
- SAUNDERS, ANTHONY: *Financial Institutions Management*, Irwin, 1994.
- TOBAR, JOSÉ M.: *Banca para Empresas*, Ediciones Deusto, S.A. 1981.

Avaluació

L'examen constarà de dues parts: una de pràctica i una altra de teòrica.

Durant el desenvolupament del programa es proposaran alguns treballs de tipus pràctic que serviran per qualificar aquesta part i aprovar-la en el cas que els esmentats treballs hagin estat ben fets i lliurats en la data fixada. L'examen (en el sentit tradicional), consistirà a respondre un qüestionari només de tipus teòric; s'entén doncs que el treball pràctic és previ i obligatori per a tothom que vulgui aprovar aquesta assignatura.

20283 TECNOLOGIA I GESTIÓ DE LA PRODUCCIÓ

Objectius

L'objectiu d'aquest curs és proporcionar al futur diplomat una visió general sobre el principal conglomerat d'activitats generadores de valor afegit: la producció, ja sigui de béns o (la prestació) de serveis.

Entenen l'empresa com un sistema que integra diferents àrees funcionals i que es regeix per una estructura jerarquitzada de decisions, es començarà per exposar els principals aspectes estratègics relatius a la gestió de la producció i els vincles amb altres àrees, per a continuar amb els mètodes de planificació més emprats per facilitar l'acompliment dels objectius.

Resulta evident que, com a qualsevol altra activitat, la tecnologia és un mitjà que pot facilitar la consecució d'objectius; però en l'àrea de producció és, a més, una variable estratègica. En aquest sentit és ineludible fer referència a la seva potencialitat i gestió, a més de comentar l'estat actual d'eines a l'abast per dur a terme les diferents activitats que s'aniran exposant.

Programa

Tema 1 INTRODUCCIÓ

L'empresa com a element del sistema econòmic.– Producció i valor afegit .– Objectius de la gestió de la producció.– Entorn actual.

Tema 2 PRODUCTE I PROCÉS

Diferents fases en la concepció d'un producte .– Models estratègics bàsics.– Aspectes específics dels serveis. Tipus de configuracions de processos.– Repercussions de la selecció procés productiu.– Principals condicionants en el disseny del procés.

Tema 3 TECNOLOGIA I AUTOMATITZACIÓ

Tecnologia i potencial tecnològic.– Tipus de tecnologies.– El paper de la informàtica en el disseny de productes.– Tecnologies de grup i automatització flexible.– Automatització de plantes industrials: de la màquina de control numèric a la robotització.

Tema 4 PLANTES DE FABRICACIÓ

Capacitat: definició, factors i planificació a llarg termini.– Aspectes a considerar en la tria de la ubicació dels centres .– La distribució a planta: factors a considerar .– Tipus de distribució d'equipament .– Manipulació de materials.

Tema 5 PLANIFICACIÓ I CONTROL DE LA PRODUCCIÓ: INTRODUCCIÓ

Del pla estratègic a l'operatiu: importància de les previsions de demanda i paper dels estocs.– Estimació de la capacitat disponible.– Mètodes per a establir el pla agregat de producció.– Desagregació: el pla mestre de producció.

Tema 6 PLANIFICACIÓ DE LES NECESSITATS MATERIALS

Coordinació temporal de la producció: estructura del producte.– El sistema MRP: atributs i principi de funcionament.– Mètodes per a determinar la grandària de les sèries.– Manteniment del sistema: planificació i revisió.

Tema 7 PLANIFICACIÓ DE RECURSOS (MRP II)

Del MRP al MRP de bucle tancat.– Principi de funcionament del sistema de planificació de recursos.– La base de dades de la producció.– Pros i contres dels sistemes MRP.

Tema 8 TECNOLOGIA DE PRODUCCIÓ OPTIMITZADA (OPT)

Fonaments.– Les 10 regles del sistema.– Estructura modular de la implementació.– Experiències documentades sobre la seva implantació.

Tema 9 PRODUCCIÓ JUST A TEMPS (JIT)

Introducció.– Objectius i mitjans per assolir-los.– L'equilibrat de la producció.– Execució i control: el sistema Kanban: fitxes i fluxos; circulació dels materials i l'ús de les fitxes.– Reducció dels temps de preparació: sistema SMED.– El just a temps en les empreses de serveis.– Pros i contres en la implementació d'un sistema just a temps.

Tema 10 LA FÀBRICA INTEGRADA (CIM)

Evolució dels centres productius.– Naturalesa de la CIM.– El paper de la gestió de la producció en una CIM.– Dificultats per a la posada en marxa.– Implementació una CIM: diferents tipus d'integració i aspectes a considerar.

Tema 11 GESTIÓ DE LA TECNOLOGIA

Efectes de les noves tecnologies sobre productes i processos.– Factors que influeixen en la innovació.– Les noves tecnologies i l'estratègia d'empresa.– Cartera tecnològica i valoració d'inversions en noves tecnologies.

Bibliografia

- BAÑEGIL, T. M.: *El sistema Just in Time y la flexibilidad de la producción*, Pirámide, Madrid, 1993.
- BOWEN, D. E., CHASE, R. B., CUMMINGS, T. G. and associates: *Service Management Effectiveness*, Jossey Bass Pub, 1990.
- CHASE, R. B., AQUILANO, N. J.: *Dirección y administración de la producción y de las operaciones*, Addison-Wesley Iberoamericana, 1994.
- CORIAT, B.: *El taller y el robot*, Siglo XXI, Madrid, 1993.
- DOMÍNGUEZ MACHUCA, J. A. et al.: *Dirección de operaciones. Aspectos tácticos en la producción y los servicios*. McGraw-Hill, Madrid, 1994.
- DOMÍNGUEZ MACHUCA, J. A. et al.: *Dirección de operaciones. Aspectos estratégicos en la producción y los servicios*. McGraw-Hill, Madrid, 1995.
- FERNÁNDEZ, E.: *Dirección de la producción I. Fundamentos estratégicos*, Civitas, Madrid, 1993.

- FERNÁNDEZ, E., VÁZQUEZ, C. J.: *Dirección de la producción II. Métodos operativos*, Civitas, Madrid, 1994.
- FERRÉ, R.: *La fábrica flexible*, Marcombo, Barcelona, 1988.
- GREENHALGH, G. R.: *Manufacturing Strategy. Formulation & Implementation*, Addison-Wesley, 1990.
- HEIZER, J., RENDER, B.: *Production and Operations Management*, Prentice-Hall, 1993.
- HEYL, J. E., BUSHNELL, J. L., STONE, L. A.: *Cases in Operations Management*, Addison-Wesley, 1994.
- HÖRNELL, E.: *La competitividad a través de la productividad*, Folio, Barcelona, 1994.
- HUGE, E. C., ANDERSON, A. D.: *El paradigma de la excelencia en la fabricación*, TGP, Madrid, 1989.
- JESSOP, D., MORRISON, A.: *Storage and Control of Stocks*, Pitman Publishing, Londres, 1991.
- LARRAÑETA, J. C., ONIEVA, L.: *Métodos modernos de gestión de la producción*, Alianza Editorial, Madrid, 1988.
- McHose, A.: *Manufactura: calidad y productividad*, Addison-Wesley Iberoamericana, 1994.
- MUHLEMAN, A., OAKLAND, J., LOCKYER, K.: *Production and operations management*, Pitman Publishing, Londres, 1992.
- MURDICK, R. G., RENDER, B. RUSSELL, R. S.: *Service Operations Management*, Allyn and Bacon, 1990.
- OHNO, T.: *El sistema de producción de Toyota*, Gestión 2000, Barcelona, 1991.
- O'GRADY, P. J.: *Just in Time. Una estrategia fundamental para los jefes de producción*, McGraw-Hill, Madrid, 1993.
- SHINGO, S.: *Una revolución en producción: el sistema SMED*, TGP, Madrid, 1990.
- TERSINE, R. J.: *Production/operations management: concepts, structure and analysis*, North-Holland, 1985.
- VOLLMAN, T. E., BERRY, W. L., WHYBARK, D. C.: *Manufacturing Planning and Control Systems*, Irwin, 1989.

20284 - ANÀLISI I AUDITORIA D'ESTATS FINANCERS

Programa

1. Introducció.
 - 1.1 Generalitats sobre l'anàlisi dels estats financers: concepte, finalitat i aplicacions.
 - 1.2 Estudi dels mètodes d'anàlisi.
 - 1.3 Els estats financers.
 - 1.4 El balanç: significat.
 - 1.5 Classificació del balanç. Masses patrimonials.
 - 1.6 Criteris de classificació del balanç.
 - 1.7 El compte de resultats.

2. Anàlisi patrimonial.
 - 2.1 Actiu fix.
 - 2.2 Actiu circulant.
 - 2.3 Recursos propis.
 - 2.4 Recursos aliens.
 - 2.5 Equilibri patrimonial.
 - 2.6 Equilibri entre recursos i inversions.
3. Anàlisi financera.
 - 3.1 Equilibri financer.
 - 3.2 Fluxos financers.
 - 3.4 Determinació del capital circulant.
 - 3.5 Tresoreria.
4. Anàlisi econòmica.
 - 4.1 Anàlisi de la gestió industrial.
 - 4.2 Anàlisi de la gestió comercial.
 - 4.3 Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa.
 - 4.4 Ratios econòmics més significatius.
5. Els estats financers.
 - 5.1 Informació periòdica: comptes anuals.
 - 5.2 Principis de comptabilitat generalment acceptats.
 - 5.3 L'auditoria en el Projecte de Reforma de la Llei de Societats.
6. Regulació legal de l'auditoria.
 - 6.1 Antecedents històrics.
 - 6.2 Llei d'Auditoria (Llei 19/1988 de 12 de juliol de 1988).
7. L'auditoria comptable.
 - 7.1 Concepte i objectius.
 - 7.2 Tipus d'auditoria.
 - 7.3 Normes d'auditoria generalment acceptades.
 - 7.4 Planificació del treball d'auditoria.
 - 7.5 Els papers de treball.
8. El control intern.
 - 8.1 Definició de control intern.
 - 8.2 Elements de control intern.
 - 8.3 Objectius del control intern.
 - 8.4 Estudi i avaluació del sistema de control intern.
9. Auditoria d'immobilització i finançament bàsic.
 - 9.1 Principis comptables i criteris de valoració.
 - 9.2 Objectius d'auditoria.
 - 9.3 Control intern.
 - 9.4 Procediments d'auditoria.
 - 9.5 Cas pràctic

10. Auditoria d'existències.
 - 10.1 Principis comptables i criteris de valoració.
 - 10.2 Objectius d'auditoria.
 - 10.3 Control intern.
 - 10.4 Procediments d'auditoria.
 - 10.5 Cas pràctic.
11. Auditoria de deutors i creditors per operacions de tràfic.
 - 11.1 Principis comptables i criteris de valoració.
 - 11.2 Objectius d'auditoria.
 - 11.3 Control intern.
 - 11.4 Procediments d'auditoria.
 - 11.5 Cas pràctic.
12. Auditoria d'Hisenda Pública.
 - 12.1 Principis comptables i criteris de valoració.
 - 12.2 Objectius d'auditoria.
 - 12.3 Control intern.
 - 12.4 Procediments d'auditoria.
 - 12.5 Cas pràctic.
13. Auditoria de comptes financers.
 - 13.1 Principis comptables i criteris de valoració.
 - 13.2 Objectius d'auditoria.
 - 13.3 Control intern.
 - 13.4 Procediments d'auditoria.
 - 13.5 Cas pràctic.
14. Auditoria del compte de resultats.
 - 14.1 Comptes afectats.
 - 14.2 Objectius d'auditoria.
 - 14.3 Control intern.
 - 14.4 Procediment d'auditoria.
 - 14.5 Cas pràctic.
15. Informe d'auditoria independent.
 - 15.1 Elements bàsics de l'informe d'auditoria.
 - 15.2 Tipus d'informes.
 - 15.3 Fets posteriors.
 - 15.4 Informes especials.

20288 - CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS**Programa**

Tema 1 INTRODUCCIÓ

Tema 2 SINOPSI DEL CONTINGUT DE LA LEGISLACIÓ

Tema 3 CONCEPTES PRELIMINARS A LA CONSOLIDACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Tema 4 OBLIGACIÓ DE CONSOLIDACIÓ

Tema 5 FASES DEL PROCÉS DE CONSOLIDACIÓ COMPTABLE; ENFOCAMENT PER A LA IMPLANTACIÓ DE LA FUNCIÓ DE CONSOLIDACIÓ

Tema 6 MÈTODES I PROCEDIMENTS DE CONSOLIDACIÓ DE COMPTES ANUALS

1. Integració global.
2. La integració per substitució.

Tema 7 ALTRES NORMES APLICABLES A LA CONSOLIDACIÓ

Tema 8 FORMULACIÓ DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

1. Estructura dels comptes anuals consolidats.
 - Balanç consolidat.
 - Compte de pèrdues i guanys consolidat.
 - Memòria consolidada.

Tema 9 FISCALITAT DELS GRUPS DE SOCIETATS

Bibliografia*Legislació*

- Articles 42 a 49 del Codi de Comerç.
- RD 1815/91 de 20 de desembre, pel qual s'aproven les normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats.
- Setena Directriu de la CEE. Els comptes consolidats.
- Norma Internacional de comptabilitat núm. 27: Estats financers consolidats i comptabilització de les inversions en filials.
- Norma internacional de comptabilitat núm. 28: Comptabilitat de les inversions en empreses associades.

Llibres

- LAMARCA, J. L.; ELOSEGUI, M.: *Consolidación de cuentas*. Ed. Deusto. 1993.
- ÁLVAREZ MELCÓN, S.: *Consolidación de estados financieros*. Ed. McGraw-Hill. 1993.
- MONTESINOS; SERRA; GORGUES: *Manual práctico de consolidación contable*. Ed. Ariel. 1993.

20287 - CREACIÓ D'EMPRESES

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és estudiar el procés de creació d'una empresa, tant des de la seva vessant formal, com des de la perspectiva d'anàlisi i avaluació de la idea empresarial.

Partirem de la figura de l'empresari com a emprenedor de l'activitat econòmica. S'exposaran les diferents formes jurídiques que pot adoptar una empresa, així com els tràmits burocràtics necessaris per a poder constituir-se en cadascuna d'elles.

S'analitzaran cadascun dels apartats que han de constituir un «pla d'empresa» i, finalment, estudiarem la problemàtica actual de l'empresa i la política per al seu foment i ajuda a la creació de noves empreses.

Programa

Primera part

Tema 1 LA FIGURA DE L'EMPREDADOR

1. Definicions inicials: promotor, emprenedor i empresari.
2. Tipologies d'emprenedors.
3. Emprenedors i altres actors.
4. Tasques de l'emprenedor en la nova empresa.
5. Les capacitats i habilitats necessàries del nou emprenedor.
6. Diferents formes de crear una empresa.
 - 6.1 El cas de les franquícies.

Tema 2 L'OPORTUNITAT DE NEGOCI

1. Innovació vs. oportunitat de negoci.
2. Què és una oportunitat de negoci?
3. D'on surten les oportunitats de negoci?
4. Innovació tecnològica i èxit empresarial.

Tema 3 LA DECISIÓ DE CREAR UNA EMPRESA. (LA FASE PRENATAL)

1. Incidències personals i familiars.
2. Avaluació inicial de la idea empresarial:
 - 2.1 Objectivació de la idea.
 - 2.2 Contrastació de la idea empresarial.
3. Elaboració d'un pla d'acció:
 - 3.1 Què és un pla d'acció?
 - 3.2 Finalitats del pla d'acció.

Segona part

Tema 4 ELECCIÓ DE LA FORMA JURÍDICA

1. Emprenedor o grup d'emprenedors.
2. L'empresari individual.
3. Comunitat de béns i societats civils.
4. Societats mercantils.
- 5- Societats mercantils especialitzades
6. Societat cooperatives.
7. Avantatges i inconvenients de cadascuna d'aquestes alternatives jurídiques.

Tema 5 TRÀMITS BUROCRÀTICS PER A LA CONSTITUCIÓ DE LA NOVA EMPRESA

1. Llicències municipals.
2. Registres.
3. Obligacions fiscals.
4. Obligacions laborals.
5. Llibres obligatoris i auxiliars.
6. Altres permisos.

Tema 6 EL PLA D'EMPRESA

1. Què és un pla d'empresa?
2. Objectius d'un pla d'empresa.
3. Anàlisi de l'entorn.
4. Pla de màrqueting.
5. Pla de producció o d'operacions.
6. Pla econòmico-financer.
7. Finançament. Necessitats financeres de la nova empresa.
8. Gestió de l'empresa. Assignació de responsabilitats.
9. El moment indicat per començar l'activitat.
10. Contingències principals i possibles cobertures.
11. Casos pràctics. Anàlisi i avaluació.

Tercera Part

Tema 7 FACTORS D'ÈXIT I FRACÀS DE LES NOVES EMPRESES

1. Definicions d'èxit i fracàs de noves empreses.
2. Criteris genèrics per valorar el possible èxit d'una empresa.
3. La relació entre els promotors i l'organització del treball a l'interior de l'empresa.
4. La problemàtica específica de les PIMES.

Tema 8 POLÍTIQUES DE FOMENT I AJUDA A LA CREACIÓ DE NOVES EMPRESES

1. Objectius de les polítiques de foment i creació d'empreses.
2. Tipus de polítiques de foment i creació d'empreses.
3. Realitat de les polítiques de foment i creació d'empreses.
4. Polítiques locals de foment i creació d'empreses: el cas de Sabadell.

Bibliografia

- BERMEJO, MANUEL; RUBIO, ISABEL; DE LA VEGA, IGNACIO: *La creación de la empresa propia*. McGraw-Hill. Instituto de Empresa. 1994.
 - BUENO, EDUARDO; MORCILLO, PATRICIA: *La dirección eficiente*. Editorial Pirámide. 1993.
 - DRUCKER, PETER F.: *La innovación y el empresario innovador*. Planeta Agostini, S.A.
 - IMPI: *Agenda para la creación de empresas*. Ministerio de Industria, Comercio y Turismo. Colección Estudios. 3a edició.
 - LUDEVID, M.; OLLÉ, M.: *Cómo crear su propia empresa. Factores clave de gestión*. Marcombo. Boixareu Editores.
 - MAQUEDA LAFUENTE, F. J.: *Creación y dirección de empresas*. Ariel Economía. 1994.
 - MAQUEDA LAFUENTE, F. J.: *Como crear y desarrollar una empresa. Planificación y control de actividades*. Ed. Deusto.
 - NUENO, PEDRO: *Emprendiendo. El arte de crear empresas y sus artistas. Expansión*. Deusto. 1994.
- Revista mensual *Ideas y negocios*. "Revista mensual para emprendedores".

Avaluació

L'avaluació constarà de dos components: la qualificació obtinguda en l'elaboració d'un treball obligatori i la mitjana obtinguda per avaluació contínua (exercicis pràctics, intervencions a classe i treballs voluntaris). La ponderació dels dos components serà d'un 70 - 30 % respectivament.

ALTRES ASSIGNATURES OPTATIVES OFERTES PEL CENTRE

20271 - DRET MERCANTIL - PROPIETAT INDUSTRIAL I CONTRACTES

Objectius

L'assignatura «Propietat industrial i contractes mercantils» té com objectiu prioritari proporcionar a l'alumne un estudi teòric-pràctic del Dret industrial i dels contractes mercantils.

Així, mitjançant l'anàlisi i la resolució de casos pràctics, s'ofereix una perspectiva tant de la regulació com dels criteris d'aplicació del Dret de la competència (nacional i comunitari), i del Dret de la propietat industrial, que es configuren com instruments fonamentals per a la protecció de l'empresa.

En una segona part s'aborda l'estudi d'aquells contractes mercantils més utilitzats, o que un major interès puguin aportar al funcionament de l'empresa.

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura 20243 Introducció al dret i dret mercantil.

Programa

I DRET INDUSTRIAL

1. Dret industrial: concepte i contingut.
2. Dret de la competència: concepte i contingut.
3. Dret nacional de la competència.
 - 3.1 Dret de la competència deslleial.
 - 3.2 Dret de defensa de la competència.
4. Dret comunitari de la competència.
5. Dret de la propietat industrial.
 - 5.1 Patents.
 - 5.2 Models d'utilitat.
 - 5.3 Signes distintius: marca, nom comercial i rètol de l'establiment..
 - 5.4 Protecció internacional de la propietat industrial.

II CONTRACTES MERCANTILS

1. Les obligacions i els contractes mercantils.
2. La compravenda mercantil i contractes afins a la compravenda: el contracte de subministrament i estimatori.
3. Contractes de distribució: el contracte de concessió mercantil i el contracte de franquícia.

4. Contractes de transmissió de béns immaterials: transmissió del dret de patent, contractes de transferència de tecnologia estrangera, cessió i llicència de marca.
5. Contractes de col·laboració: comissió, agència, mediació o corretatge.
6. Contractes de finançament: Préstec, compte corrent comercial, arrendament financer o «leasing». El contracte de factoring.
7. Contractes bancaris.
8. Contracte de transport.
9. Contracte d'assegurança.

Bibliografia

- BAYLOS CORROZA, H.: *Tratado de Derecho Industrial*. Civitas. Madrid, 1993.
- FERNÁNDEZ-LERGA GARRALDA, C.: *Derecho de la Competencia (Comunidad Europea y España)* Aranzadi. Madrid, 1994.
- VICENT CHULIÀ, F.: *Compendio crítico de Derecho mercantil*, Tom I, vol 2 i Tom II. Bosch. Barcelona, 1991.

El professor facilitarà la bibliografia especialitzada en començar el curs.

Avaluació

L'assignatura s'avaluarà mitjançant la realització d'un examen final de caràcter teòrico-pràctic.

20273 -I- IDIOMA EMPRESARIAL - INTRODUCCIÓ A L'ANGLÈS

Objectius

L'objectiu principal del curs d'anglès de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell consisteix a familiaritzar els estudiants, que ja tenen un coneixement bàsic d'aquest idioma a nivell gramatical, amb el vocabulari tècnic i les estructures pròpies de l'anglès empresarial.

Per aconseguir-ho es dedica part del curs a l'elaboració i interpretació de cartes comercials i télexs, factures i estats de comptes, així com a la descripció de gràfics utilitzant la terminologia apropiada. S'analitzen diferents textos d'interès i per fomentar la capacitat de comprensió dels estudiants, aquests han d'assistir setmanalment a les classes de vídeo en les que es projecten diverses pel·lícules especialitzades en anglès empresarial.

Programa

1. Business Letters: Layout of a letter; Comparison personal letters/commercial letters
2. Letters of: Application; Enquiry; Reply to enquiries; Offers; Reminding; Apology
3. Booking a hotel
4. Telex/Telegram

5. Telefax

Review of passive voice, prepositions, connectors, reported speech...

Analysis of different texts. Vídeo: "Person to Person", and others.

Es valorarà la participació a classe i el lliurament periòdic d'exercicis i treballs. A més, s'hauran de lliurar obligatòriament els resums de diferents textos a decidir a classe. Durant el curs s'utilitza com a llibre de text un dossier elaborat pel Departament d'Anglès de l'EUEE de Sabadell que pot adquirir-se al mateix Centre.

Bibliografia

- BRUCE, K.: *Telephoning*. Longman Business English Skills, 1987.
- COMFORT, J. et al.: *Business Reports in English*, CUP, 1984.
- SPOONER, M. D.; McKellen, J. S.: *Commercial Correspondence in English*, Nelson, 1977.
- SPOONER, M. D.; McKellen, J. S.: *Practical Business Letters*, Nelson, 1978.
- WILSON, M.: *Writing for Business*, Nelson, 1987.

20273 -2- IDIOMA EMPRESARIAL - INTRODUCCIÓ AL FRANCÈS

Objectius

Aquest curs de francès ofereix una eina de perfeccionament de les competències en francès i un coneixement de la comunicació professional.

Els objectius que s'ha d'aconseguir són:

- Comprendre missatges sobre temes econòmics difosos pels mitjans de comunicació, com la ràdio, la televisió.
- Comprendre converses telefòniques o missatges de contestador de caire comercial.
- Comprendre un interlocutor i mantenir una conversa sobre temes econòmics o comercials.
- Llegir i utilitzar articles de premsa no especialitzada sobre temes socio-econòmics i exposar el seu punt de vista oralment i per escrit.
- Redactar missatges, cartes comercials, telegrams.

Per la qual cosa es desenvoluparan, al llarg del curs, tota mena d'activitats a l'entorn dels següents documents:

- Converses telefòniques.
- Documents vídeo.
- Cartes comercials i altres documents (formularis, circulars, telegrams, fax).
- Articles de premsa francesa.

Que, a més a més, permetran un coneixement de l'entorn social i econòmic francòfon i una comprensió dels hàbits lingüístics del món de l'empresa.

Bibliografia

- COTENTIN-REY, G.: *Le résumé*. Clé International. París, 1993.
- DANILO, M.; TAUZIN, B.: *Le français de l'entreprise*. C International. París, 1990.
- DANILO, M.; LINCOLN, M.: *Le français de la Communication professionnelle*. C International. 1993.
- GIRAULT, O.; NONY, D.: *Situations et techniques commerciales*. Foucher Hatier International. 1989.
- MUGLIONI, C.: *L'expansion*. C International. París, 1993.

Grammaires

- DELATOUR, Y.; JENNEPIN, D.; LÉON-DUFOUR, M.; MATTÉ, A.; TEYSSIER, B.: *Grammaire du Français (Cours de civilisation française de la Sorbonne)*. Hachette F. L. E.
- Bescherelle. *La conjugaison 12000 verbes*. Hatier.

Exercices

- CADIOT-CUEILLERON, J.; FRAYSSINHES, J. P.; KLOTZ, L.; LEFEBVRE DU PREY, N.; DE MONTGOLFIER, J.: *Grammaire: 350 Exercices Niveau Supérieur 1*. Hachette.
- CAPELLE, GUY; GRELLET, FRANÇOISE: *C'est facile à dire*.
- DE SALINS, G.; DUPRE LA TOUR, S.: *Nouveaux exercices de grammaire*. Hatier. París.
- Raisonnement à la française. *Comment dire?*. C International

Vocabulaire

- ELUERD, ROLAND; FRANÇOIS, JACQUES: *Vocabulaire: 350 Exercices Textes Glossaires*. Hachette.

20272 -1- IDIOMA EMPRESARIAL - NIVELL AVANÇAT D'ANGLÈS

Programa

1. Methods of Payment: invoice; proforma; statement; credit note/debit note; the checking account.
2. Graph description.
3. The Telephone.
4. Summaries and Memoranda.

Text analysis (London Chamber of Commerce) -grammar review.

News articles. Video: "Bid for Power", other films and video-clips.

Es valorarà la participació a classe i el lliurament periòdic d'exercicis i treballs. A més, s'hauran de lliurar obligatòriament els resums de diferents textos a decidir a classe.

Durant el curs s'utilitza com a llibre de text un dossier elaborat pel Departament d'Anglès de l'EUEE de Sabadell que pot adquirir-se al mateix Centre

Bibliografia

- BRUCE, K.: *Telephoning*. Longman Business English Skills, 1987.
- COMFORT, J. et al.: *Business Reports in English*, CUP, 1984.
- SPOONER, M. D.; MCKELLEN, J. S.: *Commercial Correspondence in English*, Nelson, 1977.
- SPOONER, M. D.; MCKELLEN, J. S.: *Practical Business Letters*, Nelson, 1978.
- WILSON, M.: *Writing for Business*, Nelson, 1987.

20272 -2- IDIOMA EMPRESARIAL - NIVELL AVANÇAT FRANCÈS

Objectius

Aquest curs de francès ofereix una eina de perfeccionament de les competències en francès d'especialitat.

Els objectius que s'han d'aconseguir són:

- Llegir documents empresarials i articles especialitzats de caire econòmic.
- Interpretar i comentar quadres, gràfiques, estadístiques.
- Fer una exposició oral o escrita sobre un tema general econòmic.
- Elaborar resums, «compte rendus», «notes de synthèse».
- Saber argumentar oralment i per escrit.

Per a la qual cosa es desenvoluparan, al llarg del curs, tota mena d'activitats a l'entorn dels següents documents:

- Documents vídeo.
- Articles de premsa francesa especialitzada.
- Gràfiques, estadístiques.
- Publicitat, «publipostages».

Aquestes competències necessiten coneixements de l'entorn socio-econòmic francès.

Bibliografia

- COTENTIN-REY, G.: *Le résumé*. Clé International. París, 1993.
- DANILO, M.; TAUZIN, B.: *Le français de l'entreprise*. C International. París, 1990.
- DANILO, M.; LINCOLN, M.: *Le français de la Communication professionnelle*. C International. 1993.
- GIRAULT, O.; NONY, D.: *Situations et techniques commerciales*. Foucher Hatier International. 1989.
- MUGLIONI, C.: *L'expansion*. C International. París, 1993.

Grammaires

- DELATOUR, Y.; JENNEPIN, D.; LÉON-DUFOUR, M.; MATTLÉ, A.; TEYSSIER, B.: *Grammaire du Français (Cours de civilisation française de la Sorbonne)*. Hachette F. L. E.
- Bescherelle. *La conjugaison 12000 verbes*. Hatier.

Exercices

- CADIOT-CUEILLERON, J.; FRAYSSINHES, J. P.; KLOTZ, L.; LEFEBVRE DU PREY, N.; DE -MONTGOLFIER, J.: *Grammaire: 350 Exercices Niveau Supérieur 1*. Hachette.
- CAPELLE, GUY; GRELLET, FRANÇOISE: *C'est facile à dire*.
- DE SALINS, G.; DUPRE LA TOUR, S.: *Nouveaux exercices de grammaire*. Hatier. Paris.
- Raisonnement à la française. *Comment dire?*. C International.

Vocabulaire

- ELUERD, ROLAND; FRANÇOIS, JACQUES: *Vocabulaire: 350 Exercices Textes Glossaires*. Hachette.

20274 - HISTÒRIA DE L'EMPRESA

Objectius

L'assignatura té per objecte proporcionar a l'alumne el cos de coneixements necessari per a la comprensió adequada del fenomen econòmic de l'«empresa» en el seu desenvolupament històric real. El contingut del programa se centra en l'empresa capitalista, tant en atenció a les seves formes organitzatives i gerencials, com en la seva relació amb el context econòmic en què ha estat actuant, i molt especialment en aquest segle.

És recomanable que l'alumne que decideixi matricular-se en l'assignatura hagi cursat anteriorment Història Econòmica i Teoria Econòmica.

Programa

1. L'empresa en l'economia preindustrial
 - 1.1. Els límits de l'empresa precapitalista: els mercats, la tecnologia, el transport i la transmissió de la informació
 - 1.2. Les empreses en les economies precapitalistes: tipologia i característiques
2. Els orígens de l'empresa capitalista
 - 2.1. Les conseqüències de la Revolució Industrial: el creixement dels mercats i l'aparició del sistema fabril. Canvi i continuïtat en l'organització del treball
 - 2.2. La constitució d'una classe empresarial. El marc institucional: els nous drets de propietat i la funció de l'Estat
3. Les noves formes de l'empresa capitalista
 - 3.1. La Segona Revolució Industrial i la crisi de 1873-1896. Les economies d'escala i de diversificació. Els processos d'integració. Els canvis gerencials i organitzatius.
 - 3.2. Les variants nacionals: la gran empresa nord-americana; el capitalisme corporatiu alemany; el capitalisme familiar britànic; els zaibatsus japonesos

4. L'empresa capitalista des de 1945
 - 4.1. La reconstrucció europea i la difusió del model nord-americà: fordisme i mercat de masses. El paper regulador de l'Estat. Les multinacionals
 - 4.2. La crisi de l'empresa fordista i del model de postguerra. Els mètodes organitzatius japonesos: abast real i limitacions
 - 4.3. La pervivència de la petita empresa. Les noves tecnologies i les seves conseqüències. L'«especialització flexible». La resposta de la gran empresa: canvi de localització, renovació tecnològica i organitzativa, col·laboració empresarial.

Bibliografia

- MORI, G.: *La revolución industrial*. Barcelona, 1983. Ed. Crítica. (pàgs. 66-88).
- CHANDLER, A. D.: *La mano visible. La revolución en la dirección de la empresa norteamericana*. Madrid, 1987. Ed. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. (pàgs. 29-121, 399-436, 499-516).
- CHANDLER, A. D.: “Fundamentos tecnológicos y organizativos de la moderna empresa industrial: la dinámica de la ventaja comparativa”, en A. Teichova, M. Levy-Leboyer, N. Nussbaum: *Empresas multinacionales, finanzas, mercados y gobiernos en el siglo XX*, Vol. I. Madrid, 1990. Ed. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. (pàgs. 47-77).
- VAN DER WEE, H.: *Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio 1945-1980*. Barcelona, 1986. Ed. Crítica. (pàgs. 231-262).
- PIORE, M. J.; SABEL, C. F.: *La segunda ruptura industrial*. Madrid, 1990. Ed. Alianza. (pàgs. 31-132, 237-277).
- CARRERAS, A.; TAFUNELL, X.: “La gran empresa en España (1917-1974). Una primera aproximación”, en J. Hernández, J.L. García, *Lecturas de Historia Empresarial*. Ed. Civitas. Madrid, 1994. (pàgs. 429-487).

Avaluació

L'alumne podrà optar entre dues possibilitats d'avaluació:

1. Un examen escrit, en què haurà de contestar les diverses qüestions plantejades. Aquestes preguntes correspondran tant a la matèria exposada a classe al llarg del curs, incloent-hi les pràctiques realitzades per altres alumnes, com al contingut de la bibliografia bàsica recomanada o de qualsevol altre títol que el professor consideri convenient.
2. Un treball escrit, d'una extensió mínima d'unes vint pàgines, sobre un tema vinculat o suggerit pel programa de l'assignatura, i que haurà de tenir l'aprovació prèvia del professor. Aquest treball s'articularà al voltant de la consulta de bibliografia especialitzada, la qual cosa requerirà freqüentment el coneixement d'anglès o de francès. L'alumne que triï aquesta opció haurà de mantenir un contacte regular amb el professor per tal de supervisar la realització del treball.

20275 - EMPRESA I SOCIETAT

Objectius

Al llarg del curs s'intentarà delimitar la relació existent entre l'empresa i l'àmbit del social. Es mostrarà com l'estructura i configuració de determinats aspectes de la realitat social (especialment els que constitueixen l'entorn més immediat) es concreten en l'empresa, condicionant en gran mesura el seu funcionament intern i els processos de presa de decisions.

D'altra banda, l'assignatura té per objectiu la preparació de professionals dedicats a l'àmbit de l'empresa. Intenta proporcionar una formació que superi els aspectes merament tècnics i instrumentals de la gestió empresarial. Per a això el contingut de la matèria s'orienta a possibilitar la capacitat de contextualitzar el seu exercici professional, vinculant conceptualment i pràctica la seva tasca amb l'entorn social en què estan immerses.

Més escaridament podem desglossar els objectius de la següent manera:

- Conèixer conceptes bàsics de les ciències socials.
- Conèixer mecanismes bàsics del comportament social.
- Conèixer les relacions de l'empresa amb l'entorn.

Programa

Tema 1 LA SOCIOLOGIA I L'ANÀLISI DE L'EMPRESA

1. Concepte i objecte de la sociologia.
2. Conceptes bàsics en sociologia.
3. Els grans corrents sociològics: els enfocaments del consens i del conflicte social.
4. L'anàlisi del treball i de l'empresa des dels diferents corrents sociològics.

Tema 2 ESTRUCTURA SOCIAL EN LES SOCIETATS AVANÇADES

1. Definició de l'estructura social.
2. Enfocaments sobre l'estratificació social.
3. El problema de les classes mitjanes.
4. Els anàlisis actuals sobre l'estructura social en les societats avançades: L'era de la societat post-industrial?

Tema 3 PERSPECTIVA SOCIOLÒGICA SOBRE L'EMPRESA

1. L'empresa com a organització i burocràcia.
2. L'empresa com a sistema.
3. L'empresa com a institució.
4. Empresa i relacions amb l'entorn.

Tema 4 CANVI TECNOLÒGIC I CANVI SOCIAL

1. Les bases del desenvolupament tecnològic.
2. Innovació tecnològica: la seva incidència en l'empresa i en la societat.
3. Actituds socials davant la tecnologia.
4. Repercussions de la innovació tecnològica sobre l'ocupació: volum d'ocupació i estructura ocupacional.

Tema 5 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: ENFOCAMENTS SOBRE EL MERCAT DE TREBALL

1. L'escola neoclàssica i la teoria del capital humà.
2. L'enfocament marxista i la teoria de control.
3. L'escola institucionalista: teoria de la segmentació.
4. Inserció en el mercat de treball: mobilitat i fragmentació de la població laboral.

Tema 6 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: EL MERCAT DE TREBALL A ESPANYA I CATALUNYA

1. Dinàmica econòmica, reestructuració productiva i mercat de treball.
2. Anàlisi de l'estructura del mercat de treball espanyol i català: característiques de l'ocupació, atur, jornada...
3. La divisió sexual del mercat de treball i el seu reflex en el mercat laboral.

Tema 7 VALORS SOCIALS I CULTURALS EMPRESARIALS: ELS VALORS SOCIALS EN RELACIÓ AL TREBALL

1. El concepte de cultura a l'empresa.
2. Activitat empresarial i valors socials.
3. Redefinició del significat social del treball en les societats avançades.
4. Nous valors del treball.

Bibliografia

Tema 1

- GIDDENS, A.: *Sociología*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1991.
- GARMENDIA, J. A.; PARRA LUNA, F.; NAVARRO, M.: *Sociología de la empresa*. Aguilar. Madrid, 1988.
- GOULDNER, ALVIN: *La crisis de la sociología occidental*. Buenos Aires. Amorrortu, 1973.

- LÓPEZ PINTOR, R.: *Sociología industrial*. Madrid. Alianza, 1986.
- MILLS, C. W.: *La imaginación sociológica*. México. FCE, 1977.
- MORALES, J.; ABAD, L. V.: *Introducción a la sociología*. Madrid. Tecnos, 1988.
- REX, JOHN: *El conflicto social*. Madrid. Siglo XXI, 1985.
- REYES, ROMÁN: *Terminología científico-social*. Barcelona. Antrhopos, 1988.

Tema 2

- BELL, DANIEL: *El advenimiento de la sociedad post-industrial*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1976.
- CARABAÑA, J.; FRANCISCO, ANDRÉS DE: *Teorías contemporáneas de las clases sociales*. Editorial Pablo Iglesias. Madrid, 1993.
- DAHRENDORF, RALF: *Las clases sociales y sus conflictos*. Madrid. Ediciones Rialp, 1979.
- GARCÍA FERRANDO, M.: «La societat post-industrial: reforma o utopia» [En AA.VV.: *Pensar la nostra societat*. València]. 1990.
- GIDDENS, A.: «Estratificación y estructura de clase» [En mismo autor: *op. cit.* capítulo 7]. 1991.
- LABINI, SYLOS: *Assaig sobre les classes socials*. Barcelona. Edicions 62, 1979.
- LAURIN-FRENETTE, NICOLE: *Las teorías funcionalistas de las clases sociales. Sociología e ideología burguesa*. Madrid. Siglo SSI, 1990.
- MARX, KARL: *El capital*. (Volumen I). México. FCE, 1975.
- OLIN WRIGHT, ERIK: *Clase, crisis y estado*. Madrid. Siglo XXI, 1983.
- TOURAINÉ, ALAIN: *La sociedad post-industrial*. Barcelona. Ariel, 1973.

Tema 3

- GARMENDÍA, J. A.: «La empresa como organización e institución». [En Garmendía, J. A. y otros: *Sociología industrial y de la empresa*. Madrid. Ediciones Aguilar, 1987.
- MINTZBERG, H.: *La estructuración de las organizaciones*. Ariel. Barcelona, 1990.
- MOUZELIS, NICOS P.: *Organización y burocracia*. Barcelona. Ediciones Península. Tercera edición, 1991.
- RODRÍGUEZ ARAMBERRI, J.: «Sociología de las organizaciones». [En AA.VV, *Sociología contemporánea. Ocho temas a debate*. Madrid. Cis-Siglo XXI, 1984.

Tema 4

- AÏT-EL-HADI, S.: *Gestión de la tecnología: la empresa ante la mutación tecnológica*. Barcelona. Gestión 2000, 1990.
- CASTELLS, MANUEL y otros: *El desafío tecnológico. (España y las nuevas tecnologías)*. Madrid. Alianza Editorial, 1986.
- CASTILLO, J. J.: *La automatización y el futuro del trabajo*. Madrid. MTSS, 1988.
- ELSTER, JON: *El cambio tecnológico*. Barcelona. Gedisa Editorial, 1990.
- FRIEDRICH, G.; SCHAFF, A.: *Microelectrónica y sociedad, para bien o para mal*. Madrid. Informe al Club de Roma. Editorial Alhambra, 1982.
- KAPLINSKY, R.: *Microelectrónica y empleo*. Madrid. MTSS, 1989.
- OCDE: *Las nuevas tecnologías en la década de los noventa: una estrategia socioeconómica*. Madrid. MTSS, 1990.

Tema 5

- BAGNASCO, ARNALDO: «Mercados y mercado de trabajo». Madrid. *Revista Sociología del Trabajo*, núm. 6. Siglo XXI, 1989.
- CENTI, CÉSAR: «Mercado de trabajo y movilización». Madrid. *Revista Sociología del Trabajo*, núm. 4. Siglo XXI, 1988.
- CACHÓN, LORENZO: *Movilidad laboral o trayectoria de clase: elementos para una crítica de la sociología de la movilidad social*. Madrid. CIS, 1989.
- GORDON, D.; EDWARDS, R.; REICH: *Trabajo segmentado, trabajadores divididos*. Madrid. MTSS, 1986.
- MAURICE, M.; SELLIER, F.; SILVESTRE, J. J.: *Política de educación y organización industrial en Francia y Alemania*. MTSS. Madrid, 1987.
- OSTERMAN, P.: *Los mercados internos de trabajo*. Madrid. MTSS, 1985.
- PIORE, MICHAEL: «Notas para una teoría de la estratificación del mercado de trabajo». [En Toharia, L. (comp.): *op. cit.*].
- PRIETO, CARLOS: «¿Mercado de trabajo?». Madrid. *REIS*, núm. 47. 1990.
- TOHARIA, LUIS (comp. 1983): *El mercado de trabajo: teoría y aplicaciones*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1983.
- VILLA, PAOLA: *La estructuración de los mercados de trabajo*. Madrid. MTSS, 1990.

Tema 6

- AA.VV.: *Estudios de economía del trabajo en España: oferta y demanda de trabajo*. Madrid. MTSS, 1985.
- DURÁN, F.; TOHARIA, L.; BENTOLILA, S.: *Análisis de la contratación temporal en España*. Madrid. MTSS, 1991.
- PALACIO, J. I.: «La política de empleo». [En Miguélez, F.; Prieto, C.: *Las relaciones laborales en España*. Madrid. Siglo XXI]. 1991.
- RECIO, ALBERT: «El mercat de treball». [En AA.VV.: *Els contextos de l'acció sindical*. Barcelona. Fundació Bofill]. 1990.
- REQUENA, FÉLIX: «Redes sociales y mecanismos de acceso al mercado de trabajo». Madrid. *Sociología del Trabajo*, núm. 11. Siglo XXI, 1991.

Tema 7

- AA.VV.: «Educación, formación y empleo en el umbral de los noventa». Madrid. *Revista de Educación*, núm. 293. Monografía, 1990.
- BLANC, J. M.: *Del viejo al nuevo paro. Un análisis psicológico y social*. Barcelona. Promociones y Publicación Universitaria-INEM, 1990.
- GARMENDÍA, J. A.: *Desarrollo de la organización y cultura de la empresa*. Madrid. Editorial ESIC, 1990.
- SANCHÍS, ENRIC: *De la escuela al paro*. Madrid. Siglo XXI, 1991.

20276 - METODOLOGIA I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

Objectius

El primer objectiu de l'assignatura està centrat a establir els primers contactes de l'alumne amb els conceptes i els instruments bàsics de la investigació social.

El segon objectiu del curs fa referència doncs, a la problemàtica específica que es planteja en el maneig dels procediments i mètodes d'obtenció de les dades, siguin quantitatives o qualitatives.

El tercer objectiu està més lligat a l'anàlisi dels diferents mètodes qualitius.

Programa

1. El procés d'investigació.
2. La construcció teòrica de l'objecte d'investigació.
3. El disseny d'investigació.
4. El qüestionari.
5. L'entrevista, l'observació i altres mètodes etnogràfics.
6. L'anàlisi de contingut.

10. Telèfons d'interès

Serveis d'atenció a l'estudiant del Rectorat

Accés	581 12 83
Beques i Ajuts	581 11 48
Borsa de Treball	581 14 72
Matriculació	581 21 34
Oficina d'Informació	581 11 11
Títols	581 27 14
Acció i Promoció d'Alumnes	581 27 41
Intercanvis i Cooperació -Erasmus-	581 27 53
Escola de Doctorat i Formació Continuada	581 31 28
Escoles Adscrites	581 12 06

Altres serveis

Dispensari	581 18 00
Servei d'Activitat Física (SAF)	581 19 35
Servei d'Idiomes	581 13 25
Servei de Publicacions	581 10 22
Vila Universitària	581 70 04

Universitat Autònoma de Barcelona